नेपालको
शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन
२०३८

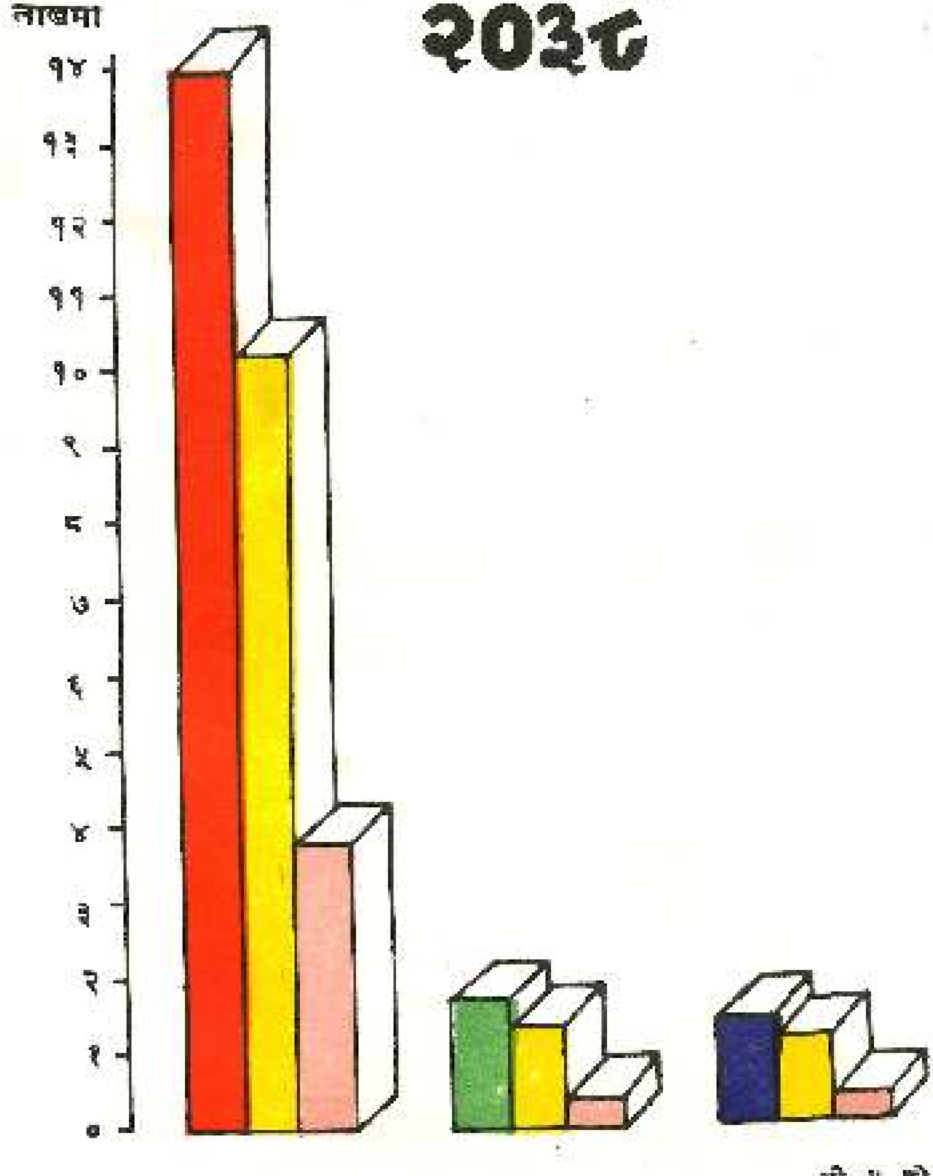

श्री ५ को सरकार
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय
योजना महाशाखा
जनशक्ति तथा तथ्यांक शाखा

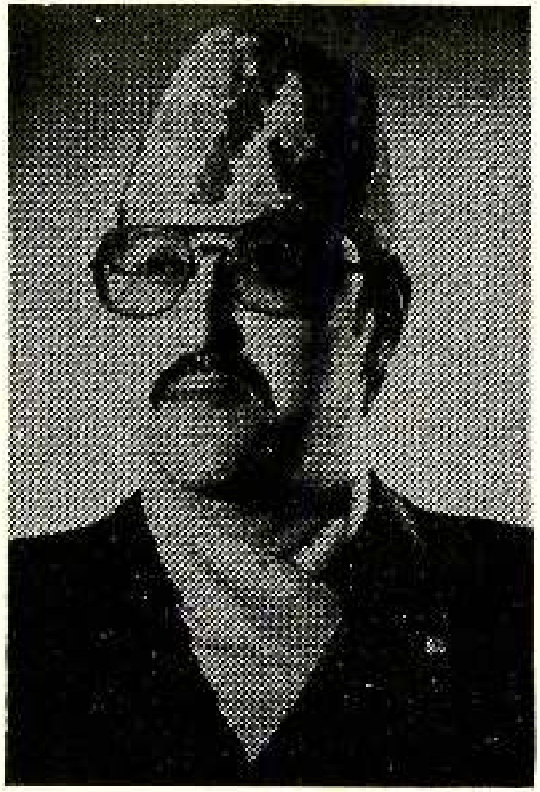

सौजन्य : सूचना विभाग

"हाम्रो देशमा शिक्षाको उज्यालो घामबाट हाम्रो कुनै पनि बालबालिकालाई वंचित हुन नपरोस्"

—श्री ५ वीरेन्द्र

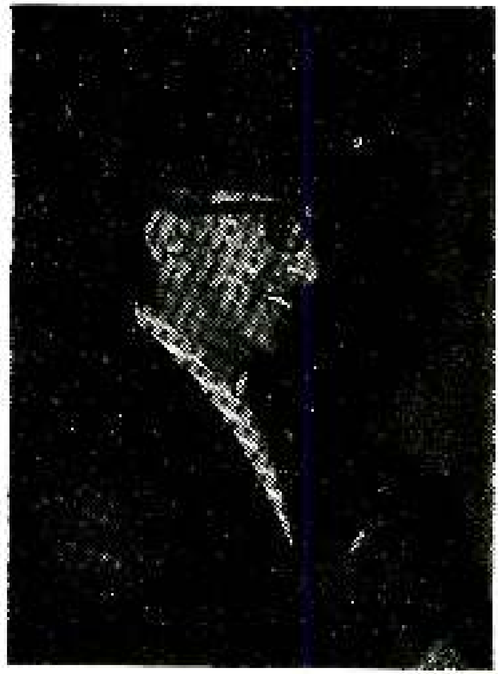

सौजन्य : सूचना विभाग

"देशमा अहिले अनुशासन सहितको शिक्षाको जरूरत छ । हाल विद्यार्थीहरू नेपालका भावी निर्माता हुन् र उनीहरूमा अनुशासनको भावना अहिलेदेखिनै जगाउन आवश्यक छ ।"

स्व. श्री ५ महेन्द्र

दुई शब्द

श्री ५ को सरकार, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय, योजना महाशाखा जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखाले नेपाल अधिराज्यका ७५ जिल्लाका जिल्ला कार्यालय शिक्षा शाखा एवं अन्य शिक्षा सम्बन्धी निकायहरू मार्फत आधारभूत शैक्षिक तथ्याङ्क संकलन गरी प्रत्येक वर्ष प्रकाशित गर्दै आएको शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनको क्रममा यो शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदन २०३८ प्रकाशित गरिएको छ ।

यस प्रतिवेदनमा नेपाल अधिराज्यका पचहत्तरै जिल्लाहरूमा भएका जिल्लागत विद्यालय, विद्यार्थी शिक्षक संख्या तथा उच्च शिक्षा तर्फको समेत विश्लेषणात्मक रूप संक्षेपमा प्रस्तुत गरिएको छ । अतः प्रस्तुत प्रतिवेदन शिक्षा क्षेत्रमा काम गर्ने शिक्षक, प्रशासक, अनुसन्धानकर्ता एवं शिक्षा सम्बन्धी अभिरुची राख्ने महानुभावहरूको लागि निकै उपयोगी हुनेछ भन्ने कुरामा म विश्वस्त छु ।

डा० ईश्वर प्रसाद उपाध्याय
सह-सचिव
योजना महाशाखा
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय
केशर महल

परिचय

श्री ५ को सरकार, शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय योजना महाशाखा, जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखाले शैक्षिक तथ्याङ्क प्रतिवेदनको रूपमा नियमित रूपले वर्षेनि पुस्तक प्रकाशित गर्दै आएको कुरा विदितै छ। यसको साथै यस शाखाले समय समयमा प्राथमिक विद्यालय उमेरको जनसंख्या तथा शैक्षिक तथ्याङ्क विवरण (Educational statistics at a glance) शैक्षिक डाइरेक्टरी जस्ता शिक्षाको विभिन्न पक्षको विश्लेषणात्मक, विवेचनात्मक र विवरणात्मक पुस्तक, पुस्तिकाहरू प्रकाशित गर्नुका साथै शिक्षाको विभिन्न पक्षको अध्ययनार्थ समय समयमा विविध शैक्षिक सर्वेक्षणको आयोजना गरी अध्ययन तथा अन्वेषण कार्य पनि गर्दै आएको छ। यस शिक्षा विकासको पर्वमा २०३८ सालको जनगणनाको आधारमा जनसंख्या विवरण प्राथमिक शिक्षा १ देखि ५ कक्षा र निम्न माध्यमिक स्तरमा ६ र ७ दुई कक्षा मात्र हुनु एवं अधिराज्यको ४ विकास क्षेत्रलाई मध्य पश्चिमाञ्चल एक क्षेत्र थपी ५ विकास क्षेत्र हुन गएका आदि परिवर्तनहरूका आधारमा हिसाब गरेर विवरण प्रस्तुत गरिएको छ।

प्रस्तुत प्रतिवेदनमा जिल्लाबाट प्राप्त विवरणहरूको साथै त्रिभुवन विश्वविद्यालय, छात्रवृत्ति शाखा र परीक्षा शाखाबाट प्राप्त विवरणहरू पनि समावेश गरिएका छन्।

यस प्रतिवेदनमा शिक्षा क्षेत्रमा भएको प्रगति तथा उपलब्धि विभिन्न जिल्ला तथा संस्थाहरूबाट प्राप्त विवरणहरूको माध्यमद्वारा दर्शाइएको छ। त्यसरी यस प्रतिवेदनमा शिक्षाको आधारभूत तथ्याङ्कलाई प्रस्तुत गरी शिक्षामा भएका प्रगतिलाई जानकारी गराउने प्रयास गरिएको छ। यसबाट शिक्षाविद्, शिक्षा अनुसन्धानमा लाग्नु भएका अनुसन्धानकर्ताहरू तथा शिक्षामा अभिरुचि राख्ने महानुभावहरूको खाँचोलाई केही हदसम्म सघाउ पुग्न जाने आशा गरिएको छ।

जनशक्ति तथा तथ्याङ्क शाखा
योजना महाशाखा,
शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय,
केशर महल।

विषय सूची

क्रम संख्या र विषय	पृष्ठ संख्या
१. उपयोगी शैक्षिक तथ्याङ्क	१
२. वर्तमान शिक्षा विकास	३
३. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय स्थिति	८
४. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय विवरण	१०
५. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति	१५
६. नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी विवरण	१८
७. नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२३
८. नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण	२८
९. नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण	३३
१०. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति	३९
११. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय विवरण	४०
१२. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक शिक्षक स्थिति	४४
१३. प्राथमिक शिक्षक विवरण (संख्या)	४८
१४. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको प्राथमिक शिक्षक विवरण	४९
१५. निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण (संख्या)	५५
१६. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण	५६
१७. माध्यमिक शिक्षक विवरण (संख्या)	६२
१८. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको माध्यमिक शिक्षक विवरण	६३
१९. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको प्राथमिक महिला शिक्षक विवरण	६९
२०. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको निम्न माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण	७५
२१. नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण	८१
२२. तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण	८७
२३. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना स्थिति	९१
२४. प्राथमिक, निम्न माध्यमिक, तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विवरण	९२
२५. प्रौढ शिक्षा विवरण	९९
२६. विषय अनुसार व्यावसायिक विद्यार्थी स्थिति	१०१
२७. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण [४०० अंकको]	१०२
२८. व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण [२०० अंकको]	१२६

२९. व्यावसायिक विषय विवरण — १५०
३०. व्यावसायिक शिक्षक विवरण [४०० अंकको] — १५९
३१. व्यावसायिक शिक्षक विवरण [२०० अंकको] — १६३
३२. उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस तथा विद्यार्थी स्थिति — १६८
३३. त्रिभुवन विश्व विद्यालयको अन्तर्गत संचालित क्याम्पसहरू तथा निजीक्षेत्रबाट संचालित क्याम्पसहरूको सूची — १६९
३४. उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण — १७९
३५. छात्रवृत्ति विवरण — १९०
३६. एस. एल. सी. परीक्षा विवरण — १९४
३७. पाँचौं योजना अवधिमा शिक्षाको विकास — १९५
३८. प्रारम्भिक शिक्षा — १९६
३९. निम्न-माध्यमिक शिक्षा — १९९
४०. माध्यमिक शिक्षा — २०१
४१. उच्च शिक्षा — २०४

उपयोगी शैक्षिक तथ्यांक २०३८

प्राथमिक स्तर

	संख्या
जम्मा विद्यालय	१०,६२८
जम्मा विद्यार्थी	१३,८८,००१
जम्मा छात्रा	३,७३,७३६
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२६.९%
(२०२८ जनगणना अनुसार) प्राथमिक उमेर (६–१०) वर्षको बाल बालिका	२१,४१,८६८
प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	६४.८%
जम्मा प्राथमिक शिक्षक	२८,१३४
तालीम प्राप्त शिक्षक	१०,२८५
तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	३६.६%

निम्न–माध्यमिक स्तर

जम्मा विद्यालय	२,७८६
जम्मा विद्यार्थी	१,३४,५६७
जम्मा छात्रा	२७,३३१
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	२०.३%
(२०३८ जनगणना अनुसार) निम्न माध्यमिक उमेर (११–१२) वर्षको बाल बालिका	७,४०,२७५
निम्न–माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१८.२%
प्राथमिकको अनुपातमा निम्न–माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१३.२%
जम्मा निम्न–माध्यमिक शिक्षक	१२,२४५
तालीम प्राप्त शिक्षक	४,८३३
तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	३९.५%

माध्यमिक स्तर

जम्मा विद्यालय	८१८
जम्मा विद्यार्थी	१,४४,३३१

जम्मा छात्रा	२७,२६६
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	१८.६%
(२०३८ जनगणना अनुसार) माध्यमिक उमेर (१३–१५) वर्षको बाल_बालिका	१०,६४१.८०
माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	१६.२%
निम्न–माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	८४.१%
जम्मा माध्यमिक शिक्षक	६६०८
तालिम प्राप्त शिक्षक	३०६०
तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	६२.४%

उच्च शिक्षा स्तर

विश्व–विद्यालय	१
जम्मा अध्ययन संस्थान	१०
जम्मा क्याम्पस	१०१
विभिन्न क्याम्पस अन्तर्गतका जम्मा विद्यार्थी	६०,२८६
जम्मा छात्रा	११,६०३
जम्मा विद्यार्थीमा छात्राको प्रतिशत	१८.७%
जम्मा विद्यार्थीमा प्राविधिक विद्यार्थी प्रतिशत	१०.%
जम्मा विद्यार्थीमा व्यावसायिक विद्यार्थी प्रतिशत	२०.४%
जम्मा विद्यार्थीमा साधारण विद्यार्थी प्रतिशत	४६.६%
माध्यमिकको अनुपातमा उच्च शिक्षा तर्फको विद्यार्थी प्रतिशत	४४.०%

वर्तमान शिक्षा विकास

विगत अधिदशकको शिक्षा विकासक्रमलाई हेर्दा शिक्षाको संख्यात्मक विकास तीव्र गतिमा भएको छ। विद्यालयहरूको संख्या बढेकोले त्यसैले विद्यार्थी एवं शिक्षकहरूको संख्यामा पनि अधिकै वृद्धि भएको छ। सन् २०२८ मा राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागू भए पछि शिक्षा विकासको नयाँ युग शुरू भएको छ। योजनाले शिक्षाको अनेक तहको उद्देश्य स्पष्टसाथ तोकेको छ। यस योजनाको तहगत र तह अनुरूपको निर्धारण साथै शिक्षाको अवसर बढी जनतालाई उपलब्ध गराउनु, भौगोलिक सन्तुलनको दृष्टिकोणबाट शिक्षा सुविधाहरू सुलभ र सुगम बनाउन र विकास कार्यहरूको आवश्यकता अनुरूप जनशक्ति तयार गर्नु रहेको छ। यस उद्देश्य पूर्तिकालागि प्रत्येक जिल्लामा प्रत्येक वर्ष थप विद्यालयहरू खोल्न शिक्षकहरूको पनि आवश्यक मात्रामा व्यवस्था हुनु आवश्यकता पर्दछ।

शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालयबाट पनि आवश्यकता अनुसार प्रत्येक वर्ष विद्यालयहरू र त्यसै मुताबिक थप शिक्षकहरू नियुक्त गर्ने जिल्लाहरूलाई व्यवस्था गर्ने काम भई आएको छ। एकातिर शिक्षाको गुणात्मक विकासलाई अझ प्रभावकारी बनाउनु पर्ने महसुस हुन आएको छ भने अर्को तर्फ संख्यात्मक प्रगतिमा हुँदै गरेको प्रगति स्पष्ट देखिन्छ।

२०३४ सालमा विद्यालय संख्या १२०१९ पुगेको थियो भने यही संख्या २०३८ सालमा १४,३३२ पुगेको छ। विद्यार्थी संख्या २०३४ मा १०,७७,८४६ बाट २०३८ मा १७,०१,८९५ पुगेको छ र शिक्षक संख्या २०३४ सालमा ३४,८३४ मात्र थियो भने यही संख्या २०३८ सालमा आएर ४५,२८८ पुगेको छ। यसरी २०३४ देखि २०३८ सालसम्म मा २,३१२ विद्यालय स्थापना भएको छ। थप ६,२४,०५० विद्यार्थीहरू भर्ना र थप १०,४५४ शिक्षकहरू शिक्षण कार्यमा संलग्न भएको देखिन्छ।

२०३४ साल देखि २०३८ साल सम्म प्रत्येक वर्ष विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्याको के कस्तो स्थिति रहेको छ तालिका नं १ मा स्पष्ट देखाइएको छ।

तालिका नं. १

विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षक संख्या

(क) विद्यालय संख्या

	२०३४	२०३५	२०३६	२०३७	२०३८
प्राथमिक	८,०६७	८,४०४	९,५८६	१०,१६०	१०,५२८
निम्न माध्यमिक	३,४००	३,६६६	३,०५१	३,६७०	३,०८८
माध्यमिक	५५२	५६६	६४४	७७५	७१६
	१२,०१९	१२,६३६	१३,२८१	१४,६०५	१४,३३२

(ख) विद्यार्थी संख्या

	२०३४	२०३५	२०३६	२०३७	२०३८
प्राथमिक	७,६९,०९२	८,७५,४६४	१०,१९,१२०	१०,६७,३९२	१२,८८,०२१
निम्न माध्यमिक	२,२५,६६३	२,७६,६५०	३,४४,९९९	३,२१,८२३	३,३९,४५४
माध्यमिक	८२,१६८	९३,६६६	१,०३,१०५	१,११,०८७	१,१४,३३१
	१०,७७,८४६	१२,४५,७७४	१४,६१,४६८	१५,०८,३४६	१६,४१,८०६

(ग) शिक्षक संख्या

	२०३४	२०३५	२०३६	२०३७	२०३८
प्राथमिक	२२,३२१	२४,६९२	२६,२७४	२८,००६	२९,११४
निम्न माध्यमिक	८,७७४	९,४१६	१०,३३६	११,६९२	१२,२४५
माध्यमिक	३,०६५	३,९४८	४,५५८	४,६७१	४,९०३
जम्मा	३४,०६४	३८,०५६	४१,१०८	४४,१६९	४६,२८८

हाल शिक्षा विकासको स्वरूप ६–१५ वर्ष उमेरको अनुमानित जनसंख्या र १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या तुलना गरेर पनि हेर्न सकिन्छ । तालिका नं. २ मा त्यो तुलना प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २
कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत

साल	अनुमानित ६–१५ वर्ष उमेरको जनसंख्या	१–१० कक्षाको विद्यार्थी संख्या	कुल विद्यार्थी संख्या भर्ना प्रतिशत
२०३४	३२,०५,०००	१०,७७,८४६	३३.६
२०३५	३२,७४,०००	१२,४५,७७४	३८.०
२०३६	३३,४३,०००	१४,६१,४६८	४३.७
२०३७	३३,३४,०००	१५,०८,३४६	४६.५
२०३८	३४,०७,४८३	१६,४१,८०६	४७.९

तालिका नं. २ अनुसार सबै १ देखि १० कक्षाको विद्यार्थी संख्या वृद्धि भइरहेको छ । २०३८ मा ६ देखि १५ वर्ष उमेरको कुल अनुमानित जनसंख्या वृद्धि अनुसार १ देखि १० कक्षाको कुल विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतमा गत वर्षको तुलनामा १.६ प्रतिशत मात्र देखिन्छ । यसो देखिनु मुख्य कारणहरू मध्ये [illegible] वर्ष [illegible] जनसंख्या आधारमा ६ देखि १५ वर्ष उमेरको जनसंख्या ३३,०८,०९८ [illegible] हुन गएको [illegible] ६ देखि १५ वर्ष उमेरका ३४,०७,४८३ कुल कक्षाको [illegible] ६ देखि ८ कक्षा अर्थात् ६ देखि ८ वर्ष उमेरको कक्षा प्राथमिक कक्षा र उमेर वर्ग भाविष्यतीर गर्दा प्राथमिक कक्षा १ देखि ५ र उमेर ६ देखि १० वर्ष मानी गणना गरिएकोले विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतमा कमी देखिन गएको छ ।

प्राथमिक शिक्षा

नेपालमा प्राथमिक शिक्षाको अवधि ५ वर्षको गरिएको छ र यसको उद्देश्य विद्यार्थीहरूलाई लेखन पढन र गणितको आधारभूत ज्ञान दिनुको साथै राष्ट्र र राष्ट्रियता प्रतिको भावना विकास गर्नु रहेको छ। सर्वसाधारण जनतालाई न्यूनतम शिक्षाको अवसर दिन र साक्षरता प्रतिशत वृद्धि गर्नको निम्ति प्राथमिक शिक्षाको प्रसार आवश्यक छ। २०३१ मा प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क घोषणा गरिएपछि प्राथमिक विद्यार्थी संख्यामा उल्लेखनीय वृद्धि भएको पाइन्छ। यस तथ्यांकमा विद्यार्थीहरूको प्राथमिक भर्ना प्रतिशत देखाउने प्रयास गरिएको छ।

तालिका नं. ३
प्राथमिक विद्यार्थी संख्या वृद्धि

साल	प्राथमिक विद्यार्थी		छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक भर्ना प्रतिशत
	जम्मा	छात्रा		
२०३४	८,६२,०४९	१,९६,६४०	२२.१	६९.४
२०३५	८,७५,४९४	२,०८,११७	२३.८	७७.४
२०३६	१०,१२,४३०	२,७०,७४०	२६.७	८७.६
२०३७	१०,६७,९१२	२,९९,२१४	२८.०	९०.४
२०३८	१३,८८,०७१	३,७३,७६६	२६.९	६१.४

तालिका नं. ३ मा प्रस्तुत तथ्यांक अनुसार पाँचौं योजना अवधिको अन्त (२०३६।३७) मा लक्ष्य गरिएको ६४% प्राथमिक भर्ना प्रतिशत २०३४ मा नै प्राप्त भैसकेको देखिन्छ। प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क घोषणा गरिएबाट लक्ष्य गरिएको तिथि भन्दा अगाडि नै प्राथमिक भर्ना प्रतिशत लक्ष्य प्राप्त गर्नमा ठूलो सघाउ पुगेको छ। तर २०३७ को तुलनामा २०३८ सालमा छात्राको प्रतिशत एवं जनसंख्याको आधारमा प्राथमिक भर्ना प्रतिशतमा कमी देखिएको छ। यसको मुख्य कारण २०३८ सालको नयाँ जन गणना अनुसारको जनसंख्याको आधारमा विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत देखाइएकोले प्राथमिक भर्ना प्रतिशत घटन गएको देखिएको छ।

तालिका नं. ४
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या

साल	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या		छात्राको प्रतिशत	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी%
	जम्मा	छात्रा		
२०३४	२,९९,६३९	४१,०८८	१४.४	३९.५
२०३५	३,७३,४४०	४०,०६६	१८.४	३१.६
२०३६	३,४४,९९३	५०,१२२	१९.२	३३.९
२०३७	३,९१,४४७	५०,८८९	२०.७	३६.७
२०३८	४,२१,८६४	४८,३६१	२०.३	१६.९

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको उद्देश्य उत्पादनशील र उपयोगी नागरिक तयार गर्नु रहेको छ । २०३४ देखि २०३८ सम्म माध्यमिक तहमा विद्यार्थी संख्या वृद्धिको विवरण तलको तालिका नं ५ मा दिइएको छ । यो तालिका अनुसार माध्यमिक विद्यार्थी संख्या र माध्यमिक विद्यार्थी मध्ये छात्राको संख्यामा क्रमशः वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । हालका वर्षहरूमा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्यामा २०३७ को तुलनामा ५% ले वृद्धि भई छात्राको प्रतिशत १८.६% पुगेको छ । निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्याको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत २०३७ को तुलनामा २०३८ मा निकै घटेको (६०.१ बाट ५४.१) देखिएको मुख्य कारण निम्न माध्यमिकलाई ६-७ कक्षा मात्र नराखी ४-५ कक्षा प्राथमिकमा गाभिएकाले निम्न माध्यमिक तहको संख्या वृद्धि भएको कारणले माध्यमिक तह घट्न गएको देखिन्छ ।

तालिका नं. ५
माध्यमिक विद्यार्थी संख्या

साल	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या जम्मा	छात्रा	छात्राको प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी प्रतिशत
२०३४	८२,९५८	१३,८३८	१६.६	६६.३
२०३५	९३,६२१	१५,४३१	१६.४	६६.२
२०३६	१,०६,९०१	१८,२५३	१७.२	६०.२
२०३७	१,२९,०००	२१,५१२	१७.३	६०.१
२०३८	१,५४,३३१	२७,५५६	१८.६	५४.१

उच्च शिक्षा

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना लागू भएपछि विकास आयोजनाहरु कार्यान्वयन गर्न आवश्यक प्राविधिक जनशक्ति तयार गर्ने उद्देश्य रहेको छ । त्रिभुवन विश्व विद्यालय अन्तर्गत प्राविधिक अध्ययन संस्थान, विज्ञान तथा प्रविधि, इन्जीनियरिङ्ग, कृषि पशु विज्ञान र चिकित्सा शास्त्र, व्यावसायिक अध्ययन संस्थानहरू (शिक्षाशास्त्र, व्यवस्थापन र कानून) र साधारण अध्ययन संस्थानहरू (मानविकी तथा समाज शास्त्र र संस्कृत) स्थापना गरिएका छन् । आर्थिक विकास तथा प्रशासन केन्द्र, नेपाल एशियाली अध्ययन केन्द्र, विज्ञान तथा प्रविधि अनुसन्धान केन्द्र र शिक्षा विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र नामक चार अंगहरूमा विशिष्ट अध्ययनको निम्ति स्थापना गरिएका छन् ।

नेपालमा उच्च शिक्षामा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्यामा गत ३ दशकको अवधिमा ठूलो वृद्धि भएको छ । २००८ मा २५०, २०१८ मा ५,१९३ र २०२७ मा १७,२०० विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षामा संलग्न थिए । शिक्षा योजना लागू भएपछि यहाँ विद्यालयहरूमा भर्ना हुने विद्यार्थी संख्या अधिक रूपले वृद्धि भइरहेको साथै बर्सेनि निजी अध्ययन गरी विश्वविद्यालयका परीक्षामा सम्मिलित हुने सुविधा प्रदान गरिएको हुँदा उच्च शिक्षामा जाने विद्यार्थीहरूका संख्या २०३८ मा ५०,४३२ पुगेको छ । तालिका नं. ६ मा २०३४ देखि २०३८ सम्मका विभिन्न संस्थानमा अध्ययन गरिरहेका कुल विद्यार्थीको संख्या देखाइएको छ ।

तालिका नं. ६
उच्च शिक्षा विद्यार्थी संख्या

साल	उच्च शिक्षा तर्फको विद्यार्थी		प्राविधिक विद्यार्थीको
	जम्मा	प्राविधिक	प्रतिशत
२०३४	२४,०४४	८,२८४	३४.०
२०३५	३१,५४२	१०,७४८	३३.३
२०३६	३९,८५२	८,१५०	२०.५
२०३७	३८,४५०	८,१५७	२१.२
२०३८	६०,३३२	१०,८८३	१८.०

२०३७।३८ मा पनि अध्ययन संस्थानहरूलाई प्राविधिक, व्यवसायिक र साधारण गरी तीन क्याटगोरीमा विभाजन गरिएको छ। प्राविधिक शिक्षाको निमित्त आवेदन गर्ने सबै विद्यार्थीलाई यस्तै प्राविधिक अध्ययन संस्थानमा स्थानाभावले गर्दा भर्ना दिन सकिएको देखिदैन अतः अध्ययन संस्थानहरूको भर्ना क्षमतामा वृद्धि भएको अवस्थामा प्राविधिक तर्फ अध्ययन गर्ने विद्यार्थी संख्या अझ निकै बढ्ने अनुमान गर्न सकिन्छ। त्यसको लागि त्रिभुवन विश्व विद्यालयले प्राविधिक क्याम्पसलाई अझै विस्तृत रूपले बढाएर धेरै भन्दा धेरै विद्यार्थीहरूलाई व्यवसायपरक शिक्षा प्रदान गर्ने व्यवस्था गर्दै आएको पनि छ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यालय स्थिति

विद्यार्थी संख्या वृद्धि तथा जनसंख्या वृद्धिको आधारमा जनताको मागलाई ध्यानमा राखि सम्पूर्ण जनतालाई शिक्षा हासिल गर्न पाउन सम्भावको खातिर विद्यालय थप हुँदै जानु नितान्त आवश्यक छ । नेपाल अधिराज्य भित्र २०३८ मा संचालन भइरहेका सम्पूर्ण प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू क्रमश: १०,६२८, २,५८६ र ९१८ देखिएको छ । प्राथमिक विद्यालय संख्या २०३७ को तुलनामा ४२८ विद्यालयमा संख्यात्मक वृद्धि भएको देखिन्छ । निम्न माध्यमिक विद्यालय २०३७ को तुलनामा ७१५ विद्यालय घटेको पाइन्छ किनभने ०३८ मा प्राथमिक विद्यालय १–३ बाट १–५ कक्षा कायम गरिएको र निम्न माध्यमिक विद्यालय ०३७ मा ४–७ बाट २०३८ सालमा ६–७ भित्र कायम गरिएको हुनाले निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या घटेको देखिन गएकोमात्र हो र माध्यमिक विद्यालय संख्या ९१८ विद्यालय मध्ये २०३७ सालको तुलनामा १३२ वृद्धि भएको देखिन्छ । साधारण माध्यमिक विद्यालय ७८२ व्यावसायिक १११ र संस्कृत २५ गरी जम्मा ९१८ माध्यमिक विद्यालय संख्या पुगेको छ ।

नेपाल अधिराज्यका जिल्लाहरूमा सबभन्दा धेरै प्राथमिक विद्यालय भएको जिल्ला काभ्रेमा २९२ र सबभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङमा १८ प्राथमिक विद्यालय देखिन आएको छ ।

निम्न माध्यमिक विद्यालय र माध्यमिक विद्यालयहरूमा सबभन्दा बढी विद्यालय भएका काठमाडौंमा क्रमश: ८२ र ४१ देखिन आएको छ र सबभन्दा कम विद्यालय भएको जिल्ला मनाङमा क्रमश: ४ र १ देखिन आएको छ ।

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालयहरू विकास क्षेत्रीय आधारमा क्षेत्र अनुसार विवरण तालिका नं. ७ मा दिइएको छ ।

तालिका नं. ७

क्षेत्र अनुसार विद्यालय विवरण

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यालय संख्या			निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या			माध्यमिक विद्यालय संख्या		
	२०३७	२०३८	बृद्धि प्रतिशत	२०३७	२०३८	घटेको प्रतिशत	२०३७	२०३८	बृद्धि प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२,३९४	२,५३१	५.७२	८०१	६५७	१७.९७	१९८	२२८	१५.१५
मध्यमाञ्चल	२,७३४	२,८८२	५.४१	९३९	७४६	२०.५५	२६०	२८७	१०.३८
पश्चिमाञ्चल	२,५४७	२,५८२	१.३७	९८१	७७४	२१.१०	१९९	२४२	२१.६०
मध्य पश्चिमाञ्चल	१,४३६	१,५६२	८.७	४२६	३३५	२१.३६	७०	९५	३५.७१
सुदूर पश्चिमाञ्चल	६२२	६५१	५.३१	३५१	२७४	२१.९३	५८	६६	१३.७९
नेपाल अधिराज्य	१०,१३०	१०,६२८	४.९	३५०१	२७८६	२०.४२	७८५	९१८	१६.९४

माथिको तालिकामा दरसाँ हेर्दा पूर्वाञ्चल, मध्यमाञ्चल, पश्चिमाञ्चल, मध्यपश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चलमा २०३७ को दाँजोमा २०३८ मा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक विद्यालयको बृद्धि एवं त्यसको प्रतिशत समेत थाहा हुन्छ । २०३७ बाट २०३८ मा हेर्दा सबै क्षेत्रको प्राथमिक विद्यालय संख्या बढेको र निम्न माध्यमिक संख्या घटेको मुख्य कारण २०३८ मा १–३ बाट १–५ प्राथमिक तह कायम गरिएको र निम्न माध्यमिक तह ४–७ बाट ६–७ कायम गरिएको हुनाले बृद्धि प्रतिशत घटेको देखिन गएको हो । तह अनुसार जिल्लागत विद्यालय विवरण विस्तृत रूपमा तालिका नं. १ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यालय विवरण

सारिणी नं. १

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय		
			साधारण	व्यावसायिक	जम्मा
ताप्लेजुङ	१६२	४१	८	१	९
पाँचथर	१५३	२४	१०	१	११
इलाम	१९४	३५	९	२	११
झापा	२०९	६१	२३	३	२६
मेचि अंचल	७१८	१६१	५०	७	५७
संखुवा सभा	१३७	३५	६	१	७
भोजपुर	१७९	४८	१३	२	१५
तेह्रथुम	१२१	३३	६	२	८
धनकुटा	१५०	२४	६	१	७
मोरङ	२२५	७४	३३	२	३५
सुनसरी	१५४	५६	२५	३	२८
कोशी अंचल	९६६	२७०	८९	११	१००
सोलुखुम्बु	८३	२९	४	१	५
खोटाङ्ग	१८३	४६	१०	१	११
ओखलढुङ्गा	११४	२०	८	१	९
उदयपुर	१०८	२७	७	१	८
सप्तरी	१८६	५३	२०	२	२२

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय		
			साधारण	व्यावसायिक	जम्मा
सिराहा	१६२	४७	१३	३	१६
सगरमाथा अंचल	८४७	२१६	६२	९	७१
पूर्वाञ्चलको क्षेत्र	२५३१	६५७	२०१	२७	२२८
दोलखा	११५	२६	६	१	७
रामेछाप	१२६	३२	७	१	८
सिन्धुली	१४२	३५	११	१	१२
धनुषा	१६४	५६	२१	२	२३
महोत्तरी	१२४	५१	१२	३	१५
सर्लाही	१४९	४६	१४	२	१६
जनकपुर अंचल	८२०	२४६	७१	१०	८१
सिन्धुपाल्चोक	१३५	३२	७	१	८
रसुवा	३८	८	२	–	२
नुवाकोट	१५६	३४	१२	१	१३
धादिङ्ग	१८०	३४	८	१	९
काभ्रेपलाञ्चोक	२३३	५७	१२	३	१५
भक्तपुर	९६	२५	१०	२	१२
काठमाण्डौ	२१३	८२	४५	६	५१
ललितपुर	१२३	४०	२२	४	२६
बागमति अंचल	१२३५	३२२	११८	१८	१३६
मकवानपुर	१५१	३३	८	१	९
चितवन	२००	४२	२०	२	२२
रौतहट	१४४	२९	११	२	१३
बारा	१५२	४०	११	१	१२
पर्सा	१५०	३१	११	३	१४
नारायणी अंचल	८२७	१७५	६१	९	७०
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	२८८२	७४३	२५०	३७	२८७

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय साधारण	व्यावसायिक	जम्मा
गोरखा	२०१	६१	१५	२	१७
मनाङ्ग	१८	४	१	–	१
लमजुङ्ग	१६१	५३	२०	२	२२
कास्की	२५२	७६	२७	१	२८
तनहुं	२१६	५३	१५	२	१७
स्याङजा	२४८	७३	२०	३	२३
गण्डकी अंचल	११२६	३२०	९८	१०	१०८
नवल परासी	१६०	५०	१४	१	१५
पाल्पा	२३३	७६	२१	३	२४
गुल्मी	२२०	५८	१३	२	१५
अर्घाखाँची	१४५	३९	९	१	१०
रुपन्देही	१५०	४७	१७	२	१९
कपिलवस्तु	१२८	३२	९	२	११
लुम्बिनी अंचल	१०४६	३०६	८३	११	९४
मुस्ताङ्ग	४२	९	१	१	२
म्याग्दी	१२५	३५	७	१	८
पर्वत	१५१	५१	१७	२	१९
बाग्लुङ्ग	१९२	५३	१०	१	११
धवलागिरी अंचल	५१०	१४८	३५	५	४०
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	२६८२	७७४	२१६	२६	२४२
रुकुम	१२१	२६	५	१	६
रोल्पा	१४७	२४	४	१	५
सल्यान	१२७	२१	५	१	६
प्युठान	१३१	२७	७	१	८
दाङ्ग	[illegible]	४२	१५	२	१७
राप्ती अंचल	६६७	१४०	३६	६	४२

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय		
			साधारण	व्यवसायिक	जम्मा
हुम्ला	४५	११	३	–	३
मुगु	६७	१४	४	–	४
डोल्पा	८४	१०	२	१	३
कालिकोट	७०	२१	५	–	५
जुम्ला	७१	१६	४	१	५
कर्णाली अंचल	३१७	७५	१८	२	२०
जाजरकोट	१०२	१७	३	१	४
दैलेख	१३७	२०	४	१	५
सुर्खेत	१४८	३६	५	२	७
बाँके	१०३	२४	७	१	८
बर्दिया	८४	४४	८	१	९
भेरी अंचल	५७४	१६०	२७	६	३३
मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१४२६	३३५	८१	१४	९५
बाजुरा	७४	२५	३	१	४
बझाङ्ग	१०८	४०	५	१	६
अछाम	१२३	२८	४	१	५
डोटी	१११	२३	७	१	८
कैलाली	१९९	३३	१०	१	११
सेती अंचल	६१५	१४९	२९	५	३४
दार्चुला	१२५	२८	५	१	६
बैतडी	१५४	४५	११	२	१३
डडेलधुरा	८२	२७	५	२	७
कञ्चनपुर	७५	१६	५	१	६
महाकाली अंचल	४३६	११६	२६	६	३२
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०५१	२६५	५५	११	६६
नेपाल अधिराज्य	१०,५४८	२,७८६	६०३	११५	७१८

जिल्ला	प्राथमिक विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यालय	माध्यमिक विद्यालय		
			साधारण	व्यावसायिक	जम्मा
पूर्वाञ्चल	३,५३१	६५७	१०१	२७	१२८
मध्यमाञ्चल	२,८८२	८४६	३५०	३७	३८७
पश्चिमाञ्चल	२,६८४	७७४	२१६	२६	२४२
मध्य पश्चिमाञ्चल	१,५६२	६३५	८१	१४	९५
सुदूर पश्चिमाञ्चल	६०१	२६४	५५	११	६६
	१०,६२८	२,७८६	८०३	११५	९१८

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यार्थी स्थिति

शिक्षाको क्षेत्रमा अनिवार्य बन्न हुने राष्ट्रिय धनको ठूलो राशीलाई राष्ट्रको सर्वाङ्गीण विकासको निमित्त आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्ने लगानीको रूपमा उपयोग गर्ने सिद्धान्त स्वरूप लागू गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजना अधिराज्यको सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा लागू भएपछि विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूको संख्या वृद्धिमा सुधार आएको देखिन्छ । २०३८ सालको तथ्यांक अनुसार प्राथमिक विद्यार्थी संख्या १३,८८,२२१ देखिएको छ । यो संख्या गत वर्ष १०,६६,६१२ थियो । यसको तुलनामा हालको विद्यार्थी संख्या करीब ३० प्रतिशतले वृद्धि भएको पाइन्छ । निम्न माध्यमिक तहमा ६, र ७ कक्षा मात्र भएकोले संख्या घटन गई १,६६,५६४ पुगेको छ । जुन गत वर्ष ३,६१,४४७ (४ देखि ७ कक्षा सम्मको) थियो । माध्यमिक तहमा २०३८ मा विद्यार्थी संख्या १४४,३२१ पुगेको छ । जुन गत वर्ष १,२१,००७ मात्र थियो । माध्यमिक तर्फ २०३७ सालको तुलनामा २०३८ सालमा १९.३ ले वृद्धि भएको पाइन्छ ।

देशमा शिक्षाको विकासको निमित्त राष्ट्रिय स्तरमा भर्ना प्रतिशत बढाउन छात्रहरूको साथसाथै छात्राहरूको भर्ना संख्या पनि बढाउनु नितान्त आवश्यक छ । २०३८ सालको तथ्यांक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा छात्राहरूको संख्या क्रमश: ३,७३,७३६, ३४,३६१ र २७,२६६ देखिएको छ जुन कुल विद्यार्थी संख्याको क्रमश: २७%, २०%, १९% हुन आउँछ । गत वर्ष यो प्रतिशतहरू क्रमश: २८.७, २०.७ र १७.६ थिए । उपरोक्त प्रतिशतहरूलाई हेर्दा छात्रा संख्या वृद्धिको लागि निकै प्रयासको आवश्यकता पर्ने देखिन्छ । नेपाल अधिराज्यमा पुरुष र महिला जनसंख्या लगभग बराबर भएर पनि पुरुष र महिला साक्षरता प्रतिशतमा अति असमानता भएकोले यो वृद्धि सन्तोषजनक भन्न सकिँदैन ।

तालिका नं. ८ (क) मा २०३७ र २०३८ सालको प्रा. वि., नि. मा. वि. र मा. वि. तहमा क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत देखाइएको छ भने तालिका नं. ८ (ख) मा क्षेत्र अनुसार २०३७ र २०३८ को छात्रा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत देखाइएको छ ।

प्राप्त तथ्यांक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तीनै तह गरी सबभन्दा बढी विद्यार्थी हुने बागमती अञ्चलमा ३,६०,४१६ सबभन्दा कम विद्यार्थी हुने कर्णाली अञ्चलमा १७,४०२ देखिएको

छ । छात्राहरूको संख्यामा पनि सबैभन्दा बढी हुने अञ्चल बागमतीमा ८०,९४७ छ र सबभन्दा कम हुने कर्णाली अञ्चलमा १६५७ छ ।

प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थी तथा छात्रा प्रतिशतको विस्तृत विवरण तालिका नं. ८ को (क) (ख) (ग) मा प्रस्तुत गरिएकाछन् ।

तालिका नं. ८ (क)
क्षेत्र अनुसार जम्मा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या			निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या			माध्यमिक विद्यार्थी संख्या		
	२०५३	२०५८	वृद्धि प्रतिशत	२०५३	२०५८	घटी प्रतिशत	२०५३	२०५८	वृद्धि प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२,७४,२०६	३,५४,०५१	२९.१	१,०३,३४७	४५,४२२	५६.०	३३,१८०	४०,२५९	२१.२
मध्यमाञ्चल	३,१६,१८८	४,२४,१४१	३४.१	१,२१,६४२	५५,४५७	५४.५	४५,६६६	५४,१९९	१८.२
पश्चिमाञ्चल	२,८८,०३७	३,७३,६६३	२९.४	१,००,३५८	४२,०८६	५८.२	२७,१४५	३३,८६४	४१.२
मध्यपश्चिमाञ्चल	१,१२,३६१	१,४४,९३४	२८.२	३५,६००	१४,३६६	५६.९	८,५०१	९,८४४	१५.८
सुदूरपश्चिमाञ्चल	७६,०७६	९१,३५२	२०.२	२६,६११	११,६३०	५६.७	६,५८६	७,५०२	६.०
जम्मा	१०,६७,४१२	१२,८८,००५	३०.०	३,८७,८२०	१,६८,३३४	५६.७	१,२१,२०६	१,४४,२३१	२२.४

तालिका नं. ८ (ख)
क्षेत्र अनुसार छात्रा विद्यार्थी वृद्धि प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक छात्रा संख्या			निम्न माध्यमिक छात्रा संख्या			माध्यमिक छात्रा संख्या		
	२०५३	२०५८	वृद्धि प्रतिशत	२०५३	२०५८	घटी प्रतिशत	२०५३	२०५८	वृद्धि प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	८४,३०७	१,०५,२०९	२४.८	२३,८६१	६,०६१	५०.५	४,८७५	७,०४६	४४.६
मध्यमाञ्चल	९०,२६७	१,१२,६४९	२४.१	२६,२४६	१३,०६१	५५.०	१०,८००	१२,११३	१२.४
पश्चिमाञ्चल	८१,८६०	१,१४,७०१	३४.८	२०,००१	८,३०४	५०.६	३,८८६	५,४५५	४०.३
मध्य पश्चिमाञ्चल	२२,०५५	२७,३६१	२४.२	५,०००	२,११८	५७.४	१,०९२	१,३०६	३६.०
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१०,६६३	१२,४२८	१६.०	२,५३८	८१७	६२.६	३६३	४६२	६१.६
नेपाल अधिराज्यको	२,८८,५१२	३,७२,७३६	२७.८	७०,८८६	३४,३६१	५०.५	२१,६१२	२८२६६	३६.२

नोट:- २०३८ सालमा ५ विकास क्षेत्रमा विभाजित

1) पूर्वाञ्चल———————१६ जिल्ला
2) मध्यमाञ्चल——————१९ जिल्ला
3) पश्चिमाञ्चल-------१६ जिल्ला
4) मध्यपश्चिमाञ्चल— — १५ जिल्ला
5) सुदूरपश्चिमाञ्चल—— ९ जिल्ला

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं. २ (क)

जिल्ला	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		१ देखि ५ कक्षा	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
ताप्लेजुङ	५८५८	१७२०	२३४३	६४६	२१०७	५८१	१२७३	६६९	६७८	२०६	१२५५४	३४२२
पाँचथर	६६५५	२०३०	२८४१	८००	२६७५	६३५	१०७०	११५	१०४०	१६०	१४२८१	३८५०
इलाम	८६६७	२६७७	४४१८	१७५५	३८४९	१४६३	२२६८	६६५	१७९१	५११	२०७५६	७२९४
झापा	२९५४७	८५६०	१५१०१	५६६२	१३०४२	५३५२	७२७८	२५८३	५६६०	१९०२	६४८२८	२४३६९
मेची अञ्चल	४२७९७	१५२४०	२४५०६	६९६२	२२३६६	८०५१	११६५९	३३७२	८४६१	२८०६	११६०१६	३८६३५
संखुवासभा	६४३८	२९२५	२५१८	८३४	४१८५	६०३	२२२२	५०४	१२४९	२६३	१४९१९	४३३९
भोजपुर	८०८८	२८८०	४१४७	११३४	४३४४	८३६	२२३३	४००	१२६९	२०१	१९५७०	५१५१
तेह्रथुम	४४६०	१५४२	२२८५	६७८	२२२२	६८७	१३०१	२७१	१०३०	२२७	११२९८	२६०५
धनकुटा	६४८७	२१४३	२९४३	८६६	३६१२	८४९	१४३४	३१५	१२०२	२४०	१५६३८	४४१९
मोरङ	१७९२९	६२२३	९८८२	३३९४	८२४१	२५४६	३१०२	१०९७	५३२१	१४६५	४०४७२	१५८२५
सुनसरी	१२५६०	३७३८	६५०८	२१०१	५३४४	१३८७	४९४०	११९५	३५२१	१०४१	३२१७३	९८६९
कोशी अञ्चल	५५६५९	१८२६७	२९५७९	६००७	२९९४८	७३०८	१७५३२	४५८२	१४०८५	३५३७	१४९१०३	४३००१
सोलुखुम्बु	२७९४	८२७	१२५७	३४०	१३२४	३००	१०३६	२२४	१०८३	२३२	७४२४	१९२३
खोटाङ	७५५४	१२६१	३०६५	८४७	३१८९	६३५	२०८३	३११	१५५०	२०६	१८२१०	३९५०
ओखलढुङ्गा	५५६१	१३३२	२६८५	६५५	२३४४	५४९	११८७	२११	१०६३	१६०	१२८७०	३२७२

जिल्ला	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		१ देखि ५ कक्षा	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
उदयपुर	६०१२	१५५६	२३८७	५८९	२०५७	५३०	१२६४	२११	७४२	२२७	१२४६२	३२०६
सप्तरी	११६३७	२६६१	५५३९	११३३	४७४४	११५	३२१६	४१०	२७५२	३६८	२८८६१	५८६७
सिराहा	६८७५	१८६७	३००२	६३२	३२०२	५४१	२२०७	२६१	१६४०	२०६	१९००७	३१६७
सगरमाथा अञ्चल	४४४६२	१०४३०	१६४०५	४१०६	१६८५३	२४३७	११००२	१८३८	९१०७	१४२६	१००५५६	२१३४२
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१४४१७८	४३६३७	७२४६०	२२३५६	६४१२७	१९१०६	४०५६३	१००९२	३२६५३	७७०५	३५४०८१	१०३२५६
डोलखा	५०८५	८६६	२०९२	३१३	१२६८	२८१	१५४२	२२०	६२३	११५	११५५५	१८६८
रामेछाप	६७८१	१३४४	२५३५	५२३	२२१५	४५०	१३६५	१५५	९३९	८१	१३०६५	२११७
सिन्धुली	६८१४	१५२८	२४४२	४६२	२४११	५४७	१३५२	२४७	१०६०	१२६	१४०४९	३३३५
धनुषा	१००१३	१८३०	५१६५	६४१	४६५८	८६२	३३००	५५४	२७१८	४३६	२५८२४	४६१३
महोत्तरी	८४०५	१२२५	४६३८	१०४३	३५६०	७५२	२२२५	४५०	१६२९	२२२	२०४००	४४७५
सर्लाही	९१८०	२४०४	४८००	१०१६	३९०८	१०५२	२६६३	४७६	१०७८	२२८	२१६५९	४९४९
जनकपुर अञ्चल	४६४७८	१०२३०	२१२४२	४१५८	१८७९०	३७८४	१२५०८	२११२	९०८१	१२६१	१०७५९९	२१६७४
सिन्धुपाल्चोक	८३००	२०४५	३२१८	६४५	२५५५	३३५	१५८७	१९०	१२२८	१४६	१६८८८	३३५७
रसुवा	११७७	३३६	४१४	८५	३८१	६७	४०२	१२१	२५८	३३	२६४०	६४२
नुवाकोट	६१५६	२१०८	४४१५	१०३३	३१०७	६४६	१८५४	४१८	१४१८	२४०	१०१००	५५४१
धादिङ्ग	९१२४	३३०६	३८९१	७३५	३४४८	५४७	२४२८	३२८	१५९८	२०१	२०४९९	४११७
काभ्रे पलाञ्चोक	१४११०	३९७५	५९६६	१४४१	४८३८	११६८	३५६५	५१२	२०८४	३५७	२९९९०	७४६०
भक्तपुर	६३०९	३६८७	३८८२	१३३०	३२३८	१०१६	२२८५	३०५	२११६	५३१	२०८३०	६८५९
काठमाडौं	२३८७४	९३८०	१२०५९	४८६८	१०३२०	४१५३	९२८२	३४१३	८३२६	२९६१	६३७७१	२४७५५
ललितपुर	१२०६८	४४५८	६२२८	३५५८	५८२७	२०६२	३५४०	१३६०	२२२१	११३८	३०५९२	११६३६
बागमती अञ्चल	८०११८	२५१९५	४००६०	१२६८५	३३८४९	६६५०	२२६४३	५६८४	१६६४७	५७२१	२०४९१०	६४३६७

जिल्ला	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		१ देखि ५ कक्षा	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
मकवानपुर	८२२६	२९६१	६९५०	१००७	२२६७	८६१	१८९०	४६७	१९१५	२७६	१८५१५	४८०५
चितवन	१५०५९	६३२१	७५७०	२९५८	५६६१	२०६२	४८४३	१४४२	३८८३	११९८	३०२१६	१३९८३
रौतहट	७२६६	१३१४	४८३७	६६१	४२७०	४०५	१०९७	२४३	१३००	१४२	१५६३३	२५०५
बारा	८८१६	१५१०	५२६५	४४८	३६२५	५०५	१०८२	१३४	१२६२	१६४	१६५६१	३५३७
पर्सा	६०४६	१९२२	३६४६	७५१	३०५०	६१६	२११६	३६०	२४६०	१०२१	२०३६७	४८०१
नारायणी अञ्चल	४८५४३	१३४०६	३३३०१	६६५५	१७७७३	४५८१	११६५६	२०२०	१०१६०	३७६२	१११३३२	२६६३१
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१८१६४५	५४६३१	८४५०३	२२६६८	७०४०५	१८३३५	४८११०	११८२३	३६१७८	९८५६	४२४१४१	११५६४३
गोरखा	१२१००	३५८०	७२०५	२२१५	५६१६	१३०५	४२३०	६६०	३६६८	५७८	३२११६	८५३८
मनाङ	२१६	१३८	६३	४०	८२	२२	५८	१५	५२	२०	६११	२३६
लमजुङ	१०१६६	४१८९	२२४६	१२४५	२१४१	८२८	२१७५	५६०	१८०६	४४३	२१७३३	७२७५
कास्की	१९६०४	६६६५	७६५८	३२६८	५६२२	२५१०	५३६०	१६४२	३६५६	१०४६	३६८४४	१५७६४
तनहुँ	१४७८२	४६०७	५५१२	१६२७	४४४८	१३८६	२६८५	७४८	२१८५	५४८	२६६१६	६५८६
स्याङ्जा	१७३२७	६८६५	८२३२	३३०७	७२५६	२६६६	४६५४	१२०६	३५८५	८५५	४१०५२	१४९२६
गण्डकी अञ्चल	७१७६८	२६०६४	३२६४२	१२११६	२६५०६	८२६८	१८७६०	५१६१	१५५६६	३४७३	१६५६७५	५६४५८
नवलपरासी	१४२१३	३८६७	५७८६	१३५६	४३०३	८१६	२७४८	४६०	२०६६	३०३	२६१५५	६०२५
पाल्पा	१२७७६	५१५८	६१३३	२०२०	४६६५	१७१३	२६८६	८२६	२५४७	३७८	२६४४३	१०४४८
गुल्मी	१२३३४	४१०८	५२४५	१७२७	४४२२	१२६६	३३७४	३५०	२४६८	४३०	२७८४३	८२१४
अर्घाखाँची	७२५८	२६५५	३०६३	११६५	३२३७	६५७	१६११	३२४	१४७३	२८४	१७२४१	५४०५
रुपन्देही	१२६८१	३५५५	६८०४	१६६६	५४७७	१४५४	३६७१	६६०	३१५३	७५८	३२३८६	८७१६
कपिलवस्तु	८६४५	१७६०	४३६१	५८६	२१६९	४४१	२००१	३०५	१५५६	२१२	१६७७३	३४३५
लुम्बिनी अञ्चल	६८१६१	२११३३	३२१२५	८६२६	२५६६६	६६८०	१५६६४	३६२८	१३२२५	२६६६	१५६२४१	४३०५६

जिल्ला	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		१ देखि ५ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
मुस्तांग	६१३	२७२	२६५	१०६	२१५	६६	२०५	७७	१४७	५४	१४०५	५८१
म्याग्दी	४३८५	१३५२	१५६४	४५३	१३६६	३१५	१०५४	१६१	८६६	१३६	९२३८	२४४७
पर्वत	६३६२	३७०५	३८१४	१२६०	३१२६	१०२६	२१२३	५६४	१६१२	३३६	२००७०	६६२४
बाग्लुङ्ग	११३१०	३२४०	४१२४	८६१	३३०६	७००	१९००	२५३	१४४०	१८१	२१५६३	५२३५
धवलागिरी												
अञ्चल	२६०००	८५६९	९८३८	२७१३	८०२६	२११३	५४८२	१०८५	४०३५	७०७	५२४३७	१५१८७
पश्चिमाञ्चल												
विकास क्षेत्र	१६५६८६	५६४६६	७४६०५	२३७८४	६०१६७	१७७२१	४७३२६	६८८४	३२८६९	६८४६	३७३९९३	११४७०१
रुकुम	३८७१	७३६	१५७६	१७८	१३५६	१५०	५८६	४६	५०७	४७	७९०२	११५०
रोल्पा	६००६	११२६	२००३	२७६	२१८७	८२१	६६०	६४	५३१	५६	११३८७	२३७५
सल्यान	५५०८	६४७	२२२४	६७७	१६८६	१६५	८६१	६१	५५२	६४	१०८६१	१६४४
प्युठान	६९८७	१३६६	२७९६	४७७	२४३५	४२४	१२६७	११८	१०२३	१५४	१३७३८	२५४२
दाङ्ग	६००१	२३४८	४८३८	१२५५	३९१०	९०२	२८०३	६००	२२६६	४६४	१९८१८	५५६२
राप्ती												
अञ्चल	३०६७३	६५२२	१२३७०	२८६६	११५७७	२४६२	६२०७	६४६	४८७६	७८१	६६७०६	१३५८०
हुम्ला	८६८	१६२	२२९	३४	२३८	८१	१७०	७	१३२	—	१७४७	२५४
मुगु	१६६४	३६७	४८१	४०	३८८	१३	२६६	१६	२२६	६	३०५५	४४५
डोल्पा	७६६	१८२	४६४	६५	२६८	६२	१०५	१२	१२७	२६	१७६३	३८७
कालीकोट	९९१०	२०६	७०२	४४	६५५	३०	५५५	२६	३२७	१३	४४१६	३२५
जुम्ला	२०४५	३०७	८१४	४८	५६५	४९	४५६	८२	३५४	१२	४२९७	४४१
कर्णाली												
अञ्चल	७५८५	१२५४	२७३०	२६१	२१३४	१६८	१५८५	८६	११६६	६३	१५२०१	१८६२
बाबरकोट	३०९५	५४७	१०४३	१४०	९७७	६६	५६८	६१	४५०	४६	६०६७	८६६
दैलेख	५४४१	६२२	२०६८	२४१	१८६७	२०७	१०१०	८१	७८२	५४	११११९८	१५०५

जिल्ला	कक्षा १		कक्षा २		कक्षा ३		कक्षा ४		कक्षा ५		१ देखि ५ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
सुर्खेत	८०३६	२३०४	३१६१	७५२	२७४१	४६८	२०९५	३१७	१६२४	२५०	१७६७०	४११२
बाँके	५८७६	११६५	४२८५	६६६	२२००	३८४	११०२	३०३	६६३	२३२	१३४२६	२७५३
बर्दिया	५६५२	१३५५	२६२६	६४१	२३५६	४८२	१६६८	२८५	१२२५	२१०	१३८६३	२६७३
भेरी अञ्चल	२४०३६	६२६३	१२५१०	२४४३	१०१५४	१६६१	६४७३	१०४७	५०५४	७६५	६६६६७	१८८३६
मध्यपश्चिमाञ्चल												
विकास क्षेत्र	६६२६५	१४०६६	२८६१०	५५३०	२३८६५	४६६१	१८२६५	३०८२	११०९६	१६६६	१४४१३४	२७६८१
बाजुरा	२७०६	५५१	८१४	५७	६३६	५५	५६६	२१	४४८	१६	५२०७	७१६
बझाङ	४४७३	४७०	१३६६	८८	१२१५	६७	१०३६	५३	७६६	२२	८८८८	७००
अछाम	४६०६	३६२	१४३२	४६	१२०६	४७	८२६	३७	६६७	३६	६२१०	५३१
डोटी	२८८४	३१०	१२७७	११६	१२५४	१०८	७६०	८१	४६२	३५	६७५७	६५२
कैलाली	६०१६	११४०	३२२१	२४६	२७५७	५६४	१६६०	२५७	१६८७	२६४	१६३४१	२६३४
सेती अञ्चल	२१६६१	२८३३	८२१०	६५२	७२४१	८४१	५१७१	४८६	४०६३	४०८	४६४०६	५५३१
दार्चुला	४०५०	६३५	१४५६	२३०	११६३	१५०	१०३६	१०४	५५६	६६	८५६८	१५१६
बैतडी	६१८२	१०१५	३८८२	३०४	२३७६	११७	१६२८	१४१	१५४५	६०	१५६१२	१६६७
डडेल्धुरा	३७७०	६८४	१४५६	१६६	१३३४	१०६	६७७	६२	७४७	६६	८६८४	१०४७
कञ्चनपुर	५५१०	१२११	२३८१	४६६	१२४२	३८२	१७५४	३०१	११६३	१०१	१२७५१	२६६१
महाकाली												
अञ्चल	१६५१६	३३३५	८१७८	११६६	६८५०	७६६	५३६४	६०८	४२०८	२८६	४५२४६	६८६१
सुदूरपश्चिमाञ्चल												
विकास क्षेत्र	४१२०७	६७६८	१७३८८	२११८	१४०६१	१६०७	१०५६६	१०६७	८४०१	७६६	६१६५२	१२४२२
नेपाल अधिराज्य-												
ज्यको जम्मा	५६६३१७	१७३८७१	२७७५६६	७३८६६	२३६६६५	६१०८७	१५३८७३	३४६७८	१२४२२७	२६६३८	१३८८००१	३७३७३६

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं. २ (ख)

जिल्ला	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
ताप्लेजुङ्ग	६२३	१२१	५५३	११९	११७६	२४०
पाँचथर	८२५	९०	५१०	७०	१३३५	१६०
इलाम	१२१२	२५७	१००३	२१२	२२१५	४६९
झापा	४०३०	१२६६	३८०१	११४९	८४३१	२३१५
मेची अञ्चल	७२६३	१६२५	५९६७	१४५०	१३१६०	३४८५
संखुवासभा	९१०	२००	६०३	१३२	१५१३	३३२
भोजपुर	१४५१	२८७	९०१	१३१	२३५२	४१८
तेह्रथुम	८७०	१७७	५७४	९६	१४४४	२७३
धनकुटा	९२४	१७०	८१९	१३६	१७४३	३०६
मोरङ	४२८९	१२११	३४३२	९७३	७७२१	२१८४
सुनसरी	२७२९	७४३	२२९३	६४९	५०२२	१३९२
कोशी अञ्चल	१११८३	२७८८	८६२२	२११७	१९८०५	४९०५
सोलुखुम्बु	५०८	६२	३०३	४५	८११	१०७
ओखलढुङ्गा	११७२	१५२	१०४६	१५५	२२१८	३०७

जिल्ला	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
ओखलढुङ्गा	५०६	८०	४५४	७६	९६०	१५६
उदयपुर	५६८	८८	६८१	१०६	१२४९	१९४
सप्तरी	२४६८	२६४	१९३७	२०७	४४०५	४७१
सिराहा	१५०४	१५४	१३१०	९६	२८१४	२५०
सगरमाथा अञ्चल	६७२६	८८०	५७२१	६६१	१२४४७	१५४१
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	२५३०२	५५६३	२०१२०	४३२८	४५४२२	९८९१
दोलखा	६२४	९४	४०७	६७	१०३१	१६१
रामेछाप	६३८	६७	५१४	४५	११५२	११२
सिन्धुली	७४५	११५	६३१	१०१	१३७६	२१६
धनुषा	२३१९	३४०	१८०७	२४२	४१२६	५८२
महोत्तरी	१६०१	२२८	१४२९	१५०	३०३०	३७८
सर्लाही	१५८१	२६९	१४७८	३४०	३०५९	६०९
जनकपुर अञ्चल	७५०१	११०५	६२६६	९४५	१३७६७	२०५०
सिन्धुपाल्चोक	८००	१०३	५५४	६५	१३५४	१६८
रसुवा	१२२	२०	४५	७	१६७	२७
नुवाकोट	१००७	१९६	५००	६५	१५०७	२६१
धादिङ	५४१	४४	२०९	१५	७५०	५९
काभ्रेपलाञ्चोक	१६७०	३१७	१२१९	२२५	२८८९	५४२
भक्तपुर	१७०३	४०४	११८३	२६१	२८८६	६६५
काठमाडौं	६५६७	२३८२	५९४३	२१०५	१२५१०	४४८७

जिल्ला	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
ललितपुर	२१६१	८७१	२२०५	९१४	४३६६	१७८५
बागमती अञ्चल	१५२०१	४५३७	११६६८	३४८७	२६८६९	८०२४
मकवानपुर	८७६	२२३	७६६	१८२	१६४२	४०५
चितवन	३२०५	८५३	२८७०	७०५	६०७५	१५५८
रौतहट	११४१	१३३	८६३	६७	२००४	२००
बारा	१५७५	१८८	१३१८	१६६	२८९३	३५४
पर्सा	१११६	२१०	१००५	१६०	२१२१	३७०
नारायणी अञ्चल	७६८६	१६०७	७१०५	१३१०	१५०६१	३०१६
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३००८८	७४१९	२५३३९	५६४२	५५४२७	१३०६१
गोर्खा	१४९०	१९५	१३३८	६८२	२८२८	८७७
मनाङ	२६	४	१९	५	४५	९
लमजुङ	१४८८	३४२	११५१	२४१	२६३९	५८३
कास्की	२६४०	८७७	२७२२	६२५	५३६२	१५०२
तनहुँ	१७९२	४४५	१३१७	३२४	३१०९	७६९
स्याङ्जा	२६१९	६११	२०४९	३५८	४६६८	९६९
गण्डकी अञ्चल	१०३५५	२४७४	८३०६	१७४५	१८६६१	४२१९
नवलपरासी	१५५२	२३८	१०८०	१५८	२६३२	३९६
पाल्पा	१६८९	५००	१४५५	३४५	३१४४	८४५
गुल्मी	१७५४	२६२	१३९८	२८१	३१५२	५४३

जिल्ला	कक्षा ५		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
नवलपरासी	१०७७	१२१	८१२	१०१	१८९०	२२२
रुपन्देही	२४५८	५३८	२०९६	४५५	४५५४	१०९३
कपिलवस्तु	११२२	१३९	११०५	१३४	२२२७	२७३
लुम्बिनी अञ्चल	९९९२	१८३८	७५४७	१४७४	१७६०९	३३१२
मुस्ताङ	७१	२६	४५	१६	११६	४२
म्याग्दी	६६४	८९	४५७	५८	११२१	१४७
पर्वत	१४०६	२०१	९३४	१३१	२३४०	३३२
बागलुङ	१११०	१३९	८२६	११३	१९३९	२५२
धवलागिरी अञ्चल	३२५१	४५५	२२६६	३१८	५५१६	७७३
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२३५६८	४७६७	१८५१८	३५३७	४२०८६	८३०४
रुकुम	३५९	२७	१९५	२२	५५४	४९
रोल्पा	२७४	३७	२५६	२१	५३०	५८
सल्यान	४२९	४९	२५३	२१	६८२	७०
प्यूठान	६८१	६५	५०४	६७	११८५	१६२
दाङ	१७४३	४२४	१३९३	२९४	३१३६	७१८
राप्ती अञ्चल	३४८६	६३२	२६०१	४२५	६०८७	१०५७
हुम्ला	७९	—	७४	—	१५३	—
मुगु	१३२	३	५७	२	१८९	५
डोल्पा	६०	४	२८	३	८८	७
कालीकोट	२७५	१२	१९२	१४	४६७	२६
जुम्ला	२६७	२०	२३७	२२	५०४	४२
कर्णाली अञ्चल	८०३	३९	५९८	४१	१४०१	८०

जिल्ला	कक्षा ६		कक्षा ७		कक्षा ६ देखि ७ सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
कालिकोट	३३१	३७	२१९	१०	५५०	४७
दैलेख	७३८	५०	४८५	१५	१२२३	६५
सुर्खेत	१२२५	१४५	८५६	१०८	२०८१	२५३
बाँके	८८३	१८८	७१८	१६१	१६०१	३४९
बर्दिया	१०१४	१५७	७३९	१२०	१७५३	२७७
भेरी अञ्चल	४१९१	५७७	३०२०	४४४	७२११	१०२१
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	८४८०	१२४८	६२१९	९१०	१४६९९	२१५८
बाजुरा	२४३	१३	१३०	१२	३७३	२५
बझाङ	५२४	२१	३६३	१२	८८७	३३
अछाम	४२५	१७	३४४	२४	७६९	४१
डोटी	३८१	५३	२८३	२८	६६४	८१
कैलाली	१२३०	२२७	९१९	१३६	२१४९	३६३
सेती अञ्चल	२८०३	३३१	२०३९	२१२	४८४२	५४३
दार्चुला	६४६	३७	४०१	२२	१०४७	५९
बैतडी	२५०१	५५	९१५	३१	३४१६	८६
डडेलधुरा	६०१	२७	४१६	१७	१०१७	४४
कञ्चनपुर	९०३	१०९	७०२	७६	१६०५	१८५
महाकाली अञ्चल	४६५१	२२८	२४३७	१४६	७०८८	३७४
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	७४५४	५५९	४४७५	३५८	११९३०	९१७
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	६४८६२	१६२८६	७४६७२	१५०७५	१३९५३४	३४३६१

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं. २ (ग)

जिल्ला	कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ८ देखि १० सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
ताप्लेजुङ	३४७	९६	२६४	३१	२१६	२१	८२७	१४८
पाँचथर	५५९	५०	३६०	३५	१९५	१५	१११४	१००
इलाम	६२८	११६	४१२	६५	३१७	५७	१३५७	२६८
झापा	३१०८	८४७	२२३०	४५४	१६३१	४९९	७०५६	१८६४
मेची अञ्चल	४६५२	१०८३	३२५४	७४३	२४६२	५३५	१०३६८	२३०५
संखुवासभा	५०६	८२	३५४	५७	३०३	६६	११६५	२०१
भोजपुर	८५३	१४१	६११	६५	३०५	४०	१७६९	२४६
तेह्रथुम	५१५	८६	४१०	५५	३०२	३६	१२२७	१८०
धनकुटा	५६१	१०२	४१६	५६	३३६	८७	१३१३	२४८
मोरङ	२६०४	७६६	२४४८	६१६	२११४	५५७	७१६६	१८२९
सुनसरी	२२२१	६६७	१७६६	४९८	१४६८	४०६	५४५५	१५७१
कोशी अञ्चल	७४६२	१८००	६०२१	१३५०	४६३२	११८८	१८११५	४३४५
सोलुखुम्बु	२०९	२६	१२२	१०	५५	६	३८६	४२
खोटाङ	६६७	८०	४८७	४२	३०८	२४	१४६२	१४६
ओखलढुङ्गा	४३२	३६	२६८	३३	२४१	२६	९४१	९५

जिल्ला	कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ८ देखि १० सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
उदयपुर	३३०	५२	२९८	४३	१९०	३०	८१८	१२५
सप्तरी	१५६५	१४०	१५२३	११०	११९१	७५	४४७९	३२५
सिराहा	११६१	१५०	१०४०	१३४	९४४	१०८	३१०५	३९२
सगरमाथा अञ्चल	४६२४	५१४	३००५	३७५	३३२६	२७५	११३२८	११६४
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१६८३८	३४१०	१३०५०	२४६१	१०३२३	१९८८	४०२११	७८५९
दोलखा	३३३	४२	२२०	१९	११४	११	६६७	७२
रामेछाप	२७३	२१	२७६	२४	१५६	१३	७०५	५८
सिन्धुली	४८२	५८	४३०	४९	२३०	२१	११४२	१२८
धनुषा	१६६२	२०४	१४०४	२००	१३६२	१८२	४४५८	५८६
महोत्तरी	९८६	८३	८८१	९१	६६४	४१	२५३१	२१५
सर्लाही	११५२	११५	८२२	८८	७०२	५५	२६७६	२५८
जनकपुर अञ्चल	४९१८	५२३	४०३३	४७१	३२२८	३२३	१२१७९	१३१७
सिन्धुपाल्चोक	३८६	३७	३२२	३९	१६३	९	८७१	८५
रसुवा	२१	३	२८	२	३७	८	८६	१३
नुवाकोट	४९५	६५	२७२	५३	२०६	३६	९७३	१५४
धादिङ	२८५	२६	२९०	१२	१६३	७	६६८	४५
काभ्रेपलाञ्चोक	९७५	१६८	७८३	१२७	६२०	१११	२३७८	४०६
भक्तपुर	११८७	२८०	१०१४	२४३	८५६	१८१	३०५७	७०४
काठमाडौं	६२२१	२१५६	५०१५	१६६२	४०३२	१३७७	१५२६८	५१९५
ललितपुर	२१६८	७१८	१६०८	६८१	१५६०	५५५	५३३६	१९५४
बागमती अञ्चल	११७३८	३४५३	९५६२	२८१९	७६३७	२२८४	२८९३७	८५५६

जिल्ला	कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ८ देखि १० सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
मकवानपुर	५५५	१३९	३९४	७९	३२६	८१	१६४५	२९९
चितवन	१८०६	३७८	१६५७	३१९	१२७६	२६३	४७३९	९६०
रौतहट	६५३	४४	४२२	४१	४९९	२७	१५७४	११२
बारा	१६२३	१७१	६४९	७१	५४२	४९	२८१४	२९१
पर्सा	९२२	२१६	८२४	१५७	८६५	२०५	२६११	५७८
नारायणी अञ्चल	५५५६	९४८	३९४६	६६७	३५७८	६२५	१३०८३	२२४०
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	२२२१५	४६२४	१७५४१	३९५७	१४४८३	३२३२	५४१९९	१२११३
गोर्खा	७६४	९३	५६७	६४	३७६	२८	१७०७	१८५
मनाङ्ग	१४	२	५	—	३	—	२२	२
लमजुङ्ग	९९८	१७७	६१७	८१	५२१	५०	२१८६	३१३
कास्की	२३६१	४५०	१७८४	३४३	१३९४	२४९	५५३९	१०४२
तनहुँ	१०५८	२१५	७२३	१२४	५९२	१०५	२३८३	४४४
स्याङ्जा	१८५८	३८५	११९२	१४२	८१२	९९	३८६२	९३३
गण्डकी अञ्चल	७०५३	१३२२	४९९८	७६६	३६९८	५३१	१५६९९	२९१९
नवलपरासी	८४८	१३५	६३१	८९	४५८	७९	१९३७	३०३
पाल्पा	१०५०	२५५	८१५	२२४	६४१	१६३	२५०६	६४२
गुल्मी	९१६	९९	६०८	४९	४८८	३९	१९७२	१८७
अर्घाखाँची	६४०	६९	४३६	४३	२७६	१८	१३५२	१३०
रुपन्देही	१३६३	३२२	११७०	२७०	८४३	२१७	३३७६	८०९
कपिलवस्तु	६७४	८४	४८१	६०	२९३	३६	१४४८	१८०
लुम्बिनी अञ्चल	५४९१	९६४	४१४१	७३५	२९५९	५५२	१२५९१	२२५१

जिल्ला	कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ८ देखि १० सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
मुस्तांग	३६	६	१४	६	१०	२	६०	१४
म्याग्दी	२४२	४२	२४७	१६	१४२	१२	६३१	७३
पर्वत	९६०	९३	६८२	६९	४५२	४०	२०९४	१६९
बाग्लुङ्ग	७०८	१७५	६६५	७५	४४७	४९	१८२०	२९९
धवलागिरी अञ्चल	१९४६	३१६	१६०८	१६६	१०५१	१०३	४६०५	५८५
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१४४७०	२६०२	१०७१७	१६६७	७७०८	११८६	३२८९५	५४५५
रुकुम	२१३	२०	१०३	१२	१०६	६	४२२	३८
रोल्पा	९९	४	५४	४	६२	४	२१५	१२
सल्यान	१७३	१५	१२७	२०	१५०	९	४५०	४४
प्यूठान	४१०	४८	२८६	३३	३०३	२२	९९९	१०३
दाङ	११९३	२५०	७३७	१३९	६६७	१०१	२५९७	४९०
राप्ती अञ्चल	२०८८	३३७	१३०७	२०८	१२८८	१४२	४६८३	६८७
हुम्ला	४०	१	२६	१	३२	२	९८	४
मुगु	६४	—	३५	—	४६	१	१४५	१
डोल्पा	३१	—	१३	१	२९	१	७३	२
कालीकोट	१३५	१	७३	—	१७	१	२२५	२
जुम्ला	१३२	५	७८	१	४६	—	२५६	६
कर्णाली अञ्चल	४०२	७	२२५	३	१७०	५	८००	१५
जाजरकोट	१०७	१३	९४	५	६५	४	२६६	२२
दैलेख	२५९	१७	१६८	५	१८५	१	६१२	२३

जिल्ला	कक्षा ८		कक्षा ९		कक्षा १०		कक्षा ८ देखि १० सम्म	
	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
सुर्खेत	५५९	८२	३३२	२१	३१०	३०	१२०१	१४३
बाँके	५३५	१६८	४१२	१०१	३०७	६५	१२५४	३३४
बर्दिया	४७५	७३	३००	४५	३२३	४२	१०९८	१६०
भेरी अञ्चल	१६३५	३४५	१३०३	१०७	११६०	१४२	४४३१	५९४
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	४३५५	६८६	२८३८	३६८	२६५१	२८९	९८४४	१३४३
बाजुरा	१२३	२	८३	—	६६	—	२७२	३
बझाङ	२६४	७	१५०	४	१६१	२	५७५	१३
अछाम	२३४	४	१५५	—	१५९	१	५४८	५
डोटी	२३१	१६	१८२	२६	२२३	३४	६३६	७२
कैलाली	६५०	१००	४६४	६५	२७६	३६	१४२०	२०१
सेती अञ्चल	१५०२	१३३	१०७१	१२८	८८५	६३	३४४८	२२४
दार्चुला	२८७	६	२१७	७	१६६	६	६७०	२२
बैतडी	५३६	७	३८२	४	३५०	९	१२६८	२०
डडेलधुरा	२६०	६	२१७	—	१६८	२	६४५	८
कञ्चनपुर	५०५	३६	४१६	३६	१३४	१३	१०५५	८५
महाकाली अञ्चल	१५५८	५६	१२३२	५०	८४१	३०	३६३१	१३६
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	३१५०	१८९	२३०६	१७८	१७२६	९३	७१८२	४६०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	६१०२८	११८१७	४६४५२	८६६१	३६८५१	६७८८	१४४३३१	२७२६६

नेपाल अधिराज्यको कक्षागत छात्रा प्रतिशत विवरण

सारिणी नं. ३

जिल्ला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१–५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६–७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८–१० कक्षा
ताप्लेजुङ	२६.४	२०.५	२०.३	२१.१	२१.२	२७.३	१६.३	२१.५	२०.४	१८.५	१६.५	१४.२	१७.७
पाँचथर	३०.५	२८.२	२३.७	१८.२	१८.२	२३.०	१०.६	१२.७	१२.०	८.२	६.७	७.३	६.०
इलाम	३३.५	४१.६	३८.१	३६.०	४८.५	३५.१	२१.२	२१.१	२१.२	१८.५	१५.८	१८.०	१३.५
झापा	३८.१	३६.५	३६.१	३४.५	३३.६	३७.८	३१.०	३१.०	३१.०	३०.६	२६.४	२४.८	२६.४
मेची अञ्चल	२४.१	३०.४	३६.०	३०.७	२६.७	२४.८	२६.२	२६.६	२६.५	२३.४	२२.६	२१.३	२२.७
संखुवासभा	३३.२	२६.६	२७.३	२२.७	२१.१	२६.१	२२.०	२१.६	२१.६	१३.१	१५.१	२०.५	२०.२
भोजपुर	३०.७	२७.४	२५.०	१७.६	१७.१	२६.३	१६.६	१४.५	१७.७	१३.२	१०.६	१०.७	१३.४
तेह्रथुम	३४.६	२६.७	३०.६	२०.८	२२.०	३०.१	२०.३	१६.७	१४.६	१०.३	१३.४	११.६	१४.७
धनकुटा	३३.१	२६.४	२३.५	२२.०	२०.०	२८.२	१८.४	१६.६	१२.६	१८.२	१४.१	२५.७	१८.८
मोरङ	३४.७	२४.१	२४.८	३१.१	२०.५	३३.३	२८.३	२८.४	२८.३	२५.०	२५.४	२६.३	२५.५
सुनसरी	२६.८	३२.३	३३.४	२८.२	२६.६	३०.७	२०.४	२८.३	२७.७	३०.०	२७.७	२७.१	२८.५
कोशी अञ्चल	३१.६	३१.५	३०.५	२६.१	२५.१	३०.५	२४.६	२४.६	२४.८	२३.६	२२.४	२४.१	२३.५

जिल्ला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१–५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६–७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८–१० कक्षा
सोलुखुम्बु	२०.१	२३.०	२१.२	३१.६	२९.४	२५.६	१८.१	१४.६	१६.३	१२.४	७.८	१६.४	११.६
खोटाङ	२२.६	४४.५	१६.९	१४.६	१९.५	२१.७	१३.८	१६.०	१२.६	११.५	८.६	७.८	९.८
ओखलढुङ्गा	२९.२	२४.४	२३.४	१७.८	१४.१	४४.६	१५.८	१७.४	१५.६	१५.३	१२.१	१२.०	१३.५
उदयपुर	२५.२	२८.४	२५.८	२४.७	३०.६	२५.७	१५.५	१५.०	१५.८	१४.८	१४.४	१५.८	१५.३
सप्तरी	२३.४	२०.५	१६.३	१५.२	१४.५	२०.४	१०.७	१०.७	१०.७	७.९	७.६	९.३	७.३
सिरहा	१५.२	१५.८	१६.९	१६.७	१०.६	१५.०	१०.२	७.३	८.६	१२.६	१४.९	११.४	१२.३
सगरमाथा अञ्चल	२३.४	२१.६	१४.६	१६.६	१५.७	२१.२	१२.५	११.५	१२.०	११.१	९.६	९.४	१०.३
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३०.५	३०.८	२६.८	२४.६	२३.८	२६.२	२२.०	२१.५	२१.८	२०.३	१८.६	१६.३	१६.५
दोलखा	१५.७	१५.०	१४.३	१४.३	१२.३	१५.०	१५.१	१६.५	१५.६	१२.६	८.६	९.७	१०.८
रामेछाप	१६.८	१३.३	१०.८	११.८	८.६	१५.६	१०.५	८.८	९.७	७.७	८.७	८.३	८.२
सिन्धुली	२६.८	२०.१	२२.७	१६.०	१६.४	२२.४	१५.४	१६.०	१५.७	१२.०	११.४	९.१	११.२
धनुषा	१८.३	१८.५	१८.५	१६.२	१६.०	१७.६	१४.७	१३.४	१४.१	१२.१	१४.३	९.१	१२.१
महोत्तरी	२२.९	२२.६	२१.३	२०.८	१७.४	२१.६	१३.७	१०.५	१२.२	८.४	१०.३	६.२	८.५
सर्लाही	२६.२	२३.२	२७.९	१७.७	१५.१	२३.६	१७.०	२३.०	१६.६	१०.०	१०.७	७.८	९.६
जनकपुर अञ्चल	२२.१	१९.६	२०.१	१६.९	१५.०	२०.१	१४.७	१५.१	१४.६	१०.६	११.७	१०.०	१०.८
सिन्धुपाल्चोक	२४.६	२०.६	१७.१	१९.०	११.६	१६.६	१२.६	११.५	१४.३	९.६	१२.१	५.५	९.८
रसुवा	२८.५	२०.५	१७.२	२०.१	१२.८	२४.२	१६.४	१५.६	१६.२	१४.२	७.१	२१.६	१५.१
नुवाकोट	२३.६	२३.४	२०.२	२२.५	२२.७	२०.६	१६.५	१६.०	१३.३	१३.१	१६.५	१७.५	१५.८
धादिङ	२५.३	१८.९	१५.८	१३.५	१२.६	२०.१	८.१	७.२	७.९	९.१	५.५	४.२	६.७

जिल्ला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक				माध्यमिक		
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१–५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६–७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८–१० कक्षा
काभ्रेपलान्चोक	२८.२	२४.२	२४.०	२०.२	१५.१	२५.२	१९.०	१८.५	१८.८	१७.२	१६.२	१७.९	१७.१
भक्तपुर	३६.४	३४.१	३१.४	२६.५	२५.१	३२.६	२६.७	२०.३	२२.३	२३.६	२४.०	२१.१	१७.१
काठमाडौं	३९.२	४०.४	४०.०	३६.७	३६.०	३८.८	३६.१	३५.४	३५.८	३४.७	३३.१	३४.२	३४.०
ललितपुर	३६.६	४१.१	३५.४	३१.३	२९.८	३८.०	४०.३	४१.५	४०.२	३३.४	३५.७	३५.६	३४.८
बागमती अञ्चल	३३.३	३१.७	२९.५	२६.२	२८.७	३१.४	२९.७	३०.८	३०.२	२९.४	२९.५	२९.९	२९.६
मकवानपुर	२७.१	२५.५	२६.१	२७.२	२३.०	२६.३	२५.४	२३.७	२४.६	२५.१	२०.१	२०.१	२२.२
चितवन	४२.०	३६.६	२५.१	२६.८	२६.०	३७.५	२६.२	२५.०	२८.३	२०.९	१६.३	२०.६	२०.३
रौतहट	१०.८	१७.३	१७.१	१२.६	१०.९	१६.५	११.६	७.५	६.८	६.८	६.०	५.४	७.१
बारा	१८.३	१७.६	१६.३	१६.१	१५.२	१८.१	११.९	१२.१	१२.०	१०.५	१०.६	९.०	१०.३
पर्सा	२१.३	२०.६	२०.१	१७.९	४१.०	२११	१८.८	१५.६	१७.४	२३.४	१६.१	२३.७	२२.१
नारायणि अञ्चल	२७.३	२६.५	२५.८	२२.४	२७.२	२६.६	२१.४	१८.४	२०.०	१७.१	१५.६	१७.५	१७.१
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	२८.६	२७.२	२६.०	२४.६	२५.२	२७.३	२३.८	२३.५	२३.६	२२.२	२२.६	२२.४	२२.२
गोरखा	२६.६	२२.१	२४.५	२१.४	१४.६	२६.६	१२.१	१२.६	१२.३	१२.२	११.३	७.५	१०.८
मनाङ	४३.७	४२.०	२८.१	२५.६	३२.३	३८.६	१५.४	३६.३	२०.०	२४.२	—	—	१४.३
लमजुङ	३६.६	३१.६	३६.६	२५.८	२४.५	३३.६	३२.०	२१.८	२२.५	१८.३	१२.६	९.६	१४.३
कास्की	४२.१	४६.१	४३.१	२४.२	२६.५	३०.६	२६.८	२५.०	२८.०	१६.१	१६.२	१७.६	१८.८
तनहुँ	३३.८	३६.४	३१२	२६.१	२४.१	३२.०	२४.८	२४.६	२४.७	२०.१	१७.२	१७.७	१३.५
स्याङ्जा	३२.३	४०.१	२९.२	२५.६	२३.६	३६.४	२२.३	१७.४	२०.७	२०.७	१९.५	१२.२	१६.४
गण्डकी अञ्चल	३८.३	३७.२	३३.७	२७.५	२२.३	३४.२	२३.६	२१.०	२२.६	१८.८	१५.८	१४.४	१६.७

जिला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१-५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६-७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८-१० कक्षा
नवलपरासी	२७.२	२३.४	१६.०	१७.८	१४.४	२२.४	१५.३	१४.६	१५.१	१५.९	१४.१	१७.२	१५.६
पाल्पा	४०.४	३३.०	३४.३	२०.७	२८.६	३५.५	२३.१	२३.०	२४.५	२४.२	२०.५	२५.४	२४.२
गुल्मी	३१.४	२४.२	२८.४	१६.३	१७.४	२६.४	१४.६	२०.१	१७.२	१०.८	८.१	७.७	६.५
अर्घाखाँची	३६.६	३०.२	२८.६	२६.६	१६.३	३०.२	१२.३	१२.४	१२.३	१०.८	६.२	६.४	६.५
रूपन्देही	२७.४	२०.८	२६.६	२४.६	२४.०	२६.५	२३.१	२१.६	२२.५	२३.८	२३.१	२५.७	२४.०
कपिलवस्तु	१०.८	१४.६	१६.८	५५.४	१३.७	१७.४	१२.४	१६.१	१२.३	१२.५	१२.५	१२.३	१२.४
लुम्बिनी अञ्चल	२१.०	३७.८	२६.१	२१.४	२०.१	२७.५	१८.५	१८.५	१८.५	१२.६	१०.८	१८.७	१७.६
मुस्ताङ	४४.४	३६.८	३२.१	२७.२	२६.७	३६.४	२२.५	३५.३	२६.६	१६.७	४६.६	२०.०	२३.३
म्याग्दी	३७.८	२८.४	२२.०	१८.१	१६.८	२६.५	१२.८	१२.७	१२.१	१०.४	७.७	८.५	११.३
पर्वत	३८.४	२३.८	३२.६	२६.६	२०.८	३२.२	१४.६	१४.०	१४.२	९.०	६.७	८.६	६.५
बाग्लुङ	२७.६	२०.८	२१.२	२१.१	१५.६	२४.१	१६.५	१३.६	१६.०	२४.७	११.३	११.०	१६.४
धौलागिरी अञ्चल	३६.०	२७.६	३६.२	२३.७	२०.४	२८.९	१४.०	१४.०	१४.०	१६.८	१०.३	९.८	१२.७
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	३४.०	३१.९	२६.५	२४.५	२०.५	३०.७	२०.२	१६.१	१६.७	१८.०	१५.३	१३.४	१६.३
रुकुम	१६.०	११.३	११.०	७.६	७.६	१४.६	७.५	११.३	८.८	६.४	११.०	५.७	६.०
रोल्पा	१८.७	१६.६	२७.४	१४.२	१६.१	२०.९	१६.४	८.३	१०.६	८.०	७.४	६.५	५.५
सल्यान	१७.२	३०.४	६.८	१०.२	११.३	१३.६	११.४	८.३	१०.३	८.७	१२.८	६.०	८.८
प्युठान	२१.८	१७.५	१७.४	६.२	१४.१	१८.५	१४.०	११.२	१३.७	११.०	११.५	७.२	१०.६
दाङ	२६.१	२५.९	२३.१	२१.४	२०.६	२४.४	२४.३	२१.१	२२.६	२२.३	१८.६	१५.१	१९.४
राप्ती अञ्चल	२१.२	२१.४	२१.३	१४.२	१६.०	२०.४	१८.१	१६.२	[illegible]	१६.७	१४.६	११.०	१४.६

जिल्ला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक				माध्यमिक		
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१–५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६–७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८–१० कक्षा
हुम्ला	२९.१	१४.२	८.०	५.१	—	१२.४	—	—	—	३.२	३.६	६.३	४.५
मुगु	२२.१	८.३	३.४	६.४	२.७	१४.५	२.३	३.०	२.७	—	—	९.५	०.७
जुम्ला	२३.८	१६.२	२३.१	११.४	२८.४	२१.६	६.७	१०.७	८.०	—	१०.७	३.६	४.८
कालीकोट	६.३	६.३	४.७	४.७	५.८	७.२	४.४	७.३	५.५	०.७	—	५.६	६.६
डोल्पा	१६.०	५.९	७.१	४.८	९.०	१०.६	७.५	६.३	८.२	६.८	१.६	—	३.३
कर्णाली अञ्चल	१६.४	६.५	७.६	५.४	८.०	१२.२	४.९	६.६	५.७	१.७	१.३	२.३	१.६
जाजरकोट	१८.१	१३.४	१०.१	१०.३	१०.२	१४.८	११.२	४.६	८.६	१२.२	५.३	६.२	८.२
दैलेख	१२.०	११.५	११.१	८.०	६.६	१३.४	६.८	२.१	५.२	६.५	३.०	०.५	३.८
सुर्खेत	२८.७	२३.६	१७.८	१५.१	१५.२	२२.३	११.८	१२.६	१२.१	१४.७	९.३	६.०	११.६
बाँके	१६.८	२०.४	१८.५	२७.५	२४.१	२०.५	२१.३	२६.६	२३.७	२६.६	२४.५	२१.२	२३.०
बर्दिया	२४.०	२१.६	२०.४	१६.८	१८.१	२१.५	१५.५	१६.२	१५.८	१५.४	१५.०	१३.०	१४.६
भेरी अञ्चल	२२.५	१६.५	१६.४	१५.२	१५.७	१६.७	१६.८	१४.०	१४.२	१३.८	१४.३	११.२	१३.२
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२१.२	१६.५	१८.०	१४.६	१५.०	१६.२	१४.७	१४.६	१४.७	१५.८	१४.०	१०.६	१४.०
बाजुरा	२०.४	७.०	८.६	५.२	४.२	१२.०	५.४	९.२	६.०	३.४	—	—	१.१
बझाङ	१०.५	६.४	५.५	५.१	२.८	७.६	४.०	३.२	३.७	२.७	२.२	९.२	२.२
अछाम	७.४	३.४	३.४	४.५	५.४	५.८	४.०	७.०	५.२	१.०		०.७	०.२
डोटी	१०.८	८.६	८.६	१०.७	७.१	६.७	१३.६	९.६	१२.२	८.६	१५.६	१०.८	११.५
कैलाली	१७.०	२०.२	२०.५	१४.६	१७.४	१८.०	१४.५	१४.८	१६.६	१५.४	१६.२	१.२	१६.३
सेती अञ्चल	१६.१	११.७	११.६	६.५	६.६	११.६	११.८	१०.४	११.२	८.६	१२.०	७.१	६.४

जिल्ला	प्राथमिक						निम्न माध्यमिक			माध्यमिक			
	१ कक्षा	२ कक्षा	३ कक्षा	४ कक्षा	५ कक्षा	१–५ कक्षा	६ कक्षा	७ कक्षा	६–७ कक्षा	८ कक्षा	९ कक्षा	१० कक्षा	८–१० कक्षा
बाजुरा	२२.८	१५.८	१३.२	१०.०	११.६	१७.६	५.७	५.५	५.६	३.१	३.२	३.६	३.२
बैतडी	१६.४	७.८	४.९	८.७	५.८	१०.९	३.२	३.४	६.५	१.२	१.१	२.७	१.६
डडेलधुरा	१८.१	११.४	८.२	६.४	३.५	१२.६	४.५	४.१	४.३	२.१	—	१.०	१.१
कञ्चनपुर	२२.८	२०.८	१६.७	१५.२	१४.७	२०.९	१२.१	१०.८	११.५	७.३	६.३	६.७	८.४
महाकाली अञ्चल	२०.२	१३.०	११.२	११.३	९.०	१५.२	४.९	६.०	५.३	३.३	<.१	३.६	३.७
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१६.४	१२.४	११.४	१०.४	६.४	१३.६	७.५	८.०	७.७	६.१	७.७	५.४	६.४
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	२६.०	२३.७	२६.३	२२.७	२१.७	२५.९	२०.३	२०.२	२०.३	१९.४	१६.४	१८.४	१८.६

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय स्थिति

शिक्षामा गुणात्मक विकासको निम्ति विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा उपयुक्त मात्रामा विद्यार्थी संख्या हुनु अत्यावश्यक छ । २०३८ सालको तथ्यांक अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय क्रमशः १३१, ६१ र १५७ भएको देखिन्छ । उक्त तथ्यांकबाट विद्यार्थी प्रति विद्यालय माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी देखिन्छ । विद्यार्थी प्रति विद्यालय माध्यमिक तहमा बढी देखिएको हुनाले कहिं २ सेक्सन छुट्याई कक्षा सञ्चालन गरेको पाइन्छ । योजना मुताबिक हरेक कक्षामा ४० जवान विद्यार्थी राख्ने लक्ष्यलाई दृष्टिगत गर्दा सो तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालयमा कम नै मान्न सकिन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालयको विस्तृत विवरण सारिणी नं ४ मा देखाइएको छ । उक्त सारिणी अनुसार प्राथमिक तहमा १३५ विद्यार्थी प्रति विद्यालयमा रहेको देखिन्छ । सो तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय पूर्वाञ्चलमा १४० मध्यमाञ्चलमा १४७ पश्चिमाञ्चलमा १२९ मध्यपश्चिमाञ्चलमा ९२ र सुदूर पश्चिमाञ्चलमा ६४ विद्यार्थी प्रति विद्यालय रहेको देखिन्छ ।

निम्न माध्यमिक तहमा सबभन्दा कम सुदूर पश्चिमाञ्चल र मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी क्रमशः ४४।४४ देखिन्छ । सबभन्दा बढी हुने क्षेत्र मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय प्रति विद्यार्थी ७४ पर्न आउँछ । यसरी माध्यमिक तहमा पनि औसत विद्यार्थी प्रति विद्यालय सबभन्दा कम मध्यपश्चिमाञ्चलमा प्रति विद्यालय १०४ विद्यार्थी र सबभन्दा बढी मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा प्रति विद्यालय विद्यार्थी १८९ रहेको उक्त सारिणीबाट थाहा हुन्छ ।

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा विद्यार्थी प्रति विद्यालय

सारिणी नं. ४

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
ताप्लेजुङ	७७	२९	६२
पाँचथर	६३	५६	१७१
इलाम	१०७	६३	१२२
झापा	३२८	१३८	२७९
मेचि अञ्चल	१५६	८२	१८२
संखुवा सभा	१०९	४३	१६७
भोजपुर	१०६	४९	१२२
तेह्रथुम	६३	४४	१५४
धनकुटा	१२४	५१	१८८
मोरङ	२११	१०४	२१३
सुनसरी	२०९	६०	१६७
कोशी अञ्चल	१४६	७१	१८४
सोलुखुम्बु	८६	३९	७९
खोटाङ	६७	५०	१२६
ओखलढुंगा	११३	४८	१०८
उदयपुर	११६	४६	१०२
सप्तरी	१५५	८३	२०४

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
सिराहा	१२५	६०	१६८
सगरमाथा अञ्चल	११६	५८	१६०
पूर्वाञ्चलको क्षेत्र	१४०	६६	१७३
दोलखा	१०२	४०	६५
रामेछाप	१११	३६	८८
सिन्धुली	९९	३९	६५
धनुषा	१५७	७४	१६४
महोत्तरी	१६५	५९	१६९
सर्लाही	१४०	६२	१६७
जनकपुर अञ्चल	१३२	५५	१५०
सिन्धुपाल्चोक	६६	४३	१०९
रसुवा	६६	६१	४३
नुवाकोट	११४	४४	७५
काभ्रेपलाञ्चोक	१२७	५१	१५६
धादिङ	११४	२२	७४
भक्तपुर	२१७	८९	२५५
काठमाण्डौ	२६६	१५३	२६६
ललितपुर	२४६	१०६	२१०
बागमती अञ्चल	१६६	८३	२१३
मकवानपुर	१०२	५०	१४९
चितवन	१८८	१४५	२१५
रौतहट	१०६	७०	१२१
बारा	१९९	८०	२३५
पर्सा	१३६	६८	१८७
नारायणी अञ्चल	१६५	८६	१८७
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	१४०	७४	१८६

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
गोरखा	१६०	४६	१७७
मनाङ्ग	६४	११	२२
लमजुङ्ग	११४	५०	९९
कास्की	१५८	७१	१९८
तनहुँ	१३९	५९	१४०
स्याङ्जा	१६६	६४	१६८
गण्डकी अंचल	१४७	५८	१४५
नवल परासी	१८२	५३	१२९
पाल्पा	१२६	४४	१०४
गुल्मी	१२७	५५	१३१
अर्घाखाँची	१२२	४८	१३५
रुपन्देही	२१६	६७	१५८
कपिलवस्तु	१४५	३७	१३२
लुम्बिनी अंचल	१४६	५६	१३४
मुस्ताङ्ग	३५	१३	३०
म्याग्दी	७४	३२	७६
पर्वत	१३३	४६	११०
बागलुङ्ग	११२	३७	१६५
धवलागिरी अंचल	१०३	३७	११५
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१३९	५४	१३६
रुकुम	६५	२१	६०
रोल्पा	७७	२२	४३
सल्यान	८४	३२	७५
प्यूठान	१०५	४४	१२५
दाङ	१६४	७५	१४९
राप्ती अंचल	१००	४३	११०

जिल्ला	प्राथमिक विद्यार्थी प्रति प्रा. विद्यालय	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी प्रति नि. मा. विद्यालय	माध्यमिक विद्यार्थी प्रति मा. विद्यालय
हुम्ला	२७	१४	२२
मुगु	४६	१४	३३
डोल्पा	२८	६	२४
कालिकोट	६३	२२	४५
जुम्ला	६०	२७	५२
कर्णाली अंचल	४८	१६	४०
जाजरकोट	५६	३९	६७
दैलेख	८२	६१	१२२
सुर्खेत	११६	८०	१७२
बाँके	१९९	९७	१५७
बर्दिया	१६५	५३	१९२
भेरी अंचल	१०८	६०	१६४
मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	८२	४४	१०४
बाजुरा	६०	१५	६८
बझाङ्ग	८५	२२	६७
अछाम	७५	२२	११०
डोटी	६१	२९	७८
कैलाली	१३४	५५	९६
सेती अंचल	८७	३३	१०१
दार्चुला	६८	३७	११२
बैतडी	१०१	७६	१००
डडेलधुरा	१००	२७	१०१
कञ्चनपुर	१६२	८४	१७६
महाकाली अंचल	१०४	५५	११७
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	९४	४४	१०९
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१३१	६१	१५७

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक शिक्षक स्थिति

शिक्षाको गुणात्मक विकासको निम्ति, योजनाले लक्ष्य गरे अनुसार देशको समुन्नति र विकासको निम्ति आवश्यक दक्ष जनशक्ति पैदा गर्न शिक्षकको महत्वपूर्ण भूमिका रहन्छ । त्यसकारण विद्यालय शिक्षण पेशामा लागेका सम्पूर्ण शिक्षकहरू योग्य तालिम प्राप्त, सक्षम तथा लगनशील हुनु अति आवश्यक छ । तर देशको सम्पूर्ण जिल्लाहरूमा छोटो अवधिमा नै सम्पूर्ण शिक्षकहरू संलग्नता नीतिगत अनुसारको योग्यता भएका तथा तालीम प्राप्त गरेका हुनु संभव नभएतापनि यस स्थितिलाई क्रमिक रूपले सुधार गर्दै लैजान नसकेमा शिक्षाको गुणात्मक विकासमा शिथिलता आउने कुरा निर्विवाद छ ।

२०४८ को तथ्यांक अनुसार प्राथमिक तहमा २६१२४ निम्न माध्यमिक तहमा १२३४६ र माध्यमिक तहमा ९६०६ शिक्षकहरू कार्यरत रहेका देखिन्छन् । जसमध्ये क्रमश: प्राथमिक १०,४०८ निम्न माध्यमिकमा ४०२२ र माध्यमिक तहमा ३,०६० शिक्षक तालीम प्राप्त छन् अर्थात् प्राथमिक तहमा २८.७% निम्न माध्यमिक तहमा ३६.९% र माध्यमिक तहमा ३२.५% शिक्षक तालीम प्राप्त देखिन्छ । उपरोक्त प्रतिशतहरूलाई विचार गर्दा माध्यमिक तहको दाँजोमा प्राथमिक तथा निम्न माध्यमिक तहका शिक्षकको तालीम प्राप्त प्रतिशत निकै कम भएको देखिन आउँछ । उक्त तथ्यांक अनुसार प्राथमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम सेती अञ्चलमा देखिन्छ जहाँ कुल प्राथमिक शिक्षक २३.०८% मात्र तालीम प्राप्त छन् र सबभन्दा बढी प्रतिशत भएको अञ्चल महाकाली देखिन आउँछ । जहाँ ४६.५% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् ।

त्यसै गरी निम्न माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम हुने अञ्चल लुम्बिनी देखिन्छ । जहाँ तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत २६.८२% मात्र छ । सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अञ्चलमा जनकपुर पर्न आउँछ । जहाँ ५३.२% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् ।

माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत सबभन्दा कम हुने अञ्चल सेती देखिन्छ । जहाँ २०.३% शिक्षकहरू तालीम प्राप्त छन् र यस तहमा सबभन्दा बढी प्रतिशत हुने अञ्चल राप्ती देखिन्छ । जहाँ ७३.५% तालीम प्राप्त शिक्षकहरू छन् । नेपालका अञ्चलहरूको प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको क्षेत्र अनुसारको तालीम प्राप्त शिक्षक विवरण तलको तालिकामा दर्शाइएको छ ।

तालिका नं. ६ (क)

क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा तालिम प्राप्त शिक्षकको प्रतिशत

विकास क्षेत्र	प्राथमिक शिक्षक			निम्न माध्यमिक शिक्षक			माध्यमिक शिक्षक		
	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत	जम्मा	ता. प्रा.	प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	७,२५२	२,६६३	३६.७	३,१२६	१,३१४	४२.०	१,२२६	७४८	६१.०
मध्यमाञ्चल	८,०३०	३,०५०	३८.०	३,४६५	१,५५२	४४.८	१,७६०	१,१८२	६६.०
पश्चिमाञ्चल	८,०२६	२,७८६	३४.७	३,५१७	१,१४५	३२.६	१,२०३	७५३	६२.१
मध्य पश्चिमाञ्चल	३,४२१	१,२५०	३६.४	१,२७७	४४०	३४.५	४०६	२१५	५३.०
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२,३५५	८२६	३५.१	८५७	२७५	३२.१	२८४	१६३	५७.४
नेपाल अधिराज्य	२९,०८४	१०,५७५	३६.३	१२,२४५	४,७३३	३८.५	४,८०९	३,०६०	६२.५

उपरोक्त तालीका अनुसार २०३५ को तथ्यांक अनुसार अधिराज्यका पाँचै विकास क्षेत्रको तालीम प्राप्त प्राथमिक शिक्षक प्रतिशत ३६.३% तालीम प्राप्त निम्न माध्यमिक शिक्षक प्रतिशत ३६.९% र तालीम प्राप्त माध्यमिक शिक्षक प्रतिशत ३२.५% मात्र छ।

त्यस्तै २०३७ को दाँजोमा पूर्वाञ्चलको प्राथमिक तहमा ता. प्रा. शिक्षक प्रतिशत करीब १% प्रतिशतले वृद्धि भएको छ भने मध्यमाञ्चलको प्राथमिक शिक्षक ता. प्रा. प्रतिशत १.५% ले ०३७ को दाँजोमा वृद्धि भएको छ। यसको तालीकामा हेर्दा विकास क्षेत्रको आधारमा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा सबभन्दा कम ता. प्रा. शिक्षक प्रतिशत क्रमशः सुदूर पश्चिमाञ्चल, र मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र पर्दछन्। त्यस्तै अधिराज्यको सबभन्दा बढी ता. प्रा. शिक्षक विकास क्षेत्रको आधारमा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक एवं माध्यमिक तिनै तहमा क्रमशः ३८%, ४८.७% पनि देखिन आउँछ। र ३६% पुगेर मध्यमाञ्चल सबभन्दा बढी ता. प्रा. विकास क्षेत्र हुन आएको देखिन्छ।

यसरी यस तालिकाबाट के थाहा हुन आउँछ भने सबभन्दा कम प्राथमिक एवं निम्न माध्यमिक तहमा तालीम प्राप्त शिक्षक विकास क्षेत्रको आधारमा सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा देखा परेकोले त्यस क्षेत्रका शिक्षकहरूलाई आउँदो वर्षमा तालीममा बढी शिक्षक पठाउनु पर्ने देखिन्छ। त्यस्तै माध्यमिक तहका मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रका बढी शिक्षकहरूलाई तालीमको अवसर प्रदान गर्नु पर्ने देखिन्छ। २०३५ को तथ्यांक अनुसार नेपाल अधिराज्यका प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहका कुल शिक्षक मध्ये ८.२% महिला शिक्षक देखिन्छ। कुल महिला शिक्षक ४,२७६ मध्ये १,९२२ अर्थात ४४.८% तालीम प्राप्त छन्। प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको महिला शिक्षक संख्या र जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षकको प्रतिशत तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्षेत्र अनुसार प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक जम्मा शिक्षक विवरण सारिणी नं. ५ को क, ख, ग मा र महिला शिक्षकको जिल्लागत विस्तृत विवरणहरू सारिणी नं. ५ ङ, ङ, च मा देखाइएका छन्।

तालिका नं. ६ (ख)
क्षेत्र अनुसार जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत	जम्मा शिक्षक	महिला शिक्षक संख्या	जम्मा शिक्षकमा महिला शिक्षक प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	७६६२	६१४	८.०	३१२८	२७६	८.७	१२२६	७२	६.०
मध्यमाञ्चल	८०३०	९७७	१२.२	२४५१	३३७	१३.७	१७६०	२६२	१४.८
पश्चिमाञ्चल	८०६६	६७७	८.४	३४१८	१६७	४.९	१२०३	५६	४.७
मध्य पश्चिमाञ्चल	३४६१	२४६	७.१	१५०७	८३	५.५	४०६	२४	५.९
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२३४४	७२	३.१	८६७	३१	३.६	३८४	१४	३.६
नेपाल अधिराज्यको	२९५६३	२५८६	८.७	११३७१	११३१	६.९	४९७९	४२८	८.६

उपरोक्त तालिकालाई अवलोकन गर्दा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक र माध्यमिक तहमा महिला शिक्षकको प्रतिशत क्रमशः ६.१, ६.९ र ६.१ करीब करीब उही प्रतिशत देखिन आउँछ। नेपाल अधिराज्यको पाँच विकास क्षेत्रहरू मध्ये मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा अरू क्षेत्रको दाँजोमा बढी मात्रामा महिला शिक्षकहरू देखिन्छ। सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा माध्यमिक तहमा प्रत्येक महिला शिक्षकहरूको प्रतिशत निकै कम देखिन्छ।

शिक्षालाई गुणस्तरयुक्त बनाउने क्रममा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पनि एक मुख्य अंग हुन आउँछ। योजनामा उल्लेख भए अनुसार शिक्षक विद्यार्थीको अनुपात प्राथमिक तहमा १:४० र निम्न माध्यमिक तहमा १:२५ तोकिएको छ।

२०३८ को प्राप्त विवरणको आधारमा यो अनुपात प्राथमिक तहमा १:४८ निम्न माध्यमिक तहमा १:१४ र माध्यमिक तहमा १:३१ देखिएको छ। प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहमा क्षेत्र अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १०
शिक्षक विद्यार्थी अनुपात

क्षेत्र	प्राथमिक			निम्न माध्यमिक			माध्यमिक		
	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात	जम्मा शिक्षक	जम्मा विद्यार्थी	अनुपात
पूर्वाञ्चल	७२६९	३३४०८१	१:४६	३९७६	४५४९९	१:१२	१२२६	४०३११	१:३३
मध्यमाञ्चल	८०३०	४२४१४१	१:५३	३४६५	५५४६७	१:१६	१७६०	५४१९९	१:३०
पश्चिमाञ्चल	८०९६	३७३९९३	१:४७	३५१७	४२०८६	१:१२	१२०३	३२८१५	१:२७
मध्यपश्चिमाञ्चल	३४६१	१४४१३४	१:४२	१२७०	१४६९९	१:१२	४०६	९८४४	१:२४
सुदूर पश्चिमाञ्चल	२३१५	८३६५८	१:३६	८४७	११६६०	१:१४	२८४	७१८२	१:२५
नेपाल अधिराज्यको	२९१३४	१३८८००१	१:४८	१२२४५	१६९५५८	१:१४	४६०८	१४४३३१	१:३१

उपरोक्त तालिका अध्ययन गर्दा प्राथमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात पाँचै विकास क्षेत्र पूर्वाञ्चल मध्यमाञ्चल, पश्चिमाञ्चल, मध्यपश्चिमाञ्चल र सुदूर पश्चिमाञ्चलमा क्रमशः १:४६, १:५३, १:४७, १:४२ र १:३६ देखिन आउँछ।

निम्न माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:१६ मध्यमाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ। यो अनुपात योजनामा तोकिए भन्दा निकै कम हुन आउँछ। यसको खास कारण प्राथमिक कक्षा १–३ बाट १–५ कायम गरिएको र निम्न माध्यमिक तह ४–७ बाट ६–७ मात्र निम्न माध्यमिक तहको दुई कक्षा प्राथमिक तहमा गाभिन गएकोले प्राथमिक शिक्षक विद्यार्थी अनुपात बढी देखिएको र निम्न माध्यमिक तह कक्षा २ मात्र (६–७ कक्षा) कायम भएकोले स्वतः शिक्षक विद्यार्थी अनुपात कम देखिन गएको हो। माध्यमिक तहमा शिक्षक विद्यार्थी अनुपात विकास क्षेत्रको आधारमा अध्ययन गर्दा पूर्वाञ्चलमा १:३३, मध्यमाञ्चलमा १:३०, पश्चिमाञ्चलमा १:२७, मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रमा १:२४ र सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रमा १:२५ शिक्षक विद्यार्थी अनुपात देखिन आउँछ। माध्यमिक तहमा सबभन्दा बढी शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:३३ पूर्वाञ्चल क्षेत्रमा देखिन्छ। यो अनुपात योजनामा उल्लेखित अनुपात भन्दा पनि केही मात्र बढी हुन आउँछ।

प्राथमिक शिक्षक विवरण

२०३८

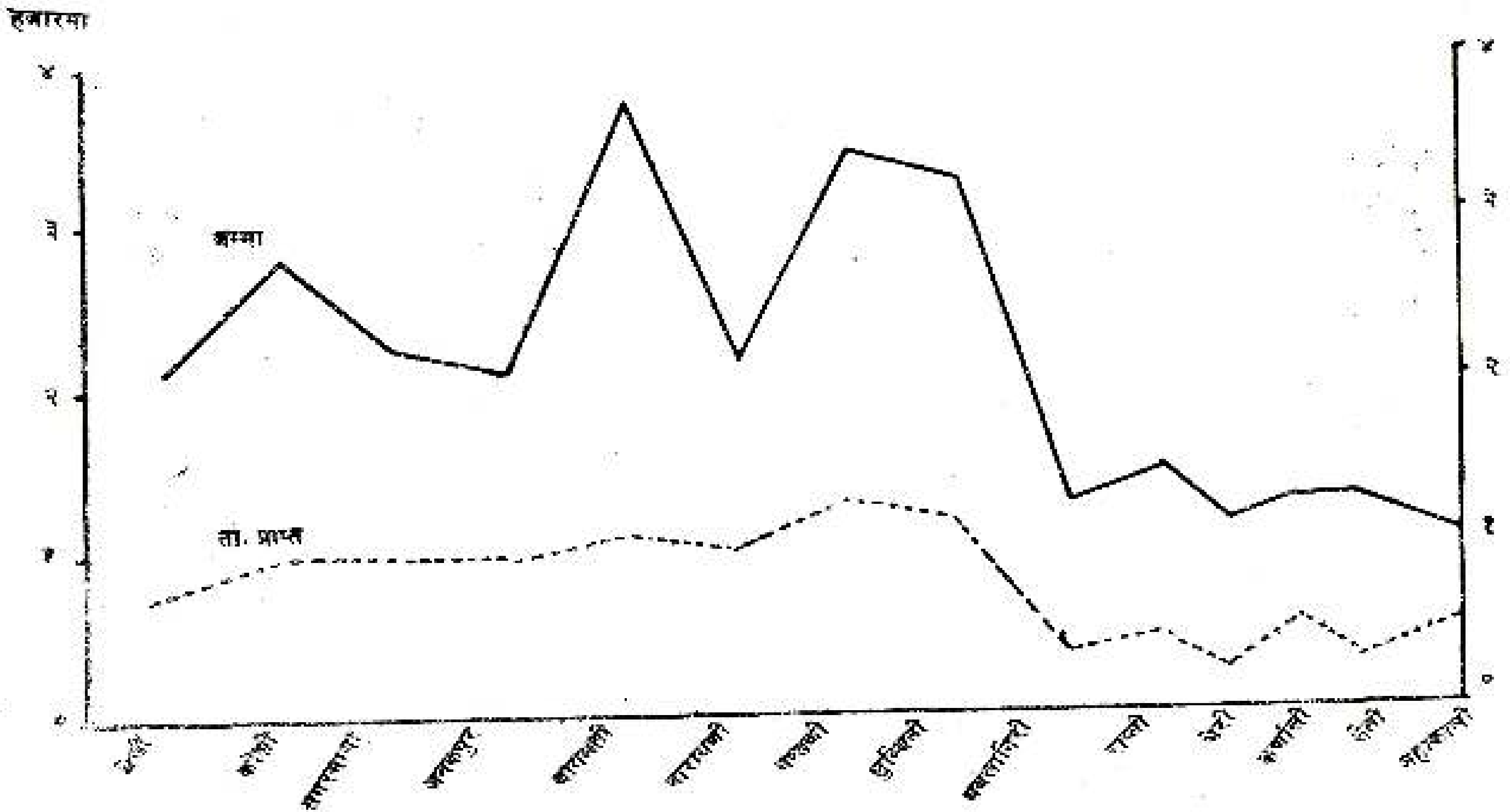

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं. ५(क)

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	२२१	५३	२०३	५०	—	—	—	—	—	—	४२४	१०३
पाँचथर	१३६	४३	१५४	११७	—	—	—	—	—	—	३६०	१६०
इलाम	१८२	१०८	३५२	१३६	—	—	—	—	—	—	५३४	२४४
झापा	८८	३२	६९०	२२०	२६	६	—	—	—	—	८०४	२५८
मेचि अंचल	६२७	२३६	१४९९	५२३	२६	६	—	—	—	—	२१५२	७६५
संखुवा सभा	४५	३६	३४८	१०७	४	१	१	—	—	—	३९८	१४४
भोजपुर	७९	१७	३३९	६१	११	३	१	—	—	—	४३०	८१
तेह्रथुम	१६	१७	३२२	१५३	—	—	—	—	—	—	३४१	१७०
धनकुटा	६१	३४	३६१	११४	—	—	—	—	—	—	३८२	१४८
मोरङ	७९	२८	६३८	१४७	११	३	—	—	—	—	७२८	२१८
सुनसरी	३५	१७	४९३	१६८	३१	१७	—	—	—	—	५२९	२३२
कोशी अञ्चल	३४८	१४९	२४३१	८२०	५७	२४	२	—	—	—	२८३८	९९३
सोलुखुम्बु	१५१	२९	११५	१९	—	—	—	—	—	—	२७०	४५

जिल्ला	आइए एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
खोटाङ	४६	३३	२८२	९२	३	१	—	—	—	—	३३१	१३४
ओखलढुङ्गा	८६	४३	२१०	५९	—	—	—	—	—	—	२९६	१०२
उदयपुर	७६	५०	३००	८४	६	१	—	—	—	—	३८२	१३६
सप्तरी	६२	२१	४८१	२३५	११	२	४	४	—	—	५५८	२६२
सिराहा	६२	१८	४१०	२०५	३	३	—	—	—	—	४७५	२२६
सगरमाथा अञ्चल	४३८	१९८	१८०७	६६८	२३	९	४	४	—	—	२२७२	९०५
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१४१३	५३९	४७३७	२०४१	१०६	३९	६	४	—	—	६२६२	२६२३
दोलखा	१४७	४२	२१६	६९	३	—	—	—	—	—	३६६	१११
रामेछाप	१४३	३६	१५६	४७	—	—	—	—	—	—	२९९	८३
सिन्धुली	४७	२१	२४०	४२	—	—	—	—	—	—	२८७	६३
धनुषा	२५	१०	३७७	२४९	४१	३९	१०	९	१	—	४५४	३०७
महोत्तरी	२९	१९	२७९	१८१	२२	१४	४	४	१	१	३३५	२१९
सर्लाही	६६	३६	२६७	१११	१३	७	५	२	३	१	३५४	१५७
जनकपुर अञ्चल	८६७	१६४	१५३५	६९९	७९	६०	१९	१५	५	२	२१०८	९४०
सिन्धुपाल्चोक	२६५	६०	१५१	४६	१४	२	—	—	—	—	४३०	१०८
रसुवा	७४	१३	४०	१०	—	—	—	—	—	—	११४	२३
नुवाकोट	३६८	३५	८६	६९	—	—	—	—	—	—	४५४	१०४
धादिङ	२५२	५७	१७६	२९	३	—	१	—	—	—	४३२	८६
काभ्रेपलान्चोक	२२०	६०	२६२	६४	५२	७	२	—	—	—	५३६	१३१
ललितपुर	६४	३३	२३४	६६	५१	४९	१	१	—	—	३५०	१४९

जिल्ला	अक्षर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	१७७	६२	७६७	१६७	३७	१६	५	२	–	–	१०९६	२७५
ललितपुर	१०८	६०	२०१	११६	–	–	–	–	–	–	४०९	१७६
बागमती अञ्चल	१५३६	४२०	२०६०	६२७	११७	५१	८	४	–	–	३७५५	११०२
मकवानपुर	२०४	८७	२००	३९	६	३	–	–	–	–	४१३	१२६
चितवन	६०	३२	४८५	२०७	११	१	–	–	–	–	५५४	२४०
रौतहट	७६	७०	२५०	१५३	६	३	५	–	–	–	३४०	२२६
बारा	१०५	५६	३०९	११४	७	१	–	–	–	–	४२१	१७४
पर्सा	१२२	६४	३०६	१२६	११	६	–	–	–	–	४२६	२२६
नारायणी अञ्चल	५६०	३४२	१५४८	६४६	४४	१७	५	–	–	–	२१५७	१००८
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	२५३६	८२६	५१७६	१२७५	२४०	१२८	३३	१६	५	२	८०३०	३०५०
गोरखा	६६२	८५	२४८	१०७	३	–	–	–	–	–	६१३	१९२
मनाङ	३०	१३	२८	१५	२	१	–	–	–	–	६०	३३
लमजुङ	१५८	२७	४२८	१३०	–	–	–	–	–	–	५८६	१५७
कास्की	१५२	६४	६१८	३४५	४	४	–	–	–	–	७७४	४४३
तनहुँ	१६७	५६	५६८	१४०	–	–	–	–	–	–	७३५	१९६
स्याङ्जा	५६	२२	६५१	२२८	–	–	–	–	–	–	७१०	२५०
गण्डकी अञ्चल	८२८	३००	२६४१	९६२	६	५	–	–	–	–	३४७८	१२६७
नवलपरासी	१२६	४५	३५०	११०	४६	११	५	१	–	–	५३२	१६७
पाल्पा	२५०	६०	६२०	१६२	–	–	–	–	–	–	८७०	२८२

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	१६१	५८	३६६	७७	१२	२	२	–	–	–	५४१	१३७
अर्घाखाँची	६७	५५	२६९	७५	१५	–	१	–	–	–	३५२	१३०
रुपन्देही	११३	१०७	३६२	२०१	२४	३	–	–	–	–	४९९	३११
कपिलवस्तु	५०	४७	२६१	१०४	२३	१	–	–	–	–	३३५	१५२
लुम्बिनी अञ्चल	८००	४०९	२३०८	७४६	१३७	१७	८	१	–	–	३२५३	११२९
मुस्ताङ	५४	१३	७१	१२	१	१	–	–	–	–	१२६	२६
म्याग्दी	१८३	८२	११८	२६	–	–	–	–	–	–	३०१	१०८
पर्वत	८१	३२	४२१	६०	–	–	–	–	–	–	५०२	९२
बागलुङ	१०२	४४	१६३	४०	–	–	–	–	–	–	२६५	८४
धवलागिरी अञ्चल	४२१	१७१	८०३	१३८	१	१	–	–	–	–	१२२५	३१०
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२११९	८८३	५०५२	१८८६	१४३	३६	८	१	–	–	८०२६	२७८६
रुकुम	२०१	७३	२७	७	–	–	–	–	–	–	२२८	८०
रोल्पा	२३२	४६	६०	४०	–	–	–	–	–	–	२९२	८६
सल्यान	१५०	५२	७१	१३	१	–	–	–	–	–	२२२	६५
प्युठान	९०	७५	२२३	५३	–	–	–	–	–	–	३१३	१२८
दाङ	१०५	३६	२५०	५२	२०	१३	२	–	–	–	३७७	१०१
राप्ती अञ्चल	७७८	२८२	६३१	१६५	२१	१३	२	–	–	–	१४३२	४६०
हुम्ला	५७	३५	११	१	–	–	–	–	–	–	६८	३६
मुगु	७४	५०	४७	४	–	–	–	–	–	–	१२१	५४

जिल्ला	अक्षर एस. एल सी		एस. एल सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डोल्पा	८०	१६	८	४	—	—	—	—	—	—	८८	२४
कालिकोट	१३७	२३	३७	२	—	—	—	—	—	—	१७४	२५
जुम्ला	१९४	५७	४३	११	—	—	—	—	—	—	२३७	६८
कर्णाली अञ्चल	५०२	२१४	१५०	२३	—	—	—	—	—	—	६५२	२३७
जाजरकोट	१६१	६२	४१	३	—	—	—	—	—	—	२०२	६५
दैलेख	२७६	१०२	४९	८	—	—	—		—	—	३२५	११०
सुर्खेत	२६४	१०९	९१	४१	—	—	—	—	—	—	३५५	१५०
बाँके	१०४	५०	१३३	५८	२१	१४	१	१	१	१	२६०	१२४
बर्दिया	९९	५०	१५५	४२	३	—	१	—		—	२५८	९२
भेरी अञ्चल	८६७	३६१	४३९	१५३	२८	१४	२	१	१	१	१३३७	५५९
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२१४०	९००	१६२०	३३१	५६	४७	४	१	१	१	४४६१	१३५०
बाजुरा	१४६	४०	५९	२१	—	—	—	—	—		२०५	६१
बझाङ्ग	२०१	५४	४२	६	—		—	—	—		२४३	६०
अछाम	२५०	३६	९५	३४	—	—	—	—		—	३४५	७२
डोटी	११४	२३	९१	२६	—	—		—	—	—	२०५	४९
कैलाली	१०६	३२	१०४	३२	—	—		—	—	—	२१०	६४
सेती अञ्चल	८४७	१८८	४३१	११६	—	—	—	—	—	—	१२७८	३०७
दार्चुला	१४१	८७	१२४	५०	—	—	—	—	—	—	२६५	१३७
बैतडी	२४६	१५४	१११	६१	—	—	—	—	—	—	३५७	२१५

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	छा.श.	जम्मा	छा.श.	जम्मा	छा.श.	जम्मा	छा.श.	जम्मा	छा.श.	जम्मा	छा.श.
डडेलधुरा	१०७	३६	८२	१८	२	१	–	–	–	–	१९१	५५
कञ्चनपुर	१११	७६	१०८	२६	५	–	–	–	–	–	२२४	१०२
महाकाली अञ्चल	६१५	२६३	४२५	२५५	७	१	–	–	–	–	१०४७	५१९
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१४६२	५५१	८८६	२७४	७	१	–	–	–	–	२३५५	८२६
नेपाल अधिराज्यको	९०१७	३८२९	१८८७१	६५१८	५५६	२१८	५१	५५	३	३	२९१०४	१०५८५

निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण

२०३८

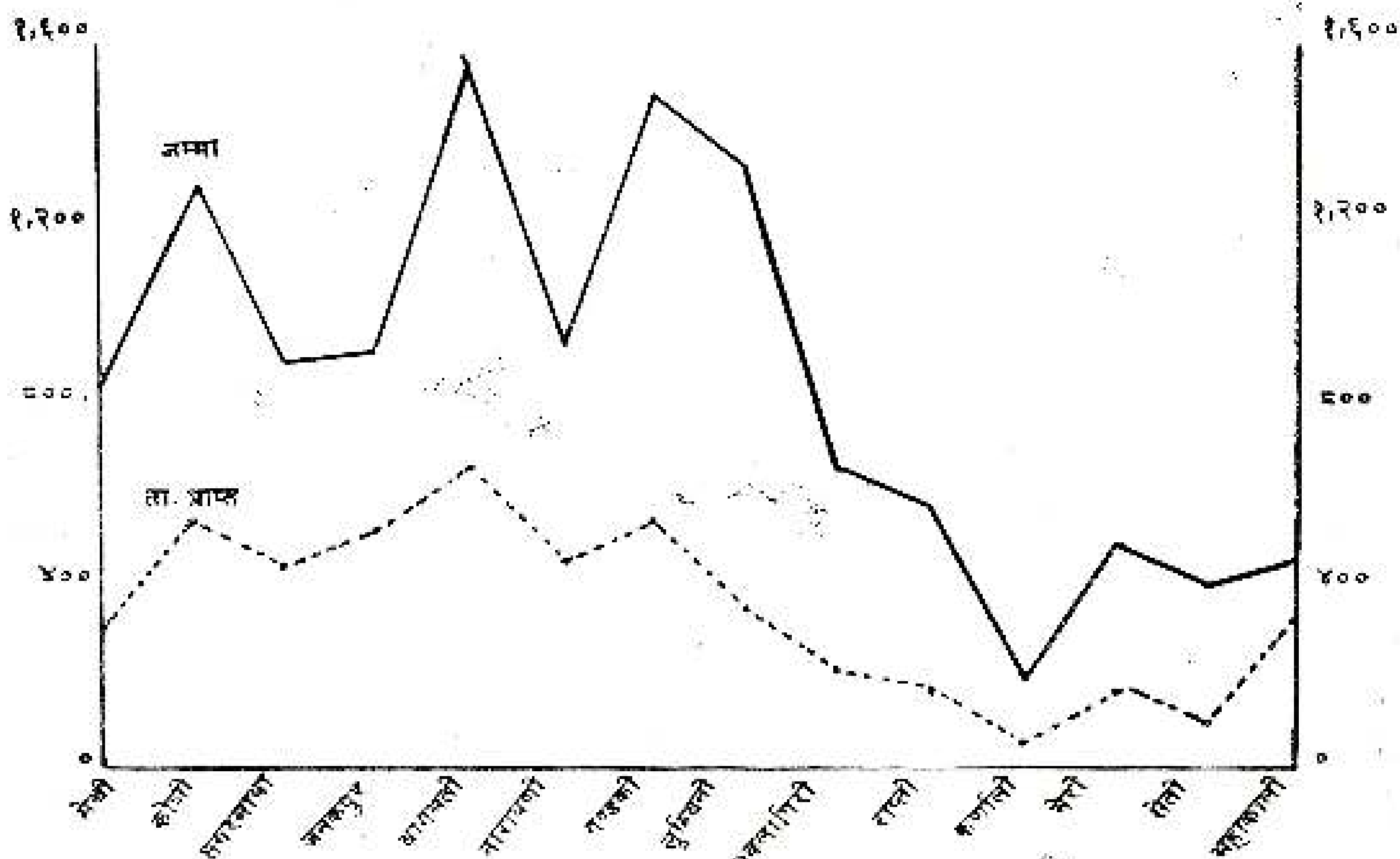

नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक शिक्षक विवरण

तालिका नं. ५ (ख)

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो भन्दा		एम. ए. वा सो भन्दा		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	६	–	६१	३०	६५	५३		–	–	–	१६२	८३
पाँचथर	३	–	३६	२२	५६	३४	–	–	–	–	९५	५६
इलाम	–	–	–	–	१८८	६७	–	–	–	–	१८८	६७
झापा	–	–	८४	३८	२४४	७२	४७	४		–	३७५	११४
मेची अञ्चल	९	–	२११	९०	५५३	२२६	४७	४	–	–	८२०	३२०
संखुवासभा	–	–	२३	१९	८५	४३	२४	८	–	–	१३२	८३
भोजपुर	७	३	६१	२८	७७	२२	१७	७	–	–	१६२	६०
तेह्रथुम	–	–	४१	१४	८०	२६	४	–	–	–	१४२	५३
धनकुटा	३	२	४४	२७	१६६	७५	२५	–		–	२३८	१०४
मोरङ	१	१	३३	१८	१९६	४५	४०	६	–	–	४०६	७२
सुनसरी	–	–	३३	१३	२३३	१०५	७४	२२	–	–	३४०	१४०
कोशी	१४	७	२२६	१४२	६६३	३३२	१०४	४३		–	१२६१	५३४
सोलुखुम्बु	४	–	३०	१२	३८	२६	९		–	–	७८	४२

जिल्ला	अन्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
धोटाङ्ग	२	—	७६	२०	७८	३७	२	२	—	—	१६१	५९
ओखलढुङ्गा	३	—	३१	१७	५०	३३	—	—	—	—	१८४	५०
उदयपुर	—	—	४८	३५	५०	१९	१३	२	—	—	१११	५६
सप्तरी	—	—	४४	३५	१८८	८१	३६	१३	२	—	२७३	१२९
सिराहा	—	—	३२	३२	१२६	७६	४५	१३	—	—	२०३	१२४
सगरमाथा अञ्चल	७	—	२६८	१४२	४३०	२७८	१०१	३०	२	—	९०८	४६०
पुर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३०	७	७३५	३६१	२०२०	८३६	३४२	८०	२	—	३१२९	१३१४
दोलखा	३	—	२७	१६	३६	२७	२	२	—	—	६८	४५
रामेछाप	५	१	६८	२५	३५	३१	—	—	—	—	१०८	५७
सिन्धुली	—	—	५३	३४	५७	३७	५	४	—	—	११५	७५
धनुषा	—	—	४१	३७	१८६	११९	२४	१०	५	२	२५६	१६८
महोत्तरी	—	—	३२	३०	११२	३९	४०	११	६	५	१९०	८५
सर्लाही	१	—	४१	२५	१२७	६७	२५	२	—	—	१९४	६४
जनकपुर अञ्चल	९	१	२६२	१६७	५५३	३२०	९६	२९	११	७	९३१	५२४
सिन्धुपाल्चोक	—	—	—	५४	३२	—	—	—	—	—	५४	३२
रसुवा	—	—	—	—	२०	८	—	—	—	—	२०	८
नुवाकोट	१६	६	४९	२१	७४	२८	—	—	—	—	१३९	५५
धादिङ	—	—	—	—	८६	४३	६	—	—	—	९२	४१
काभ्रेपलान्चोक	७	५	६६	२६	११८	६४	१८	५	—	—	२०८	१००
भक्तपुर	—	—	१८	७	९४	४७	६८	४५	१२	१	१९२	११०

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	—	—	—	—	५६४	१०२	६४	२४	६	—	६६१	१९६
ललितपुर	—	—	—	—	२२७	१२१	—	—	—	—	२२७	१२१
बागमती अञ्चल	२३	११	१३३	५४	१२६६	५२५	१२६	७४	१५	१	१५६३	६६५
मकवानपुर	—	—	२३	३	१३८	८८	१३	१	—	—	१७४	१०२
चितवन	—	—	२६	१३	२१४	५४	२०	८	—	—	२६३	७५
रौतहट	—	—	२१	८	८१	४८	२३	२	३	—	१३८	५६
बारा	—	—	४१	८	१४८	६३	६	४	—	—	१९५	१०५
पर्सा	—	—	—	—	१६८	१२२	३	—	—	—	१७१	१२२
नारायणी अञ्चल	—	—	११४	३२	७५९	४१५	६५	१६	३	—	९४१	४६३
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३२	१२	५०६	२५३	२५७८	११६०	३१७	११९	२९	८	३४६५	१६५२
गोरखा	३	३	५०	२२	१२१	५२	१८	३	—	—	१९२	८०
मनाङ	—	—	२	२	८	६	—	—	—	—	१०	८
लमजुङ	८	२	१०२	५४	११३	४३	—	—	—	—	२२३	९९
कास्की	—	—	६८	४२	३३३	१२५	३८	१०३	—	—	४३९	१३८
तनहुँ	—	—	७५	३७	२२८	४७	—		—	—	३०३	८४
स्याङ्जा	—	—	४०	१८	२८४	६०	८	—	—	—	३३२	१०८
गण्डकी अञ्चल	११	५	२६७	१७६	१०८७	३६३	६४	१३	—	—	१४९९	५५७
नवलपरासी	—	—	१६	९	१२६	३९	३५	२	१	—	१७८	५०
पाल्पा	—	—	—	—	३२८	७२	—	—	—	—	३५८	७३

जिल्ला	साक्षर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	–	–	३२	१५	२००	६२	१६	५	–	–	२५१	८२
अर्घाखाँची	–	–	२६	२०	१०२	२१	८	–	–	–	१५६	४१
रुपन्देही		–	१६	१३	१८६	६२	२६	९		–	२४४	८३
कपिलवस्तु	–	–	१४	१०	१३८	१६	१५	५	२	–	१६६	२६
लुम्बिनी अञ्चल	–	–	११७	७०	११९२	२०२	११२	१९	२	–	१३४६	३६१
मुस्ताङ्ग	–	–	६	३	२६	१६	३	२	–	–	४१	२१
म्याग्दी	२३	६	८१	३५	४५	१३	११	३	–	–	१६०	४६
पर्वत	–	–	६६	४२	१७१	२७	–	–	–	–	२४०	६६
बाग्लुङ्ग	–		४६	७	१७५	६७	१०	४	–	–	२४१	७८
धवलागिरी अञ्चल	२३	६	२०५	८६	४२०	१२३	२४	६	–	–	६७२	२२७
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२४	११	५५६	३३५	४४९०	७४८	४०१	४१	३	–	५४१७	११४४
रुकुम	३१	६	३६	११	१५	९		–		–	८२	२६
रोल्पा	२७	–	२०	१०	३६	८	–	–	–	–	८३	१८
सल्यान	६	–	४१	१०	२३	२	१	१	–	–	७१	१४
प्यूठान	–	–	–	–	६८	३३	–	–	–	–	६८	३३
दाङ्ग	–	–	१०७	२५	१३६	७३	६	२	१	–	२५३	१०६
राप्ती अञ्चल	६४	६	२०४	५८	३१४	१२३	१०	४	१	–	५६३	१९४
हुम्ला	२	१	१२	७	१६	६	–	–	–	–	३१	१४

जिल्ला	प्रवेश एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
मुगु	—	—	—	—	३०	२	—	—	—	—	३०	२
डोल्पा	—		११	६	७	३	—	—	—	—	१८	९
कालिकोट	३८	१६	३५	६	१९	८	३	—	—	—	९५	३३
जुम्ला	—	—	—	—	१८	१४	—	—	—	—	१८	१४
कर्णाली अञ्चल	४२	[illegible]	[illegible]	१९	६०	३३	३	—	—	—	१६२	७२
जाजरकोट	२१	८	६२	१२	१२	६	—	—	—	—	५५	३६
दैलेख	१४	३	४८	३६	२१	२०	२	२	—	—	८५	६४
सुर्खेत	—	—	७६	१५	४९	२२	—	—	—	—	१२५	३७
बाँके	—	—	६	४	७४	२२	२९	९	६	२	११८	३७
बर्दिया	—	—	६	६	६३	११	९	—	१	—	१०६	१७
भेरी अञ्चल	३५	११	१६१	७६	२४२	८१	४७	११	७	२	४९२	१८१
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१४७	४०	४२३	१५६	६५६	२३७	५२	१५	८	२	१२७७	४४७
बाजुरा	—	—	—	—	४७	१०	—	—	—	—	२७	१०
बझाङ्ग	८	४	८८	३९	३९	१२	१	—	—	—	१३६	४३
अछाम	—	—	—	—	२८	११	—	—	—	—	२८	११
डोटी	—		४८	४	३३	८	—	—	—	—	८१	१२
कैलाली	—	—	५०	२३	७४	८	१५	१	—	—	१३९	३२
सेती अञ्चल	८	४	१८६	५९	१९१	५४	१६	१	—	—	४०१	११८
दार्चुला	—	—	१६	१३	४५	२१	६		—	—	७०	३४
बैतडी	—	—	९९	४४	५५	१९	१०	१	—	—	६१५	६४

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डडेलधुरा	६	२	६५	११	२३	७	१०	१	–	–	१०७	२१
कञ्चनपुर	–	–	३१	७	८५	४६	८	२	–	–	११४	२८
महाकाली अञ्चल	६	२	२०१	७५	२०६	७६	३७	४	–	–	४५६	१५७
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१७	६	३८७	१२४	४००	१३०	५३	५	–	–	८९७	२०५
नेपाल अधिराज्यको	२५३	७६	२७१३	१२६६	८२७१	३३३१	५५६	३६०	४२	१०	१२२४५	४८३३

माध्यमिक शिक्षक विवरण

२०३८

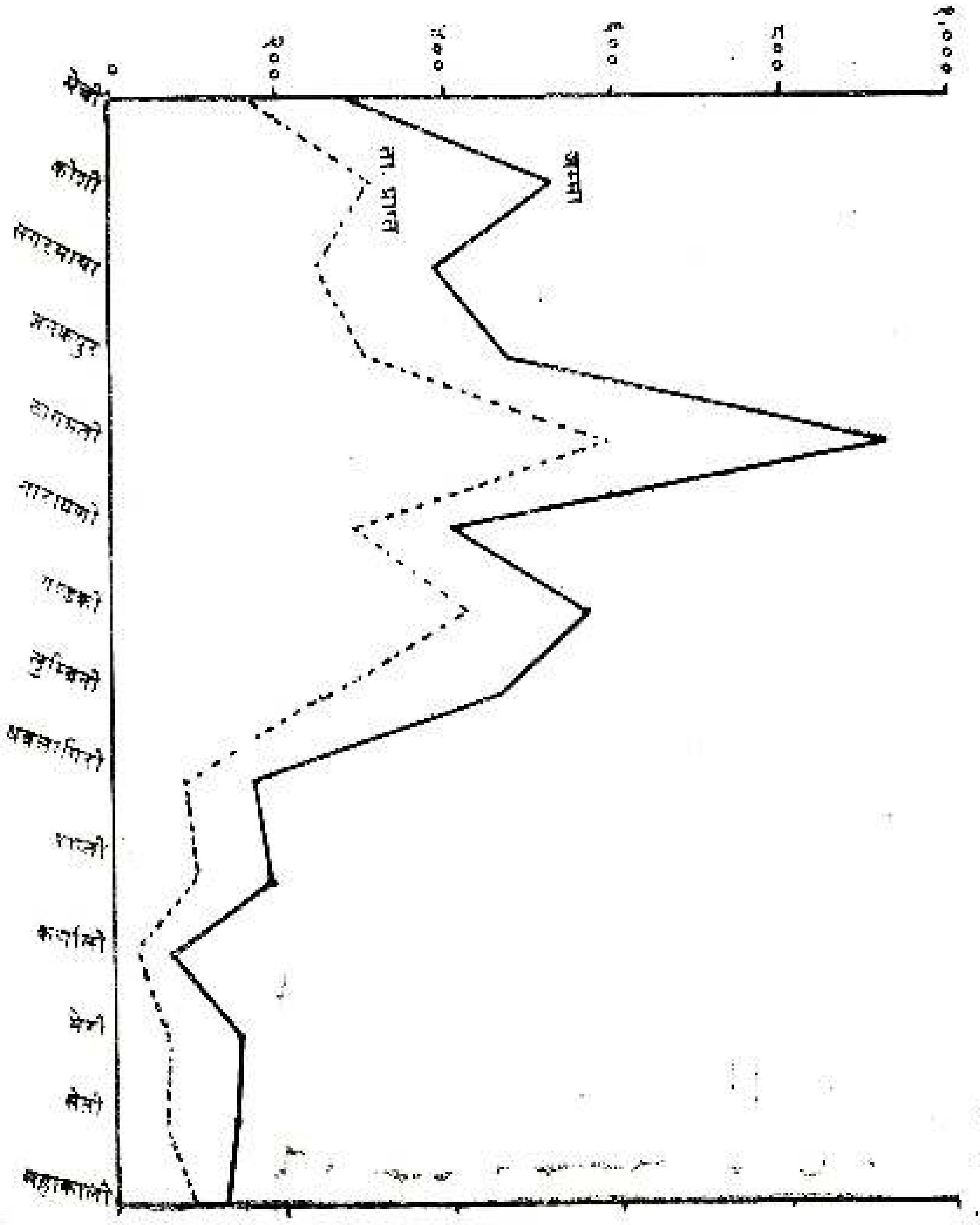

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक शिक्षक विवरण

सारिणी नं. ५ (ग)

जिल्ला	अन्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	—	—	—	—	—	—	४७	२०	३	२	५०	२२
पाँचथर	—	—	—	—	—	—	३४	२९	१	१	३५	३०
इलाम	—	—	—	—	—	—	५४	२६	—	—	५४	२६
झापा	—	—	—	—	७	४	१४४	७४	६	३	१५७	८१
मेची अञ्चल	—	—	—	—	७	४	२७९	१५९	१०	६	२९६	१६९
संखुवासभा	—	—	—	—	—	—	२७	१९	१	१	२८	२०
भोजपुर	—	—	—	—	४	४	६६	२७	१	—	७१	३१
तेह्रथुम	—	—	—	—	—	—	४०	२३	३	२	४३	२५
धनकुटा	—	—	—	—	—	—	४३	३७	—	—	४३	३७
मोरङ	—	—	—	—	—	—	१६९	९२	८	५	१७७	९७
सुनसरी	—	—	—	—	—	—	१५९	१११	१५	८	१७४	११९
कोशी अञ्चल	—	—	—	—	४	४	४०४	३०९	२८	१६	४३६	३२९
सोलुखुम्बु	—	—	—	—	१	१	१८	१२	१	—	२०	१३

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
सोलखुम्बु	—	—	१	—	२	१	४५	२७	१	—	४८	२८
ओखलढुंगा	—	—	—	—	६	४	३३	२०	१	—	४०	२४
उदयपुर	—	—	—	—	—	—	२९	१९	३	२	३२	२१
सप्तरी	—	—	—	—	—	—	१२६	८५	१३	६	१३९	९१
सिराहा	—	—	—	—	—	—	१०६	६८	८	५	११४	७३
सगरमाथा अञ्चल	—	—	१	—	१२	६	३५४	२३१	२७	१३	३९४	२५
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	१	—	२३	१४	११३७	६९९	६५	३५	१२२६	७४८
दोलखा	—	—	—	—	६	६	२९	२६	१	—	३६	३२
रामेछाप	—	—	—	—	६	२	३०	१४	—	—	३६	१६
सिन्धुली	—	—	—	—	—	—	४०	३०	१	१	४१	३१
धनुषा	—	—	—	—	—	—	१३७	१०१	१६	१०	१५३	१११
महोत्तरी	—	—	—	—	—	—	९२	४७	१८	१२	११०	५९
सर्लाही	—	—	—	—	—	—	८६	५३	६	२	९२	५५
जनकपुर अञ्चल	—	—	—	—	१२	८	४१४	२७१	४२	२५	४६८	३०४
सिन्धुपाल्चोक	—	—	—	—	—	—	२८	१९	३	—	३१	१९
रसुवा	—	—	—	—	—	—	६	५	—	—	६	५
नुवाकोट	—	—	—	—	—	—	४४	३५	१	—	४५	३५
धादिङ्ग	—	—	—	—	२	२	३५	२१	—	—	३७	२३
काभ्रे पलान्चोक	—	—	—	—	१	१	७१	५७	५	४	७७	६२
भक्तपुर	—	—	—	—	३	२	८२	७३	१२	१०	९७	८५

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	–	–	–	–	–	–	४३५	२९७	४९	१५	४८४	३१२
ललितपुर	–	–	–	–	–	–	१२७	१०५	१४	१४	१४१	११९
बागमती अञ्चल	–	–	–	–	६	५	८२१	५४३	६४	४४	८९१	५९१
मकवानपुर	–	–	–	–	–	–	३९	२५	–	–	३९	२५
चितवन	–	–	–	–	–	–	१२५	६१	४	२	१२९	६३
रौतहट	–	–	–	–	–	–	५९	३४	७	२	६६	३६
बारा	–	–	–	–	–	–	६५	४६	–	–	६६	४६
पर्सा	–	–	–	–	–	–	९८	८२	२	२	१००	८४
नारायणी अञ्चल	–	–	–	–	–	–	३९०	२८१	११	६	४०१	२८७
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१८	१६	१६२५	१०२४	१४७	७५	१७९०	११८२
गोरखा	–	–	–	–	१	–	६२	३६	७	६	७०	४२
मनाङ्ग	–	–	–	–	१	१	६	५	–	–	७	६
लमजुङ	–	–	–	–	–	–	६१	७२	७	६	६८	७८
कास्की	–	–	–	–	६	५	१६६	१४३	५	२	१७७	१५०
तनहुँ	–	–	–	–	–	–	८३	४८	–	–	८३	४८
स्याङ्जा	–	–	–	–	२	२	१३१	६१	३	३	१३६	६६
गण्डकी अञ्चल	–	–	–	–	१०	८	५३९	३६५	२२	१७	५७१	४९०
नवलपरासी	–	–	–	–	–	–	४९	३५	६	४	५५	३९
पाल्पा	–	–	–	–	–	–	१०४	५३	१२	६	११६	५९

जिल्ला	अण्डर एस. एल सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आइ. ए. वा सो सरह		बी. ए वा सो सरह		एम. ए वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	—	—	—	—	४	२	६१	४१	२	२	६७	४५
अर्घाखाँची	—	—	—	—	—	—	५१	२५	—	—	५१	२५
रूपन्देही	—	—	—	—	—	—	६५	३६	१८	१४	११३	५३
कपिलवस्तु	—	—	—	—	१	—	४८	२१	७	—	५६	२१
लुम्बिनी अञ्चल	—	—	—	—	५	२	४१६	२१४	४५	२६	४६६	२४२
मुस्ताङ	—	—	—	—	—	—	६	८	—	—	६	८
म्याग्दी	—	—	—	—	—	—	२०	१५	२	२	२६	१७
पर्वत	—	—	—	—	२	२	७४	३३	—	—	७६	३५
बाग्लुङ	—	—	—	—	—	—	५२	३७	—	—	५२	३७
धवलागिरी अञ्चल	—	—	—	—	२	२	१५२	६३	२	२	१५६	६७
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	—	—	१७	१२	११९८	७०२	६२	४५	१२८३	७५९
रुकुम	—	—	१	—	५	—	१४	५	—	—	२०	५
रोल्पा	—	—	—	—	—	—	१२	११	—	—	१२	११
सल्यान	—	—	—	—	१	—	२१	११	५	३	२७	१४
प्युठान	—	—	—	—	—	—	४४	१९	१	१	४५	२०
दाङ	—	—	—	—	—	—	८०	५१	६	३	८६	५४
राप्ती अञ्चल	—	—	१	—	६	—	१७१	६७	१२	७	१९०	१०४
हुम्ला	—	—	—	—	१	१	१५	७	—	—	१६	८
मुगु	—	—	—	—	—	—	८	५	१	१	९	९

जिल्ला	अक्षर स्तर. एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डोल्पा	—	—	—	—	—	—	६	२	—	—	६	२
कालीकोट	—		—	—	—	—	१६	७	—	—	१६	७
जुम्ला	—	—	—	—	४	४	११	८	१		१६	१२
कर्णाली अञ्चल	—		—	—	५	५	४६	२६	२	१	५३	३२
जाजरकोट	—	—	१	—	३	१	१२	४			१६	५
दैलेख	—	—	—	—	—	—	१३	८	१	१	१४	९
सुर्खेत				—	५	—	३१	१६	—	—	३६	१६
बाँके	—		—	—	—	—	४०	२४	७	५	४७	२९
बर्दिया	—		—	—	२	२	३१	१२	१	—	३४	१४
भेरी अञ्चल	—	—	१		७	३	१३३	६७	९	६	१५०	७६
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—		२	—	१८	८	३६३	१६३	२३	१४	४०६	२१५
बाजुरा	—	—	—	—		—	१६	१०	१	१	१७	११
अछाम	—	—		—	५	५	२६	१७	१		३२	२२
बझाङ	—	—		—	—		२०	५		—	२०	५
डोटी	—		—	—	—	—	३६	१७		—	३६	१७
कैलाली	—	—	—	—	—		३६	१४	३	३	३९	१७
सेती अञ्चल	—	—	—	—	५	५	१३७	६३	५	४	१४७	७२
दार्चुला	—	—	—	—	१	१	२८	१८	—	—	२९	१९
बैतडी	—	—	—	—	६	५	४१	३५	३	३	५०	४३

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो पास		आई. ए. वा सो अनुत्तीर्ण		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डडेलधुरा	—	—	—	—	५	—	४७	१२	२	१	५४	१३
कञ्चनपुर	—	—	—	—	—	.	३५	१५	२	१	३८	१६
महाकाली अञ्चल	—	—	—		८	६	१२१	८०	४	५	१३३	९१
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र		—	—		१३	११	२५८	१४३	१३	३	२८४	१६३
नेपाल अधिराज्यभरी	—		२	—	४६	५८	४५००	२८३१	३१३	१७८	४९०९	३०६७

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार प्राथमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं. ५ (घ)

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	२६	९	७	३	—	—	—	—	—	—	३३	१२
पांचथर	१४	१०	१२	१२	—	—	—	—	—	—	२६	२२
इलाम	११	६	४७	२१	—	—	—	—	—		५८	२७
झापा	८	२	८९	१०	—	—	—	—	—	—	९७	१२
मेचि अञ्चल	५९	२७	१५५	५३	—		—	—	—	—	२१४	८०
संखुवा सभा	१५	१३	२८	६	—	—	—	—	—	—	४३	१९
भोजपुर	२	२	२३	५	१	—	—	—	—	—	२६	७
तेह्रथुम	११	१०	१५	५	—	—	—	—	—	—	२६	१५
धनकुटा	६	६	४२	२२	—	—	—	—	—	—	४८	२८
मोरङ	४	२	६२	३०	२	—	—	—	—	—	६८	३२
सुनसरी	९	१	८६	४२	६	३	—	—	—	—	९४	४६
कोशी अञ्चल	४६	३४	२८६	११०	६	३	—	—	—	—	३३८	१५८
सोलुखुम्बु	१५	३	४	—	—	—	—	—	—	—	२०	३

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
खोटाङ्ग	८	६	१७	६	१	१	—	—	—		२६	१३
ओखलढुङ्गा	१२	९	१३	४	—	—	—	—	—	—	२८	१३
उदयपुर	१६	११	१०	४	—	—	—	—	—	—	२६	१५
सप्तरी	६	५	१५	२	—	—	—	—	—	—	२१	७
सिराहा	९	८	१०	३	१	१	—		—	—	२०	१२
सगरमाथा अञ्चल	६३	४२	७४	१९	२	२	—	—		—	१४२	६४
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१६८	१०४	५१५	१८२	११	८	—	—		—	६९४	२९४
दोलखा	१२	७	२४	६	—	—	—	—	—	—	३६	१३
रामेछाप	९	२	६	—	—	—	—	—	—	—	१५	२
सिन्धुली	३	३	९	१	—	—	—	—	—	—	१२	४
धनुषा	—	—	२३	५	—	—	—	—	—	—	२३	५
महोत्तरी	—	—	८	३	१	—		—	—	—	९	३
सर्लाही	१	१	९		—	—	—	—	—	—	१०	१
जनकपुर अञ्चल	२५	१३	७९	१५	१	—	—	—	—	—	१०५	२८
सिन्धुपाल्चोक	१५	१०	७	५	—	—	—	—	—	—	२२	१५
रसुवा	१४	१	२	१	—	—	—	—	—	—	१६	२
नुवाकोट	१०	६	९	७	—	—	—	—	—	—	१९	१३
धादिङ	८	४	३	२	१	—	—	—	—	—	१२	६
काभ्रेपलाञ्चोक	५	१	३१	८	४	—	२	—	—	—	४२	९
ललितपुर	५	३	४८	२१	१२	३	१	१	—	—	६६	३१

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	५४	२६	६०४	८४	१६	८	२	१	–	–	६७६	११९
ललितपुर	७	५	१५६	६६	–	–			–	–	१६३	७१
बागमती अञ्चल	११५	५६	५६०	१९४	३३	१४	५	२		–	७१६	२६६
मकवानपुर	१९	७	२५	६	१	–	–	–	–	–	४५	१३
चितवन	२	२	४७	२०	२	–	–	–	–	–	५१	२२
रौतहट	४	४	९	२	–		–	–	–		१३	६
बारा	१		११	१	१	१	–	–	–	–	१३	२
पर्सा	९	७	२१	११	४	३	–	–	–	–	३४	२१
नारायणी अञ्चल	३५	२०	११३	४०	८	५	–		–	–	१५६	६५
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१७८	८६	७६६	२४६	४२	१८	५	२	–	–	[illegible]	३५८
गोरखा	३८	२५	१७	५	१	–	–	–	–	–	५६	३०
मनाङ	२	१	१	–	–	–	–	–	–		३	१
लमजुङ	१७	५	१९	८	–			–	–	–	३६	१३
कास्की	१२	१२	६६	४१	२	२	–	–	–	–	८०	५५
तनहुँ	२८	१२	३३	६			–	–	–	–	६१	१८
स्याङ्जा	७	२	४०	९	–	–	–	–	–	–	४७	११
गण्डकी अञ्चल	१११	५८	१३६	६६	३	२	–	–		–	२५०	१२६
नवलपरासी	१०	२	५१	५	५	२	१	–	–	–	६७	९
पाल्पा	२३	१६	६१	२६	–	–	–	–	–	–	८४	४२

जिल्ला	आइ.एस्. एस्. सी		एस्. एल्. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	६	८	११	४	१	१	—	—	—	—	३१	१३
अर्घाखाँची	१३	१३	६	३	—	—	—	—	—	—	२९	१६
रुपन्देही	५	२	७२	५१	—	—	—	—	—	—	७७	५३
कपिलवस्तु	४	२	३३	८	४	—	—	—	—	—	४१	११
लुम्बिनी अञ्चल	६४	४४	२०७	१००	१०	२	१	—	—	—	२८२	१४०
मुस्ताङ	६	१	९	३	१	१	—	—	—	—	१६	५
म्याग्दी	२१	१६	८	१	—	—	—	—	—	—	२९	१७
पर्वत	६	७	२२	६	—	—	—	—	—	—	३१	१६
बागलुङ	१३	७	१३	५	—	—	—	—	—	—	२६	१२
धवलागिरी अञ्चल	४९	३१	५२	१८	१	१	—	—	—	—	१०२	५०
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	३२४	१५३	४३८	१०७	१८	६	१	—	—	—	६७७	३२६
रुकुम	१६	८	३	२	—	—	—	—	—	—	१९	१०
रोल्पा	१०	४	६	२	—	—	—	—	—	—	१६	६
सल्यान	८	२	६	४	—	—	—	—	—	—	१७	६
प्युठान	७	६	१७	१	—	—	—	—	—	—	२४	८
दाङ	७	६	१६	—	२	२	—	—	—	—	२५	५
राप्ती अञ्चल	४८	२४	५१	६	२	२	—	—	—	—	१०१	३५
सुर्खेत	४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४	—

जिल्ला	अन्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा. सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
मुगु	४	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४	—
डोल्पा	३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३	—
कालिकोट	४	२			—	—	—	—	—	—	४	२
जुम्ला	७	१	२	१	—	—	—	—	—	—	९	२
कर्णाली अञ्चल	२२	३	२	१	—	—	—	—	—	—	२४	४
जाजरकोट	८	५	२	१	—	—	—	—	—	—	१०	६
दैलेख	५	१	५	१	—	—	—	—	—	—	१०	२
सुर्खेत	२०	१२	१३	४	—	—	—	—	—	—	३३	१६
बाँके	११	२	२३	११	१०	७	—	—	—	—	४४	२०
बर्दिया	७	५	१३	५	३	—	—	—	—	—	२३	११
भेरी अञ्चल	५१	२५	५६	२२	१३	७	—	—	—	—	१२०	५५
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१२१	४३	१०९	३२	१६	८	—	—	—	—	२४६	६४
बाजुरा	२	१	३	१	—	—	—	—	—	—	५	२
बझाङ्ग	८	—	४	—	—	—	—	—	—	—	१२	—
अछाम	२	१	२	—	—	—	—	—	—	—	४	१
डोटी	—	—	२	—	—	—	—	—	—	—	२	—
कैलाली	८	२	७	१	—	—	—	—	—	—	१५	३
सेती अञ्चल	२०	४	१८	२	—	—	—	—	—	—	३८	६
डडेल्धुरा	४	४		—	—	—	—	—	—		४	४
बैतडी	४	२	३	—	—	—	—	—	—	—	७	२

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	जा.प्रा.	जम्मा	जा.प्रा.	जम्मा	जा.प्रा.	जम्मा	जा.प्रा.	जम्मा	जा.प्रा.	जम्मा	जा.प्रा.
डडेल्धुरा	३	१	१	–	–	–			–	–	३	१
कञ्चनपुर	१०	६	६	२	१	–	–	–	–	–	२०	८
महाकाली अञ्चल	२०	१३	१२	२	१		–	–			३४	१५
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	४०	१७	२१	४	१		–	–	–	–	७२	२१
नेपाल अधिराज्यको	८३१	३६६	१५८४	६५४	८४	४१	५	२	–	–	२६६६	१०६२

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसारको निम्न माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं. ५ (ङ)

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	–	–	७	६	४	२	–	–	–	–	११	८
पाँचथर	१	–	१	१	२	२	–	–	–	–	४	३
इलाम	–	–	–	–	२१	११	–	–	–	–	२१	११
झापा	–	–	१६	७	२३	१२	१२	२	–	–	५१	२१
मेची अञ्चल	१	–	२४	१४	५०	२७	१२	२	–	–	८७	४३
संखुवासभा	–	–	१	१	३	१	१	१	–	–	५	३
भोजपुर	२	१	१	१	६	१	१	१	–	–	१०	४
तेह्रथुम	–	–	२	२	२	१	१	–	–	–	५	३
धनकुटा	–	–	३	–	२२	१५	१	–	–	–	२६	१५
मोरङ	–	–	–	–	४१	८	७	१	–	–	४८	९
सुनसरी	–	–	२	–	३७	१६	२०	६	–	–	५९	२२
कोशी अञ्चल	२	१	९	४	१११	४२	३१	९	–	–	१५३	५६
सोलुखुम्बु	–	–	१	१	१	–	–	–	–	–	२	१

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	छा.प्रा.	जम्मा	छा.प्रा.	जम्मा	छा.प्रा.	जम्मा	छा.प्रा.	जम्मा	छा.प्रा.	जम्मा	छात्रा
खोटाङ	–	–	४	–	४	१	–	–	–	–	१०	१
ओखलढुङ्गा		–	१	१	४	४	–	–	–	–	५	५
उदयपुर	–	–	१	१	–		–	–	–	–	१	१
सप्तरी	–	–	२	१	५	२	१	–	–	–	८	३
सिराहा	–	–	–	–	७	१	–	–	–	–	७	१
सगरमाथा अञ्चल	–	–	१०	४	२२	८	१	–		–	३३	१२
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३	१	४३	२९	१८३	३७	४७	१४	–	–	२७३	११४
दोलखा	–	–	१	–	२	–	–	–	–	–	३	–
रामेछाप	१	१	–	–	१	–	–	–	–	–	२	१
सिन्धुली	–	–	–	–	१	१	–	–	–	–	१	१
धनुषा	–	–	–	–	५	२	२	१	–	–	७	३
महोत्तरी	–	–	१	१	१	१	–	–	–	–	२	२
सर्लाही	–	–	–	–	२	१	–	–	–	–	२	१
जनकपुर अञ्चल	१	१	२	१	१२	५	२	१	–	–	१७	८
सिन्धुपाल्चोक	–	–	–	–	३	–	–	–	–	–	३	–
रसुवा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
नुवाकोट	–	–	–	–	११	२	–	–	–	–	११	२
धादिङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
काभ्रेपलाञ्चोक	–	–	१	१	९	६	२	–	–	–	१२	७
भक्तपुर	–	–	२	१	२३	१९	२०	१५	५	–	५०	३५

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	–	–	–	–	२३१	७३	३३	१३	२	–	२६६	८६
ललितपुर	–	–	–	–	६५	५४	–	–	–	–	६५	५४
बागमती अञ्चल	–	–	३	२	२९६	१२४	५५	२८	७	–	४३७	१८४
मकवानपुर	–	–	३	–	७२	६४	२	–	–	–	७७	६४
चितवन	–	–	२	–	१४	२	५	२	–	–	२१	४
रौतहट	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
बारा	–	–	–	–	४	२	–	–	–	–	४	२
पर्सा	–	–	–	–	२१	१४	–	–	–	–	२१	१४
नारायणी अञ्चल	–	–	५	–	१११	८२	७	२	–	–	१२३	८४
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१	१	१०	२	४६५	२४१	६६	३१	७	–	५३७	२७६
गोरखा	–		३	२	१२	२	–	–	–	–	१५	४
मनाङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
लमजुङ	२	–	७	४	१	१	–	–		–	१०	५
कास्की	–	–	६	३	३३	२२	२	२	–	–	४१	२७
तनहुँ	–	–	–	–	२	–	–	–	–	–	२	
स्याङजा	–	–	७	३	१२	३	–	–	–	–	१९	६
गण्डकी अञ्चल	२	–	२३	३	६०	२८	२	२	–	–	८७	४२
नवलपरासी	–	–	१	–	३	१	३	–			७	१
पाल्पा	–	–	–	–	२७	१६	–	–	–	–	२७	१६

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	—	—		—	४	२	—	—	—	—	४	२
अर्घाखाँची	—	—	—	—	२	—		—	—	—	२	—
रुपन्देही		—	४	३	२५	५	१	—	—	—	३०	८
कपिलवस्तु	—	—	१	—	१०	३	३	१		—	१४	४
लुम्बिनी अञ्चल	—	—	६	२	४१	२८	७	१	—	—	५४	१२
मुस्ताङ	—		—		२	१	—	—	—	—	२	१
म्याग्दी	२	२	—	—	—	—	—		—	—	२	२
पर्वत		—	—	—	३	२	—	—	—	—	३	२
बागलुङ	—		३	२	११	६	४	२	—	—	१८	१०
धवलागिरी अञ्चल	२	२	३	२	१६	९	४	२	—	—	२५	१५
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	५	२	२९	१७	१४७	६५	१३	५	—	—	१९४	८९
रुकुम	२	१	२	—	—	—		—	—	—	४	१
रोल्पा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
सल्यान	—	—	२	१	३	१	—	—	—	—	५	२
प्यूठान	—	—	—	—	५	२	—	—	—	—	५	२
दाङ	—	—	९	५	१२	३	—	—	—	—	२१	८
राप्ती अञ्चल	२	१	१३	६	२०	६	—	—	—	—	३५	१३
हुम्ला	—	—	—	—	१	१		—	—		१	१
मुगु	—	—	—	—	—	—		—	—		—	

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो तरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डोल्पा	–	–	–	–	१	१	–	–	–	–	१	१
कालीकोट	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१	–
हुम्ला	–	–	–		–	–			–	–	–	–
कर्णाली अञ्चल	१		–	–	२	२	–	–	–	–	३	२
जाजरकोट	२	–	१	–	१	१	–	–	–	–	४	१
दैलेख	–	–	२	१	–	–	–	–	–	–	२	१
सुर्खेत	–	–	७	–	५	२	–	–	–	–	१२	२
बाँके	–	–	२	–	१८	८	४	२	–	–	२४	१०
बर्दिया	–	–	–	–	३	१	–	–	–	–	३	१
भेरी अञ्चल	२		१२	१	२६	१२	४	२	–	–	४५	१५
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	५	१	२५	७	४९	२०	४	२	–	–	८३	३०
बाजुरा	–	–	–	–	३	१	–	–	–	–	३	१
बझाङ	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	१	–
अछाम	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
डोटी	–	–	–	–	२	२	–	–	–	–	२	२
कैलाली	–	–	–	–	९	–	१	–	–	–	१०	
सेती अञ्चल	–	–	–	–	१५	३	१	–	–	–	१६	३
दार्चुला	–	–	–	–	२	१	–	–	–	–	२	१
बैतडी	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	१	–

जिल्ला	अन्डर एस. एल. सी.		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डडेलधुरा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
कञ्चनपुर	—	—	४	—	८	३	२	२	—	—	१२	५
महाकाली अञ्चल	—	—	२	—	११	४	२	२	—	—	१५	६
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	२	—	२६	७	३	२	—	—	३५	६
नेपाल अधिराज्यको	१४	५	११९	४६	६०७	४१०	१२८	५४	७	—	११६१	५१८

नेपाल अधिराज्यको योग्यता अनुसार माध्यमिक महिला शिक्षक विवरण

सारिणी नं. ५ (च)

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
ताप्लेजुङ	–	–	–	–	–	–	३	२	–	–	३	२
पाँचथर	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
इलाम	–	–	–	–	–	–	२	२	–	–	२	२
झापा	–	–	–	–	४	१	११	२	–	–	१५	४
मेची अञ्चल	–	–	–	–	४	१	१६	७	–	–	२०	८
संखुवा सभा	–	–	–	–	–	–	२	–	–	–	२	–
भोजपुर	–	–	–	–	–	–	४	३	–	–	४	३
तेह्रथुम	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
धनकुटा	–	–	–	–	–	–	५	५	–	–	५	५
मोरङ	–	–	–	–	–	–	१७	१२	३	१	१६	१३
सुनसरी	–	–	–	–	–	–	१२	११	१	–	१४	११
कोशी अञ्चल	–	–	–	–	–	–	४१	३१	३	१	४४	३२
सोलुखुम्बु	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

जिल्ला	अण्डर एस. एल. सी		एस. एल. सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ना.प्रा.	जम्मा	ना.प्रा.	जम्मा	ना.प्रा.	जम्मा	ना.प्रा.	जम्मा	ना.प्रा.	जम्मा	ना.प्रा.
खोटाङ	–	–	–	–	–	–	५	३	–	–	५	३
ओखलढुङ्गा	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	१	–
उदयपुर	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
सप्तरी	–	–	–	–	–	–	३	३	–	–	३	३
सिराहा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
सगरमाथा अञ्चल	–	–	–	–	–	–	९	६	–	–	९	६
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	४	१	३३	४४	२	१	३९	४६
दोलखा	–	–	–	–	–	–	१	१	१	–	२	१
रामेछाप	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
सिन्धुली	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
धनुषा	–	–	–	–	–	–	७	५	–	–	७	५
महोत्तरी	–	–	–	–	–	–	३	१	१	१	४	२
सर्लाही	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
जनकपुर अञ्चल	–	–	–	–	–	–	१२	८	२	१	१४	९
सिन्धुपाल्चोक	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
रसुवा	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
नुवाकोट	–	–	–	–	–	–	४	४	–	–	४	४
धादिङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
काभ्रेपलाञ्चोक	–	–	–	–	–	–	३	३	१	१	४	४
भक्तपुर	–	–	–	–	१	१	१७	१६	५	३	२३	२०

जिल्ला	आण्डर एस. एल. सी		एस. एल सी वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
काठमाडौं	–	–	–	–	–	–	१५३	१०२	१९	९	१६६	१०५
ललितपुर	–	–	–	–	–	–	३३	२६	४	४	३८	३१
बागमती अञ्चल	–	–	–	–	१	१	२१६	१२४	२३	११	२४०	१६६
मकवानपुर	–	–	–	–	–	–	६	३	–	–	६	३
चितवन	–	–	–	–	–	–	६	५	–	–	६	५
रौतहट	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
बारा	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
पर्सा	–	–	–	–	–	–	१३	११	१	१	१४	१२
नारायणी अञ्चल	–	–	–	–	–	–	२७	२१	१	१	२८	२२
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१	१	२४४	१८३	२६	१२	२६८	१९७
गोरखा	–	–	–	–	–	–	२	१	–	–	२	१
मनाङ	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
लमजुङ	–	–	–	–	–	–	–	–	१	१	१	१
कास्की	–	–	–	–	१	१	१९	१७	–	–	२०	१८
तनहुँ	–	–	–	–	–	–	४	२	–	–	४	२
स्याङ्जा	–	–	–	–	–	–	३	२	–	–	३	२
गण्डकी अञ्चल	–	–	–	–	१	१	२६	२३	१	१	३१	२५
नवलपरासी	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
पाल्पा	–	–	–	–	–	–	६	२	–	–	६	२

जिल्ला	अण्डर एस. एल सी		एस. एल सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
गुल्मी	–	–	–	–	–		२	२		–	२	२
अर्घाखाँची	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–		–
रुपन्देही	–	–	–	–		–	७	६	१	१	८	७
कपिलवस्तु	–	–	–	–	–	–	–	–	–		–	–
लुम्बिनी अञ्चल	–	–	–	–	–		१७	१३	१	१	१८	१३
मुस्ताङ	–	–	–	–			१	१	–		१	१
म्याग्दी	–	–		–	–	–	–	–	–	–	–	
पर्वत	–	–	–	–	–	–	२	१	–	–	२	१
बाग्लुङ	–	–	–	–	–	–	४	३	–	–	४	३
धवलागिरी अञ्चल	–	–	–	–	–	–	७	५		–	७	५
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१	१	५३	४०	२	२	५६	४३
रुकुम	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	
रोल्पा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
सल्यान		–		–	–	–	२	१	१	–	३	१
प्युठान	–	–	–		–		१	१	–	–	१	१
दाङ	–	–	–	–	–	–	४	३	–	–	४	३
राप्ती अञ्चल	–	–	–	–	–	–	७	५	१	–	८	५
हुम्ला	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	१	–
जुम्ला	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१

जिल्ला	अण्डर एस. एल सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डोल्पा	–	–	–	–	–	–		–	–		–	–
कालीकोट		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
हुम्ला	–	–	–	–	–	–	–	–		–	–	–
कर्णाली अञ्चल	–	–	–	–	–	–	२	१	–		२	१
जाजरकोट	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
दैलेख	–	–	–	–	–	–	२	२	–	–	२	२
सुर्खेत	–	–	–	–	–	–	२	२	–	–	२	२
बाँके	–	–	–	–	–	–	६	३	१	१	७	४
बर्दिया	–	–	–	–	–	–	२	१	–	–	२	१
भेरी अञ्चल		–		–	–	–	१३	६	१	१	१४	१०
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–		–	–	२२	१५	२	१	२४	१६
बाजुरा	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	१	–
बझाङ		–	–	–	–	–	–	–	–		–	–
अछाम	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
डोटी	–	–	–	–	–	–	३	३	–	–	३	३
कैलाली	–	–			–	–	५	४	–	–	५	४
सेती अञ्चल	–	–	–	–	–	–	६	७	–	–	६	७
दार्चुला	–	–	–	–	–	–	१	१	–	–	१	१
बैतडी			–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

जिल्ला	अण्डर एस. एल सी		एस. एल. सी. वा सो सरह		आई. ए. वा सो सरह		बी. ए. वा सो सरह		एम. ए. वा सो सरह		जम्मा	
	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.	जम्मा	ता.प्रा.
डडेलधुरा	–	–	–	–			–	–	–	–	–	–
कञ्चनपुर	–	–	–	–	–	–	४	१	–	–	४	१
महाकाली अञ्चल		–	–	–	–	–	५	२	–	–	५	२
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–		–	१४	६	–	–	१४	६
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	–	–	–	–	६	३	४०७	२९१	३३	१७	४४६	३११

तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत विवरण

सारिणी नं. ५ (छ)

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
ताप्लेजुङ्ग	२४.३	३९.७	४४.०
पाँचथर	४१.०	५८.६	८६.७
इलाम	४५.७	५१.२	६६.७
झापा	३२.१	२६.६	५१.६
मेची अञ्चल	३५.२	३८.५	५७.१
संखुवासभा	३६.२	६६.८	७१.४
भोजपुर	१८.८	३७.१	४३.६
तेह्रथुम	४६.८	४४.७	५८.२
धनकुटा	३८.७	४६.५	८६.१
मोरङ्ग	२६.६	५८.१	५४.८
सुनसरी	४१.४	४०.१	६८.४
कोशी अञ्चल	३४.६	३८.४	६१.४
सोलुखुम्बु	१६.६	५३.८	६६.०
खोटाङ्ग	३८.२	३०.१	४७.२
ओखलढुङ्गा	२४.५	५६.४	६०.०
उदयपुर	३५.६	४०.४	६६.६
सप्तरी	४६.६	४७.३	६४.५
सिराहा	५०.८	६१.१	६४.६
सगरमाथा अञ्चल	३६.८	५०.६	६३.५
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३६.७	४१.६	६१.०

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
दोलखा	३०.३	६६.२	८८.८
रामेछाप	२५.७	५२.७	४४.४
सिन्धुली	२१.६	६५.२	७१.६
धनुषा	६३.२	६५.३	७२.५
महोत्तरी	६५.४	४४.७	५३.६
सर्लाही	४७.१	४८.५	५६.८
जनकपुर अञ्चल	४४.६	५६.२	६४.६
सिन्धुपाल्चोक	२५.१	५६.२	६१.२
रसुवा	२०.२	४८.०	५५.५
नुवाकोट	२२.४	३६.३	७७.७
धादिङ	१६.७	४६.७	६२.२
काभ्रेपलाञ्चोक	४१.६	४८.१	८०.५
भक्तपुर	४५.४	५७.३	८७.६
काठमाडौं	२७.१	२६.६	५०.२
ललितपुर	४३.१	५३.३	८४.४
बागमती अञ्चल	२६.४	४१.७	६४.२
मकवानपुर	३१.३	५८.६	६४.१
चितवन	४३.३	२८.५	७२.४
रौतहट	६६.५	४६.७	५४.५
बारा	४१.३	५३.८	७१.१
पर्सा	५४.४	७१.४	८४.०
नारायणी अञ्चल	६३.४	४६.२	७१.६
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३८.०	४७.०	६६.०
गोरखा	३१.२	४१.६	६०.७
मनाङ	४३.३	८०.०	८५.७
लमजुङ	२६.८	४४.४	७६.६
कास्की	५७.३	४०.५	८४.७

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
तनहुँ	२७.१	२७.७	५०.८
स्याङ्जा	३५.२	१८.५	७७.६
गण्डकी अञ्चल	३६.४	२७.२	७३.५
नवलपरासी	३१.३	२८.१	६०.०
पाल्पा	३६.४	२०.२	५१.७
गुल्मी	२३.२	३२.७	६७.२
अर्घाखाँची	३४.६	२१.१	४६.१
रुपन्देही	६१.५	३५.३	४६.६
कपिलवस्तु	४०.०	१७.२	२७.५
लुम्बिनी अञ्चल	३६.३	२६.८	५१.४
मुस्ताङ	२०.६	५१.२	८८.८
म्याग्दी	३५.८	३६.८	५८.६
पर्वत	२४.३	२८.७	४६.१
बाग्लुङ	२२.९	३३.७	७१.२
धवलागिरी अञ्चल	२६.२	३३.७	५८.४
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	३४.७	२८.६	६३.१
रुकुम	२५.१	३१.०	६५.०
रोल्पा	२५.७	२०.९	६१.७
सल्यान	३१.१	१९.७	५१.८
प्युठान	४०.९	६३.७	४४.४
दाङ	२६.८	४०.३	६२.८
राप्ती अञ्चल	३१.४	३२.७	५४.७
हुम्ला	४६.१	४५.२	५०.२
मुगु	४४.६	६.७	६६.९
जुम्ला	२७.३	५०.०	२२.२

जिल्ला	प्राथमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	निम्न माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत	माध्यमिक तालीम प्राप्त शिक्षक प्रतिशत
कालीकोट	१४.४	२४.७	४३.७
जुम्ला	५१.३	६७.०	७५.०
कर्णाली अञ्चल	३६.४	२७.५	५६.१
जाजरकोट	१८.४	४७.३	३१.२
दैलेख	३३.८	७५.३	६४.२
सुर्खेत	४२.३	२६.६	४८.७
बाँके	५०.७	३१.४	६१.७
बर्दिया	४४.८	१५.६	४१.२
भेरी अञ्चल	४१.८	३६.८	५०.७
मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	३६.४	३५.०	५३.०
बाजुरा	२६.७	२०.१	६४.७
बझाङ	२४.७	४२.१	६८.७
अछाम	२१.२	३६.२	२५.०
डोटी	२३.६	१४.८	४३.६
कैलाली	२०.६	२३.१	४२.६
सेती अञ्चल	२३.५	२६.४	४८.६
दार्चुला	५१.७	४८.३	६५.५
बैतडी	६१.३	२८.८	८६.०
डडेलधुरा	२८.८	१६.४	५५.०
कञ्चनपुर	४५.५	३३.३	४२.१
महाकाली अञ्चल	४६.२	३४.४	६६.४
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२५.१	२२.१	५७.४
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३६.२	३६.५	६२.५

प्राथमिक, निम्न माध्यमिक
तथा
माध्यमिक विद्यालयमा विद्यार्थी भर्ना स्थिति

शिक्षा क्षेत्रमा प्रगतिको मापदण्डहरू मध्ये विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत पनि एक मापदण्ड मानिन्छ । कुन स्तरको विद्यालयमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या र सो स्तरको विद्यालयको निमित्त तोकिएको आयु उमेर समूह जनसंख्याको अनुपात लिई निकालिने विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत सहजै देखिने भर्ना अनुपात (Apparent participation ratio) र खास भर्ना अनुपात (Net participation ratio) दुई प्रकारबाट मापन गर्ने प्रचलन छ । सहजै देखिने भर्ना अनुपात निकाल्दा विद्यालयमा भर्ना भई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूको उमेरलाई ख्याल नगरी सम्पूर्ण विद्यार्थीहरूलाई नै समावेश गरी निकालिन्छ । यो अनुपात शतप्रतिशत भन्दा पनि बढी हुन सक्छ । तर दोस्रोमा सम्पूर्ण विद्यार्थीहरू नलिई खास तोकिएको उमेरका विद्यार्थीहरू मात्र लिइन्छ ।

२०३८ को तथ्यांक अनुसार सहजै देखिने प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना ६५.४ प्रतिशत देखिएको छ, यो प्रतिशत गत साल ८०.४% थियो गत साल (२०३७) सम्म प्राथमिक शिक्षा १–३ कक्षा सम्म मान्य रहेको र प्राथमिक पाठशालामा जाने ६ देखि ८ वर्ष उमेरको बाल बालिकाको संख्या जन गणनानुसार १,६,८१,७२२ हुँदा प्राथमिक पाठशालामा पढ्ने विद्यार्थी संख्या १४,५३,६१४ भएकोले यो प्रतिशत ८०.४% हुन गएको थियो । कुल प्राथमिक विद्यालयमा पढ्ने विद्यार्थी संख्या र २०३८ सालको राष्ट्रिय जन गणनाको आधारमा प्राथमिक पाठशालामा पढ्ने उमेर (६–१०) वर्षको जनसंख्या २१,२१,६६८ पुगि प्रा. वि. (१ देखि ५ कक्षा सम्म)मा पढ्ने विद्यार्थी संख्या १३,८८,००१ हुँदा कुल विद्यार्थी संख्यामा गत साल भन्दा यो साल निकै वृद्धि भएको छ तापनि प्रतिशतमा ६५.४ मात्र देखिन आएको छ । सोहि अनुरूप प्रस्तुत विवरण अनुसार प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत १२.२% र निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत ८५.१% देखिएको भर्ना प्रतिशत तालिका नं ६ मा देखाइएको छ ।

प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विवरण

सारिणी नं. ६

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी सं.	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिकको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
ताप्लेजुङ	१५८१२	१२५५४	७६.०	११७६	९.४	८३८	७१.३
पाँचथर	२१६६२	१४२८१	६५.९	१३३५	९.३	१११७	८३.७
झापा	६७८१८	६४४२८	९५.०	८४३१	१३.१	७०५६	८३.७
इलाम	६५०६७	५३८५३	८२.८	५३१५	१०.७	४३४७	८१.२
मेची अञ्चल	१३१०६०	११२०९६	८५.५	१३१६०	११.७	१०३६८	७८.८
संखुवासभा	१८२६६	१४६१२	७६.३	१५१३	१०.१	११६३	७७.१
भोजपुर	२०२३५	१६५७०	८१.९	२३६२	१४.१	१८३८	७७.८
तेह्रथुम	१३१८१	११२६८	८५.०	१४४४	१२.८	१२२८	८५.०
धनकुटा	१८१६३	१५६७०	८६.२	१७४३	११.१	१३१६	७५.५
मोरङ	७५५०७	४७४७२	६२.९	७७२१	१६.३	५१२६	६६.४
सुनसरी	४८४५७	३२१७३	६४.०	५०२२	१५.६	५५१८	१०९.९
कोशी अञ्चल	२००८४७	१४११०३	७०.२	१९८०५	१४.०	१६५१५	८३.५

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
सोलुखुम्बु	१२३५३	७४२४	६०.१	८११	१०.९	३६३	४८.५
खोटाङ्ग	२६६६५	१८२१०	६०.८	२२१८	१२.२	१४८२	६७.३
ओखलढुङ्गा	१९४८४	१२८७०	६६.१	९५०	७.५	९७१	१०१.१
उदयपुर	२२५०६	१२४६२	५६.०	१२४६	१०.०	८१८	६५.५
सप्तरी	५३८६३	२८८६१	५५.५	४४०५	१५.२	४४७९	१०१.७
सिराहा	५३१७३	२१०७२	३९.६	२८१४	१३.४	३१७५	११२.८
सगरमाथा अञ्चल	१९१३४३	१००१५६	५२.८	१२४४७	१२.३	११३२८	९०.९
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	५२५३९४	३५४०८१	६७.६	४५४२२	१२.८	४०२११	८८.५
दोलखा	२१२६०	११६३५	५४.७	१०३१	८.९	६६७	६४.७
रामेछाप	२३०६२	१२६६५	५५.९	११५२	८.२	७०५	६१.२
सिन्धुली	२६५६२	१४०४९	५२.८	१३७६	९.८	११४२	८३.०
धनुषा	६११०२	२५८२४	४२.३	४११९	१६.०	४४५८	१०८.२
महोत्तरी	५१४१९	२०४७७	३९.८	३०३०	१४.८	२५३१	८३.५
सर्लाही	५६२८२	२१९५९	३९.०	३०५९	१३.९	२६०८	८०.५
जनकपुर अञ्चल	२४१२१०	१०७८९९	४५.८	१३७६७	१२.८	१२१७९	८८.५
सिन्धुपाल्चोक	३२८८८	१६८९८	५१.४	१३५४	८.१	८७१	६२.९
रसुवा	४२०५	२६४०	६२.८	१६७	६.३	८६	५१.५
नुवाकोट	२८६६७	२०१००	७०.०	१५०७	७.५	९७३	६४.६

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्राथमिक	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
धादिङ	३४३३५	२०४९६	५९.७	७६०	३.७	६९८	९२.१
काभ्रेपलान्चोक	४२४५५	२६५६०	६८.१	२८८६	१०.०	२३७८	८२.३
भक्तपुर	२२७००	२०८२०	९१.७	२९८५	१४.३	३०५७	१०२.४
काठमाडौं	५६७११	६२३३१	१०६.७	१३५४०	१६.७	१५२६८	११२.८
ललितपुर	२५६१८	३०५९२	११८.०	४३६३	१४.३	५६३६	१२९.१
बागमती अञ्चल	२५१६०८	२०४९१०	८१.२	२६५६६	१३.०	२८८६७	१०८.६
मकवानपुर	३४१८५	१८८९५	५४.२	१६४८	८.७	१३४५	८१.६
चितवन	२६३५३	३७२१६	१०९.४	६०८५	१६.४	४७२६	७७.६
रौतहट	४७२५८	१५६६३	३३.१	२०४४	१३.१	१५०४	७३.७
बारा	४४९२५	१९५६९	४३.६	३१६३	१६.३	२८१४	८८.१
पर्सा	४००१४	२०२६०	५०.२	२९२१	१०.४	२६५१	१२२.१
नारायणी अञ्चल	२०२८१६	१११३३२	५४.९	१५०६१	१३.६	१२०८६	८६.७
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	६९५५२४०	४६४९४१	६१.१	५५८२७	१२.१	५४१६६	९७.८
गोरखा	५२७८७	३९११९	६८.७	२८४८	८.८	१३०७	६०.४
मनाङ	८७७	६११	६९.७	४५	७.४	२२	४८.९
लमजुङ	२१८०१	२१७३३	९९.७	२६३६	१२.१	२१८६	८२.८
कास्की	३१५७२	३९८४४	१२६.१	५३६२	१३.५	५५३६	१०३.३
तनहुँ	३१०१६	२६६१६	८५.३	३१०६	१०.४	२३८३	७६.६

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
स्याङ्जा	३८२८४	४१०५६	१०७.२	४६७८	११.४	३८६२	८२.६
गण्डकी अञ्चल	१५००४०	१६४२७५	१०५.२	१८६६१	११.३	१५३३६	८४.१
नवलपरासी	४३७५०	२९१५५	६६.६	२६६२	९.०	१९३७	७३.६
पाल्पा	४०५०४	२६४४३	६६.५	३४४४	११.७	२५०६	७२.८
गुल्मी	३३६५५	२०८४३	८३.०	३१६२	११.४	१९०२	६२.४
अर्घाखाँची	२२६५५	१७६४१	७८.६	१८६०	१०.७	१३५२	७१.५
रुपन्देही	५३५४६	३२२८५	६०.५	४५५४	१४.१	३३७६	७४.१
कपिलवस्तु	३८२९०	१९७७६	५१.७	२२२७	११.३	१४४८	६५.०
लुम्बिनी अञ्चल	२२२०२२	१५६२४१	७०.४	१७२०६	११.५	१२५६१	७०.३
मुस्ताङ	१७५२	१४७६	८४.२	११६	७.६	६०	५१.७
म्याग्दी	१३५१६	९२३८	६८.३	११६१	१२.१	६६१	५६.२
पर्वत	१८०८७	२००७०	१११.०	२३४०	११.७	२०६४	८६.५
बागलुङ	३०५४४	२१६६३	७१.०	१९२६	८.६	१८२०	९३.६
धवलागिरी अञ्चल	६३३०४	५२४७७	८२.१	५५१६	१०.५	४६०५	८३.५
पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	४४२६६६	३७३६६३	८४.४	४१०८६	११.३	३२८२५	७८.२
रुकुम	१८६८५	७९०२	४२.३	५५४	७.०	४२४	७६.२

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थी को अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
रोल्पा	२३९२८	११३८७	४७.६	५३०	४.७	२१५	४०.६
सल्यान	२१४१२	१०८६१	५०.७	६८२	६.३	४५०	६६.०
प्युठान	२२३०१	१३७३८	६१.६	११८५	८.६	९९९	८४.३
दाङ	३७६१३	२२८१८	६०.७	३१३६	१३.७	२५२७	८०.६
राप्ती अञ्चल	१२३९४१	६६७०६	५३.८	६०८७	९.१	४६१३	७५.८
हुम्ला	३००७	१६४०	५४.८	१५३	९.२	९८	६४.१
मुगु	५७४४	३०५५	५२.२	१८६	६.२	१४५	७६.७
डोल्पा	३०८६	१७९३	५८.१	८८	४.९	७३	८३.०
कालिकोट	१२३६७	४४३९	४२.६	४६७	१०.५	२२५	४८.२
जुम्ला	९५८२	४९६७	४०.७	५०४	११.८	२४२	५१.४
कर्णाली अञ्चल	३२०५१	१५२०१	४५.०	१४०१	९.२	८००	५७.१
बाजरकोट	१३७२०	६७६७	४८.२	५५०	९.१	२६६	४८.४
दैलेख	२३७७४	११९६८	४७.१	१२२३	१०.२	६१२	५०.०
सुर्खेत	२३४०४	१७६७०	७५.५	२०८४	११.८	१२०१	५७.६
बाँके	२९०७७	१३४२९	४६.२	१६०१	११.९	१२५४	७८.३
बर्दिया	२८२८४	१३८९३	४९.०	१७५३	१२.६	१०९८	६२.६
भेरी अञ्चल	११८२६१	६२९९७	५३.६	७२११	११.६	४४३१	६१.४

जिल्ला	६–१० वर्षको जनसंख्या	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	६–१० वर्षको जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	निम्न माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	प्राथमिक विद्यार्थीको अनुपातमा निम्न माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत	माध्यमिक विद्यार्थी संख्या	निम्न माध्यमिक विद्यार्थीको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत
मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	२७५६४४	१४४१३४	५२.२	१४६६६	१०.२	६८४४	४६.७
बाजुरा	१०८६३	५२००	४६.७	३६३	७.२	२७२	७२.१
बझाङ	१७२५३	८८८८	५१.५	८८७	१०.०	५८२	६५.६
अछाम	२६०२७	९२१०	३५.४	७६६	८.३	५४८	७१.५
डोटी	२१३८५	६७६७	३१.६	५९४	८.८	५२६	८४.६
कैलाली	३६४८४	१६३८१	४४.८	२१४६	१३.१	१४४०	६७.१
सेती अञ्चल.	१११६१४	४६४०६	४१.६	४८४२	१०.४	३४४८	७१.२
दार्चुला	१२७८५	८५६८	६७.१	१०४७	१२.२	६७३	६४.३
बैतडी	२५१२५	१५३१२	६१.१	३४१६	२२.३	१२६८	३७.०
डडेलधुरा	१२३४६	८२८४	६७.१	१०१७	१२.३	७०५	६९.३
कञ्चनपुर	२३४५२	१२७५१	५४.४	१६०५	१२.६	१०५८	६५.९
महाकाली अञ्चल	७३७११	४५५४६	६१.४	७०८८	१५.७	३७३४	५२.७
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१८५३२५	९१९५२	४९.५	११९३०	१३.०	७१८२	६०.२
नेपाल अधिराज्यको	२१२१६६८	१३०००८१	६१.४	१६६५३४	१२.८	१४४३३१	८६.७

२०३८ साल राष्ट्रिय जन गणनाको आधारमा माध्यमिक विद्यालयमा पढ्ने उमेरका बाल बालिका (१३–१५ वर्ष) को संख्या १०,१५,१८० पुगेको छ भने निम्न माध्यमिक स्तरमा पढ्ने उमेरका (११–१२ वर्ष) ७,४०,२७५ र प्राथमिक स्तरमा पढ्ने उमेरका (६–१० वर्ष) को बाल बालिका संख्या २१,२१,६६८ भएको छ। यी बाल बालिका संख्याको आधारमा २०३८ साल भाद्रको तथ्यांकको आधारमा वास्तविक विद्यालयमा गई पढ्न गइरहेका बाल बालिका प्राथमिक तहमा १३,८८,००१ निम्न माध्यमिक तहमा १,६९,५६४ र माध्यमिक तहमा १,४४,३३१ बाल बालिका अध्ययन गरिरहेका छन्। यसरी जनसंख्याको आधारलाई लिएर प्रतिशतमा हेर्दा भने माध्यमिक तहमा १४.२% निम्न माध्यमिक तहमा २२.९% र प्राथमिक तहमा ६५.४% बाल बालिका अध्ययन गरिरहेको पाइन्छ।

प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम

श्री ५ को सरकार शिक्षा तथा संस्कृति मन्त्रालय अन्तरगत प्रौढ शिक्षा शाखाको माध्यमबाट प्रौढहरूकोलागि प्रौढ साक्षरता कार्यक्रम र कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम समेत संचालन गर्दै आइरहेको छ । संचालित प्रौढ शिक्षा कार्यक्रम तरतरति हेर्दा आ. व. ०३२।३३ देखि आ. व. ०३६।०३७ सम्मको कार्य लक्ष्य एवं प्रगति यस प्रकार भएको पाइएको छ ।

सि नं.	आ. व.	लक्ष्य (संचालन गरिने) साक्षरता केन्द्र	प्रौढ संख्या	कार्यमूलक केन्द्र	प्रौढ संख्या	प्रगति (संचालित) साक्षरता केन्द्र	प्रौढ संख्या	कार्यमूलक केन्द्र	प्रौढ संख्या	कैफियत
१	०३२।०३३	७५००	१५००००	६०	१२००	४२६५	८७३०७	५४	१०९३	०३४।०३५ आ.व. मा
२	०३३।०३४	६२५०	१२५०००	१००	२०००	४३४६	६४६२९	५७	११५०	नया विधिको प्रयोगा-
३	०३४।०३५	—	—	४२	१६८०	—	—	७९	२५७२	त्मक रूपमा संचालन
४	०३५।०३६	—	—	६३४	२००००	—	—	३६७	१४४२६	गरिएको कार्यक्रम भएको
५	०३६।०३७	—	—	८००	३६०००	—	—	५१६	८५४५	ले प्रगति बढी भएको ।
जम्मा	५ वर्ष	१३७५०	२७५०००	१६३६	६०८८०	८६११	१८२२३६	१०७३	२७७८६	

उल्लेखित ५ वर्षे कार्यक्रम अन्तरगत–को प्रौढ साक्षरता र कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा कार्यक्रमको लक्ष्य एवं प्रगति तालिका केलाउँदा हेर्दा प्रौढ साक्षरता कार्यक्रम लक्ष्य २,७५,००० मा प्रगति १,८२,२३६ अर्थात ६६.२७% र कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा कार्यक्रममा लक्ष्य ६०,८८० मा प्रगति २७७८६ अर्थात ४५.६४% मात्र प्रगति गर्न सकेकोले दुवै कार्यक्रम कार्यान्वयन विधिमा आवश्यकता अनुसार केहि परिवर्तन ल्याई शत प्रतिशत लक्ष्य प्राप्तिकोलागि विशेष प्रयास गर्नु गराउनु पर्ने देखिन आएको छ ।

त्यस्तै प्रौढ शिक्षा शाखाबाट प्राप्त तथ्यांक अनुसार आ. व. ०३७।०३८ को लागि जम्मा ७०० केन्द्रहरू संचालन गराइ २८००० प्रौढहरूलाई साक्षर गर्ने लक्ष अनुरूप २०,६८४ जवानलाई साक्षर गर्न सकेको र आ. व. ०३८।०३९ मा २,५०० केन्द्र संचालन गराई १ लाख

प्रौढहरूलाई साक्षर बनाउने लक्ष्य अनुरूप ६४,६१८ प्रौढहरूलाई साक्षर बनाउन सकेको देखिन्छ । त्यस्तै प्रतिशतमा हेर्दा भने आ. व. ०३७।०३८ र ०३८।०३९ मा क्रमशः ७६.८०% र ६४.६% मात्र लक्ष्य पूरा हुन सकेको देखिन्छ। यसको कारण गर्दा समयमा जुन अनुपातमा प्रौढहरूले नाम लेखाउने गरेको र पछि छाडि जानेमा जाने वा अन्य केही समस्याका कारण हुन आएको हुन सक्ने देखिएको छ ।

यसरी छैठौं पञ्चवर्षीय योजना अनुसार जम्मा २२५०० केन्द्रहरू संचालन गरी ६ लाख प्रौढहरूलाई साक्षर बनाउने कार्य लक्ष्य अनुरूप पञ्चवर्षीय योजनाको पहिलो वर्ष (०३७।३८) मा ७७.०७% दोस्रो वर्ष (०३८।०३९) मा ६४.६१% मात्र कार्य प्रगति भएको र पहिलो वर्ष भन्दा दोस्रो वर्षमा अझ ६.६६ प्रतिशत प्रगति कम नै भएको देखिन्छ। यसले प्रौढ साक्षरता र कार्यमूलक प्रौढ शिक्षा कार्यक्रमले व्यावहारिक रूपमा परिवर्तन ल्याउन सकेको छैन। मात्र लक्ष्य पुग्ने भन्दा प्रतिशत प्रगति हुन सकिने दृष्टिकोण यस तर्फ विशेष ध्यान दिई अनौपचारिक शिक्षा विभाग तर्फबाट विशेष काम गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिएको छ ।

विषय अनुसार व्यावसायिक विद्यार्थी स्थिति

देश विकासको निमित्त आवश्यक दक्ष जनशक्ति पैदा गर्ने उद्देश्य लिई लागू गरिएको राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनाले शिक्षालाई बढी व्यावहारिक तथा उत्पादनशील बनाउनमा विशेष जोड दिएको छ । तदनुरुप विद्यार्थीहरूलाई सैद्धान्तिक ज्ञानको अतिरिक्त प्रयोगात्मक ज्ञानमा पनि जोड दिइएको हो । यसरी माध्यमिक स्तरमा सम्पूर्ण विद्यालयमा विभिन्न व्यावसायिक विषयहरू मध्ये एक विषय अनिवार्य रूपमा पठन पाठन गराउनु पर्ने गराइएको छ । हालसम्म १६ व्यावसायिक विषयहरूको अधिराज्यको विभिन्न जिल्लाहरूका माध्यमिक विद्यालयहरूमा अध्यापन कार्य संचालन भइराखेको पाइएको छ । ०३८ विवरण अनुसार अधिराज्यको विभिन्न माध्यमिक विद्यालयहरूमा संचालन भइरहेको विभिन्न व्यावसायिक विषयहरूको संख्या १,३६८ पुगेको छ । यो मध्ये कृषि शिक्षा अन्तर्गतको ४०१ सचिवालय विज्ञान अन्तर्गतको १५६ औद्योगिक शिक्षा अन्तर्गतको ६९ गृह विज्ञान अन्तर्गतको ७४ र शिक्षा विषयमा ३२० छन् ।

२०३८ को शाख विवरण अनुसार पूर्ण व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालयका ४०० अंक लिई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या २१२२७ देखिएको छ भने त्यसैगरी कार्यरत शिक्षक ३६३ रहेको छ । २०० अंकको विषय लिई अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थी संख्या १,१३,१०४ देखिन्छ । यी विद्यार्थीहरूलाई अध्यापन गर्न कुल ७४६ व्यावसायिक शिक्षकहरू कार्यरत रहेको ०३८ विवरण अनुसार देखिन्छ ।

प्राप्त विवरण अनुसार हाल संचालन भइरहेका सम्पूर्ण व्यावसायिक विषयहरू मध्ये ४०० अंकतर्फ सबभन्दा बढी विद्यार्थी संख्या बागवानी विषयमा १२,०४० र सबभन्दा कम विद्यार्थी संख्या भने पोल्ट्री विषयमा ६९ देखिन्छ । त्यसैले २०० अंकतर्फ सबभन्दा बढी विद्यार्थी ४१,१२१ शिक्षा विषयमा र सबभन्दा कम बेत बाँस विषयमा ३७ पाइएको छ ।

नेपाल अधिराज्य भित्र संचालित व्यावसायिक तथा साधारण विद्यालयहरूमा अध्ययन गरिरहेका व्यावसायिक विषयहरू अनुसार विद्यार्थी विवरण बृहत् रूपमा तालिका नं. ७ (क) र ७ (ख) मा देखाइएका छन् ।

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

(४०० अंकको)

सारिणी नं. ७ (क)

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेन्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ.नि.व.सि.म.	इंट टोली डकर्मी	संस्थाको काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बैंकरीस	जम्मा
लाम्जुङ	८				४०									३५			७५
	९				२८									२०			४८
	१०				३५									४७			८२
	जम्मा				१०३									७२			१७५
पर्वत	८				६५												६५
	९				७४												७४
	१०				५३												५३
	जम्मा				१९२												१९२
इलाम	८			५०	४१		७०	५५			३४						२५०
	९			३८	२१		३९	२८			२९						१५५

जिल्ला	कक्षा	अलैंची	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	भर्टीहस	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	मु०वि०व०मि०ज०	ईंट ढोली डकर्मी	काठ आ०को काम	सिलाई	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०			७०	३६		३३	४३			२७						२०९
	जम्मा			१२८	१०८		१४९	१३६			६०						६३४
झापा	८	१६८	७०			४५			४०	४०	६१			५०			४७४
	९	१७४	२६			३०			४१	२१	१५			३०			३४०
	१०	१३६	६०			४६			५०	—	१६			३१			३१९
	जम्मा	४७८	१५६			१२१			१३१	६१	९२			१११			११५०
मेचि अञ्चल	८	१६८	७०	५०	१२६	४५	७०	५५	४०	४०	६५			८५			८१४
	९	१७४	२६	३८	१३३	३०	३६	३८	४१	२१	४४			५०			६३७
	१०	१३६	६०	७०	१३४	४६	३३	४१	५०	—	४३			४८			६३०
	जम्मा	४७८	१५६	१५८	३९३	१२१	१३९	१३६	१३१	६१	१५२			१८३			२१६१
संखुवा सभा	८				१००												१००
	९				६३												६३
	१०				४१												४१
	जम्मा				२०४												२०४
भोजपुर	८		६३	१०५				१०६									२७४
	९		४६	३५				९०									१७१

जिल्ला	कक्षा	वायरिङ	धागावाली	कुखुरा पालन	पशुपालन	मर्टेङ्गिङ	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	पु०नि०व०नि०स०	इ० के० मौली स्वाँनी	ना०आ०स्वी बानि	सिलाई	बेतबाँस धातु शिल्प	जम्मा
	१०		३८	२७				४८								११३
	जम्मा		१५०	१६४				२४७								५६१
तेह्रथुम	८		८५						४१		३३			१८		१७७
	९		६२						३५		३३			१५		१४५
	१०		७२						२०		१६			३८		१४६
	जम्मा		२२०						९६		८२			७१		४६८
धनकुटा	८							८४		–				४६		१३२
	९							७४		–				२४		९८
	१०							६३		१६				३५		११४
	जम्मा							२२१		१६				१०५		३४२
मोरङ	८			..		५४			३२		५२					१३८
	९			१६		६३			२८		४६					१५३
	१०			३६		७०			५०		४६					२०२
	जम्मा			५२		१८७			११०		१४४					४९३
सुनसरी	८			११२			११८	४४	६१		४२				२०	४०१
	९			१४०			६६	५६	४७		६०				४५	४१८

जिल्ला	कक्षा	अग्रखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	ट्रं०वि०ब०सि०बे०	ईंट पोल्ने डकर्मी	मा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बैंकिंग	जम्मा
	१०			१०१			५८	८४	४०		३३				३०		३४६
	जम्मा			३५३			२७३	१८७	१३८		११२				१०२		११६५
कोशी अञ्चल	८		१४८	२१४	१००	५४	११८	२३७	१५४		११४			७७	२७		१२५३
	९		११२	१८२	६३	६३	८७	२२४	११०		१०६			३८	४५		१०५३
	१०		११०	१६४	४१	७०	५८	१९४	८०		१५७			६१	३०		९६५
	जम्मा		३७०	५७०	२०४	१८७	२७३	६५५	३४४		३६०			१७६	१०२		३२७१
सोलुखुम्बु	८		६०														६०
	९		४१														४१
	१०		२८														२८
	जम्मा		१२९														१२९
खोटाङ्ग	८		५६														५६
	९		३६														३६
	१०		२७														२७
	जम्मा		११९														११९
ओखलढुङ्गा	८						६२										६२
	९						६७										६७

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेण्ड	कार्यालय सञ्चालन	सेक्रा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०व०	ईंट पोल्ने कम्मी	सा०शा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०						४६										४६
	जम्मा						२०८										२०८
जनकपुर	८	३८												२१			५९
	९	३३												२०			५३
	१०	२१												७			२८
	जम्मा	९२												४८			१४०
सप्तरी	८		१५४	—			७६		४०	९	३५						३१४
	९		१३१	४८			६८		१५	२६	२०						३०८
	१०		५०	५३			६७		२२	१६	३०						२३८
	जम्मा		३३५	१०१			२११		७७	५१	७५						८६०
सिराहा	८	१५५		४०	—		८७	६५		६४							४२१
	९	१२९		—	४०		५३	५६		५८							३६०
	१०	६५			३२		४७	३१		३५							२४०
	जम्मा	३७३		४०	७२		१८१	१६२		१५७							१००१
सगरमाथा अञ्चल	८	१६३	२५०	४०	—		२५५	७५	४०	७३	३५			२१			१००२
	९	१५२	२०८	४८	४०		१८२	५६	१५	८४	२०			२०			८४५

जिल्ला	कक्षा	अन्नबाली	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शार्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०अ०मि०अ०	इँट पोल्ने डकर्मी	सा०धा०को काम	सिलाई	बेतबाँस खासा निवार	जम्मा
	१०	११६	१०५	५३	३२		१६३	३१	२२	५१	३०			७		६१०
	जम्मा	४७१	५६३	१४१	७२		६१०	१६२	७७	२०८	७५			४८		२४५७
पुर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	८	३६१	४९७	३०४	२४६	९९	४४३	३६७	२३४	११३	२४४			१८३	२७	३१४२
	९	३३६	३४९	२३८	२३६	९२	३६८	३१८	१३६	१०५	१७३			१०८	४५	२५३५
	१०	२५२	२७५	२८७	१६७	१२३	२५४	२५८	१२२	५१	२३०			११६	३०	२२०५
	जम्मा	९७६	११२२	८६२	२७६	३१४	१०६५	९४३	४९२	२६९	६४७			४०७	१०२	७८८२
दोलखा	८				४६											४६
	९				४०											४०
	१०				३३											३३
	जम्मा				११९											११९
रामेछाप	८						५८									५८
	९						४५									४५
	१०						३९									३९
	जम्मा						१४२									१४२
सिन्धुली	८			७९				३५								११४
	९			५८				४४								१०२

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शटहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०इ०सि०स०	इँट पोल्ने उकर्षी	सा०प्रा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०			४४				४४									८८
	जम्मा			१८१				१२३									३०४
धनुषा	८	७४				४		२६५	३५								३७८
	९	६०				१५		१६२	२०								२८६
	१०	७३				१३		११७	४०								२४३
	जम्मा	२०७				३१		५७४	९५								९०७
महोत्तरी	८			११५	२०			१४२	६५								३४२
	९			८५	२०			१२७	७०								३०२
	१०			६५	१८			११९	७५								२७७
	जम्मा			२६५	५८			३८१	२१०								९१४
सर्लाही	८		६०					३३			२९			१०			१३२
	९		३९					२२			६			१७			८१
	१०		४२					१४			१५			१२			८३
	जम्मा		१३८					६९			५०			३९			२६६
जनकपुर अञ्चल	८	७४	६०	१६४	३६	४	४८	७०५	३५	६५	२९			१७			१०७०
	९	६०	३३	१४३	३०	१५	४५	३८५	९०	७०	६			१७			८५६

जिल्ला	कक्षा	बालखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०ब०	इँट पोल्ने ठकर्मी	सा०भा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	दैतवोर्म	जम्मा
	१०	७३	४२	१०९	५१	१३	३६	२०७	४०	७५	१५			१२			७५६
	जम्मा	२०७	१६८	४४६	१७७	२१	१४२	११४७	६५	२१०	५०			३६			२६८२
सिन्धुपाल्चोक	८			३५													३५
	९			३४													३४
	१०			२२													२२
	जम्मा			९१													९१
रसुवा	८																–
	९																–
	१०																–
	जम्मा																–
नुवाकोट	८		६०								२३						११३
	९		२५								२६			६७			१२८
	१०		४७								१७			२९			९३
	जम्मा		१६२								७६			९६			३३४
धादिङ	८			६६													६६
	९			४०													४०

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०व०	इँट पोल्ने डकर्मी	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
	१०			४५													४५
	जम्मा			१५४													१५४
काभ्रेपलान्चोक	८		१५६				६४							७०			२७०
	९		१४४				१२				१०			५०			२९६
	१०		११५				८				१२			३१			१६७
	जम्मा		४१८				८४				३२			१२८			६५३
भक्तपुर	८	८५									४५						१३०
	९	४४									२४						६८
	१०	४५									१५						६०
	जम्मा	१७६									८४						२५८
काठमाडौं	८		७१	५६		८६	१३७	२४८		६३	१३५			५४			८३२
	९		४८	४६		८०	५८	२१०		७१	१६३			४६			७२५
	१०		६५	४९		८५	६१	२४६		४५	१७४			५५			७०४
	जम्मा		१८४	१५१		२५४	२५६	७०४		१८५	४७२			१५५			२३६१
ललितपुर	८		१२८				१२७			१११	६३			९३	६४		५६३
	९		१२४				६५			२०१	१४६			४०	४५		६२१

जिल्ला	कक्षा	अलखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	नर्सेहैण्ड	कार्यालय संचालन	सिलाई	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०व०	इँट पोल्ने काइमी	स्ला०भा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतकाम	जम्मा
	१०		१३४				५२			११८	५८			५२	३९		४५३
	जम्मा		५२३				२४४			४३०	२७७			१२५	१९८		१७५०
बागमती अञ्चल	८	५९	५१८	१६३		८९	३२८	२४८		१८०	२६६			१५४	६४		२०३५
	९	४८	४११	११३		८०	१२५	२१०		२७२	२७६			२०३	४५		१६०२
	१०	४५	३५१	११०		८५	१३१	२४५		१६३	२८०			१४७	३९		१६२४
	जम्मा	१५४	१२८०	३८६		२५४	५८४	७०४		६१५	८२२			५०४	१४८		५५०१
मकवानपुर	८							११७	१३		१७						१४७
	९							१०३	२०		२६						१४९
	१०							१२२	१७		२३						१६२
	जम्मा							३४२	५०		७०						४६२
चितवन	८	५२		८८		६३					५१			३३			२८७
	९	६१		७८		१०६					२७			—			२७२
	१०	३७		४७		१२१					५३			—			२५८
	जम्मा	१५०		२१३		२९०					१३१			३३			८१७
रौतहट	८							११५		६६		२३					२०४
	९							८२		६०		१८					१६०

जिल्ला	कक्षा	अधसिंती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	माटेहुँण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०ब०सि०ब०	हुँड वोलेन बुनाई	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबांस	जम्मा
	१०							११८		४०		३२					१८२
	जम्मा							३१४		१५६		७३					५४३
बारा	८			-				१२२			१६						१३८
	९			१८				५०			१६						८४
	१०			५३				८१			१९						१५३
	जम्मा			७१				२५३			५१						३७५
पर्सा	८		३२	४०		३४			२६		२२		३६	३३			२२५
	९		५०	६०		२०			३४		१३		५०	२८			२५४
	१०		-	४५		४९			३५		३३		८६	७१			३१९
	जम्मा		८२	१४५		१०३			९५		६८		१६५	१३०			७९८
नारायणी अञ्चल	८	६२	३२	१३८		१२७		३५४	३६	६६	१०६	३२	३६	६५			१०४१
	९	७१	५०	१५७		१६६		२४२	५४	६०	८२	१८	५०	२७			९३४
	१०	३७	-	१४४		१५०		३१२	४२	४०	१३२	३२	८६	७१			१०७७
	जम्मा	१७०	८२	४३९		४५०		९०८	१४५	१६६	३२०	७२	१६५	१६२			२०५२
मध्यमाञ्चल	८	२२१	२१०	४६५	६६	२२०	३८६	१०७३	७४	२११	४०१	२४	६६	४०६	६४		४१८६
विकास क्षेत्र	९	१७५	४६७	४२३	६०	२१३	१८०	८६३	७४	४०२	४६३	१८	५०	२४७	४५		३६९९

जिल्ला	कक्षा	अग्रखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	[illegible]	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	पू०बि०अ०रि०अ०	ईंट पोल्ने ढल्ने	सा०आ०को काम	शिक्षा	बेतबाँस खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०	१५५	४०३	३६१	४१	२६८	१६०	८४६	६९	२०८	४३४	३२	८६	२२०	३६	२४५७
	जम्मा	५५१	१५१०	१९८१	१३३	७०५	७२५	४७५०	६४०	६६१	१२०४	७३	१६५	७०६	१४८	११६६५
गोरखा	८		५६		४३											९९
	९		५२		३१											८३
	१०		४६		३२											७८
	जम्मा		१५४		१०६											२६०
मनाङ	८															—
	९															—
	१०															—
	जम्मा															—
लमजुङ	८		१३६													१३६
	९		११०													११०
	१०		६९													६९
	जम्मा		३१५													३१५
कास्की	८			५८		१४				२१	४३					१३६
	९			५३		११				२१	२८					११५

जिल्ला	कक्षा	बालखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गु०नि०व०नि०व०	ईंट ढाल्ने इकर्मी	सा०शा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०			७०		१०				२०	२६						१२६
	जम्मा			१८१		३७				६२	६७						३४७
तनहुँ	८	१०६		१०२													२०८
	९	८६		६४													१५०
	१०	४८		४७													९५
	जम्मा	२४३		२४४													४८७
स्याङजा	८		१४८	८०	१६४												३९२
	९		१२१	५७	१०३												२८१
	१०		७८	४१	७३												१९२
	जम्मा		३४७	१७८	३४०												८६५
गण्डकी अञ्चल	८	१०६	३४३	२४०	२०७	१४				२१	४३						९७४
	९	८६	२३३	२०५	१२४	१२				२१	२८						७५३
	१०	४८	१६०	१५८	१०५	१०				२०	२६						५५७
	जम्मा	२४३	७३६	६०३	४३६	३७				६२	९७						२२८४
नवलपरासी	८			१५०							५१						२०१
	९			६३							३५						१२८

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	राटेहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	ईंट टोल्ले ढकनी पु०वि०ब०रि०क०	सा०धा०को काम	शिक्षा	खेतबारी खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०			७२							१८				९१
	जम्मा			११६							१०४				४२०
पाल्पा	८			४८	६५	१३			१३	७१				२१	२३१
	९			४२	४६	२०			२०	६७				१६	२११
	१०			४८	५४	१६			१६	४४				१७	१९५
	जम्मा			१३८	१६५	४९			४९	१८२				५४	६३७
गुल्मी	८	७४	५३				३४								१६१
	९	७१	४५				३१								१४७
	१०	२९	४२				३५								१०६
	जम्मा	१७४	१४०				१००								४१४
अर्घाखाँची	८	११०						१२६							२३६
	९	६७						८२							१४९
	१०	४२						७२							११४
	जम्मा	२१९						२८०							४९९
रूपन्देही	८	४५	३९	२८									२६		१३१
	९	३६	४१	३५									२८		१४३

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मर्हहैण्ड	कार्यालय संचालन	सेवा	कालिगढ	बिजुली	गृ०नि०व०शि०व०	ईट पोल्ने स्थानी	सा०हा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतमोस	जम्मा
	१०	४४	४६	३५										३७			१४५
	जम्मा	१९८	११९	८८										८४			४९६
कपिलवस्तु	८	१०१	७३					३०			—			४७			२५५
	९	६०	४६					२३						२४			१३१
	१०	५९	४४					१७			१०			७			१२४
	जम्मा	२२०	१७३					६०			१०			७६			५५०
लुम्बिनी अञ्चल	८	३३०	१६२	२२५	६५	१३	३४	१४६	१३	७१	४१			७६	३१		१२१५
	९	२३७	१४२	१३०	४६	२०	३१	१०५	२०	६७	३५			५०	१६		६३६
	१०	१७४	११२	१४६	२४	१६	३५	९८	१६	४८	३८			३३	१७		७५५
	जम्मा	७४१	४१६	५०२	१३५	४९	१००	३४७	४९	१८६	११४			१६०	५४		२६०६
मुस्ताङ	८		१६														१६
	९		१४														१४
	१०		१०														१०
	जम्मा		४०														४०
म्याग्दी	८		६२														६२
	९		७३														७३

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	वाइरिङ्ग	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०व०	ईंट पोल्ने/डकर्मी	शा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
	१०		५०														५०
	जम्मा		१५५														१५५
पर्वत	८		११५					४४			२४						१८३
	९		१११					३२			१३						१५६
	१०		८७					३३			८						१२८
	जम्मा		३१३					१०९			४५						४६७
बागलुङ	८			४४				४१			६६						१५४
	९			३१				३४			२९						९४
	१०			३८				४२			२४						१०४
	जम्मा			११३				११७			११९						३५२
धवलागिरी अञ्चल	८		१९३	४४				८५			६३						३८५
	९		१६८	३१				६६			४२						३०७
	१०		१५७	३८				६५			३२						२९२
	जम्मा		५१८	११३				२१६			१३७						१०४४
पश्चिमाञ्चल	८	४३६	६६८	५१०	२७२	३७	२४	२४१	१३	६२	१८३			७३	२१		२६०४
विकास क्षेत्र	९	३२६	६०३	४०६	१८०	३३	२१	१७१	२०	८८	१०५			५०	१६		२०९६

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	भूर्डेहिन्	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०शि०व०	ढुँड पोर्सि रकमी	मा०वा०की काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतवांस	जम्मा
	१०	२२२	४७६	१४२	१३६	२६	३५	१५१	१६	६४	८६			६७	५७		१६०४
	जम्मा	६८४	१७८०	१२५८	५८१	८६	१००	५६२	४६	२४४	२७८			१६०	५४		६२३७
रुकुम	८		६२														६२
	९		४०														४०
	१०		४६														४६
	जम्मा		१४८														१४८
रोल्पा	८								५२								५२
	९								३३								३३
	१०								२९								२९
	जम्मा								११४								११४
सल्यान	८		६६														६६
	९		४०														४०
	१०		४३														४३
	जम्मा		१४९														१४९
प्युठान	८	६०															६०
	९	४६															४६

जिल्ला	कक्षा	अंग्रेजी	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	टेलर	फर्निचर	बिजुली	ईंट गोल्ने लकर्मी गृ०वि०ब०सि०बु०	सा०धा०को काम	शिक्षा	बेनवाम खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०	५०													५०
	जम्मा	१५५													१५६
सल्ल्यान	८	६६		२५		२६					७५		५९		२५४
	९	६०		१८		२२					४५		६५		२४०
	१०	११२		२९		३४					४७		७६		२६८
	जम्मा	३०१		८२		८२					१६७		२००		८२२
राप्ती अञ्चल	८	१५०	१२८	२५		२६			५२		७५		५९		२९४
	९	१३६	८०	१८		२२			३३		४५		६५		३९९
	१०	१६२	८९	२९		३४			२९		४७		७६		४६६
	जम्मा	४५७	२९७	७२		८२			११४		१६७		२००		१३८९
हुम्ला	८														—
	९														—
	१०														—
	जम्मा														—
मुगु	८														—
															—

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मार्केटिङ	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ० वि० प० सि० अ०	इ० पी० ले० रकमी	रा० आ० को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
	१०																—
	जम्मा																—
डोल्पा	८																—
	९		१०														१०
	१०		१५														१५
	जम्मा		२५														२५
कालिकोट	८																—
	९																—
	१०																
	जम्मा																
जुम्ला	८								१२								१२
	९								९								९
	१०								१७								१७
	जम्मा								३८								३८
कर्णाली अञ्चल	८		—						१२								१२
	९		१०						९								१९

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०क०	इँट पोल्ने इकर्मी	ग्रा०ला०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	देलवास	जम्मा
	१०		१५						१७								३२
	जम्मा		२५						३९								६४
जाजरकोट	८		४६														४६
	९		४२														४२
	१०		३५														३५
	जम्मा		१२१														१२३
दैलेख	८	७३												४६			११९
	९	५०												३३			८३
	१०	५३												३१			८४
	जम्मा	१७६												११०			२८६
सुर्खेत	८		४३	५६					७०					११३			२८२
	९		५२	५३					४३					६५			२१३
	१०		४४	७३					४५					६९			२३१
	जम्मा		१३९	१८२					१५८					२४७			७२६
जुम्ला	८	४३				२०					१४						७७
	९	२५				२२					२०						६७

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	विद्युत	इँट पोल्ने डकर्मी मु०नि०स०नि०ब०	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	४७				६					१९					७२
	जम्मा	११५				४१					५३					३१६
बर्दिया	८								–				३४			७४
	९								६०				२२			८२
	१०								४८				१७			६५
	जम्मा								१०८				११६			२२१
भेरी अञ्चल	८	११६	८६	५६		२०			७०		१४		२६३			४६८
	९	७५	६४	५३		२२			१०२		२०		१६०			४८७
	१०	१००	७६	७३		९			९३		१९		११७			४६०
	जम्मा	२६१	२६२	१८२		५१			२६६		५३		४३०			१२६५
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	८	२०५	२१७	८१		४६			१३५		८६		२६२			११३५
	९	२११	१८४	७१		४४			१४५		६५		१८५			९०५
	१०	२६२	१८२	१०२		४३			१६६		५५		१६३			९५८
	जम्मा	७४८	५८४	२५४		१३३			४१६		२२०		६७०			३०२८
जाजरकोट	८												५६			५६
	९												४८			४८

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागबानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०ब०	ईंट पोल्ने डकर्मी	मा०आ०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
	१०													३९			३९
	जम्मा													१४६			१४६
बझाङ्ग	८	७६		२२													९८
	९	५१		५													५६
	१०	३१		८													३९
	जम्मा	१५८		३५													१९३
अछाम	८													७१			७१
	९													५६			५६
	१०													६२			६२
	जम्मा													१८९			१८९
डोटी	८							५६			१४						७०
	९							६८			९						७७
	१०							७६			२१						९७
	जम्मा							२००			४४						२४४
कैलाली	८			५५										१३८			१९३
	९			८०										५५			१३५

जिल्ला	कक्षा	बाख्राखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	पु०वि०अ०सि०अ०	ईट पोल्ने डकर्मी	रा०आ०को काम	सिलाई	खाद्य निर्माण	बेतबाँस	जम्मा
	१०			४०										२०			६०
	जम्मा			१०५										२१३			३१८
सेती अञ्चल	८	७६		७७				५६			१४			२६८			४९१
	९	५१		८५				६८			९			१५९			३७२
	१०	३१		४८				७६			२१			१२१			२९७
	जम्मा	१५८		२१०				२००			४४			५४८			११६०
दार्चुला	८			८६													८६
	९			४४													४४
	१०			५४													५४
	जम्मा			१८४													१८४
बैतडी	८		३३	४०				४०	२६					२२			१६१
	९		३०	३०				३०	१७					१७			१२४
	१०		१६	३०				३०	२१					१४			१११
	जम्मा		७९	१००				१००	६४					५३			३९६
कञ्चनपुर	८	३४		८२							५८			८३			२४७
	९	१०६		८८							३६			४६			२७६

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	गार्हस्थ्य	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गु०वि०व०शि०ब०	ईंट पोल्ने कर्मी	सा०शा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	२२		१२							१८			१६			६८
	जम्मा	१६९		१७९							११२			१४५			५९१
महाकाली	८	३४	५६	१६८				१४५	३६		५८			१३२			६६२
	९	१०६	६२	१६२				७६	१७		३६			१०५			५६३
	१०	२२	४८	९६				९६	२१		१८			६२			३६३
	जम्मा	१६२	१६८	४२६				३१७	७४		११२			२९९			१५८८
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	८	११०	५९	२७५				२०१	३६		७२			४००			११५३
	९	११७	६१	२४७				१४४	१७		४५			२६४			९३५
	१०	५३	४८	१४४				१७२	२१		३९			१८३			६६०
	जम्मा	३२०	१६८	६६६				५१७	७४		१५६			८४७			२७४८
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	८	१४३३	२०८२	१६६५	५८४	३९२	८६३	१८८६	४९२	५१६	६६३	२३	२९	११५७	११२		१२२२७
	९	१२०५	१५६४	१४२५	४३६	३८०	५३६	१४३०	४९२	५६५	८५५	१८	५०	८५४	१०६		१००२६
	१०	६४४	१३८८	१२३८	३७२	४६०	४५९	१४३७	३६०	३६१	८५५	२२	८६	७७६	८६		८९१४
	जम्मा	३५८२	५१६४	४२२८	१४३७	१२३६	१८५१	४७६३	१३०४	१५०४	२००३	७३	१६५	२७६०	३०४		३१२३७

व्यावसायिक विद्यार्थी विवरण

(२०० अंकको)

सारिणी नं. ७ (ख)

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०नि०स०	ईंट पोल्ने डकर्मी	सी०बा०को काम	शिक्षा	बाल विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
ताप्लेजुङ	८	२५	४५		४०										१७२			२८२
	९	३२	३६		२४										१२२			२१४
	१०	३०	४८		२९										५७			१६७
	जम्मा	८७	१२९		९३										३५१			६६३
पाँचथर	८		८२						४७	७४					२११			४१४
	९		५६						२५	४४					१६१			२८६
	१०		५३						१९	२२					४७			१४२
	जम्मा		१९१						९१	१४१					४१९			८४२
इलाम	८		९६												२८२			३७८
	९		८८												१४९			२३७

जिल्ला	कक्षा	अकेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०ब०	ईंट पोल्ने डकर्मी	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०		३५												७३			१०८
	जम्मा		२१९												५०४			७२३
झापा	८	१५४	५११	१६०	१२०			१०६	५०५			३०२			७४६			२६०४
	९	११५	३३३	५१	८८			१३०	३५५			२४३			५५५			१८८०
	१०	६६	२१०	५०	७८			१०४	२८४			१२५			४५५			१४१५
	जम्मा	३६८	१०५४	२६१	२८६			३४०	११६४			६७०			१५४६			५८९९
मेची अञ्चल	८	१५९	७३४	१६०	१२०	४०		१०६	५५२	७४		३०२			१४९१			२३५८
	९	१४७	५१३	५१	८८	२४		१३०	३६०	४४		२४३			८८७			२६१७
	१०	१२६	२४६	५०	७८	३२		१०४	३१३	२३		१२५			६३२			१८३२
	जम्मा	४५५	१५६३	२६१	२८६	९६		३४०	१२५५	१४१		६७०			३११८			८२०७
संखुवासभा	८		४४						२२०	—					१४५			४०२
	९		३३						१३५	९					७५			११०
	१०		३७						१४६	२०					५६			६६
	जम्मा		११३						५४४	२९					२७६			३१५
भोजपुर	८	५८	१६६			५०			४४						२२७		२३	५७८
	९	२३	१३९			४६			५०						१६३		१२	४३६

जिल्ला	कक्षा	आलुखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	एर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	ईंट पोल्ने ढलर्मी गु.वि.व.सि.ज.	सा.धा.को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	१९	८६			४८			४१					५३		२	९६२
	जम्मा	१००	३६४			१५७			१३५					४५३		३७	१२७६
तेह्रथुम	८					५२		४४						२४२			३३८
	९					४९		३५						१९०			२७४
	१०					३४		२७						१०३			१६४
	जम्मा					१३५		१०६						५३५			७७६
धनकुटा	८	५०	१८१											१९७			४२८
	९	४०	१४७											१३४			३२१
	१०	२०	१०३											१०२			२२५
	जम्मा	११०	४३१											४३३			९७४
मोरङ	८	२५७	२६६		७४			२६१	१६१			१७६		१४८१			२०३६
	९	२६०	३४५		८०			२४५	१७१			१०९		१०५१			२२६५
	१०	२२३	२७६		८६			२५०	१६९			१३९		७५९			१९०२
	जम्मा	७४०	६१७		२४०			७६०	५०१			४२४		३२९१			६२०३
सुनसरी	८	२३३	११४		६१			२३५	३३५	५५	४४	७३	८५	४४३	५२		१८२०
	९	२१९	८४		५३			१८२	२८८	५४	३८	४८	५८	३१०	५४		१३८१

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	गार्हस्थ्य	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व्य०शि०व०	ड्रे० बोल्ने हकर्णी	सा०भा०को काम	शिक्षा	वाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	२१३	६५		४१			१६५	२२०	५१	२६	३२		५०	२१३	४६		११५२
	जम्मा	७४८	९६२		१५५			६१२	८४३	१६०	१०८	१५३		१६३	६६६	१५२		४३५३
कोशी अञ्चल	८	६८८	८०१		१३५	११२		५००	७५०	५५	४४	२४६		८५	२७३५	५२	२३	६३०६
	९	५६५	७४७		१३३	९८		४६६	६८४	६३	३८	१५७		५८	१९२३	४४	१२	४९९८
	१०	४७५	५७०		१२७	८९		४७२	५७९	७१	२६	१३१		५०	१२९६	४६	२	३६२७
	जम्मा	१६६८	२११८		३९५	२९२		१५०८	२०२३	१८३	१०८	५७७		१९३	५९५४	१४२	३७	१५२४४
सोलुखुम्बु	८														१४६			१४६
	९														८८			८८
	१०														२७			२७
	जम्मा														२६४			२६४
खोटाङ्ग	८	८३							१५६					५८	३५०			६४७
	९	७७							६४					४८	२३०			४४९
	१०	४५							७८					२७	१२०			२७०
	जम्मा	२०२							३२८					१३३	७१८			१३०३
ओखलढुङ्गा	८				१०९	५०									१८१			३४०
	९				३१	३१									१३९			२३१

जिल्ला	कक्षा	अवालिवी	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टहेन्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	कानिकर	बिजुली	इँट पोली डकर्मी मुलजिल्वनिर्माण	मा.टाल्को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०				६४	२५								१०२			१९२
	जम्मा				२६४	१०७								४२२			७९३
भक्तपुर	८									४४				२५६			२०१
	९									४१				१६४			२४५
	१०									३४				१२८			१३२
	जम्मा									११९				५४८			५७८
सप्तरी	८	४०४	१४३		१२१				१८६			३०		५३६			१४५१
	९	३८५	११२		१२६				१८२			३२		३७८			१२१५
	१०	२८५	१२१		१२०				१५८			२५		२४४			६५३
	जम्मा	१०७५	३७६		३६७				५२६			८७		११५८			३३१९
सिराहा	८	३०२	२१०						१३२	३५				९१			७७०
	९	२४३	१०२						८९	२५				२४१			७००
	१०	२१०	८२						१४०	२०				२५२			६०४
	जम्मा	७५५	३९४						३६१	८०				५८४			२०७४
सगरमाथा	८	७४९	३६३		२६१	५०			४८४	७६		६०	५८	१५३४			३३२८
अञ्चल	९	७०५	२७४		१८६	२१			३६५	७५		६२	४८	१२०१			२९५८

जिल्ला	कक्षा	बालीखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	अटोड्रेस	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गु.वि.न.वि.शि.व्य.	ईंट पोल्ने उपकर्मी	सा.शा.को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
	१०	५३३	४०६		१८४	९६			२७६	५४		३५		२७	८८६			२३१५
	जम्मा	२०३२	७३०		६२१	१०७			१२१५	४०६		८०		१६६	३६८७			८८५१
पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	८	१६५६	१८८८	१६०	४१६	२०२		६७६	१७०८	२०८	४४	५८१		१३३	५०५०	४२	२३	१३६८५
	९	१३८८	१४७४	५१	४०७	१५३		५६६	१४२६	१८६	३८	४३२		१०३	४१८०	५४	१२	१०५१२
	१०	११४१	१११२	५०	३८६	१४०		५७६	१२६८	१४८	२६	३३१		७७	२४१९	४६	२	८११४
	जम्मा	४१८५	४४७४	२६१	१२१२	४९५		१८४८	४४०२	५३९	१०८	१३६४		३१३	१२७४१	१४२	६०	३२३२२
दोलखा	८		८६			४०			१२४						६७			३१७
	९		८६			४७			३९						१८			१९०
	१०		२२			३४			१०						१५			८१
	जम्मा		१९४			१२१			१७३						१००			५८८
रामेछाप	८		७८			४०									११०			२२८
	९		६१			२९									१४१			२३१
	१०		४५			१४									५७			११६
	जम्मा		१८४			८३									३०८			५७५
सिन्धुली	८	२४	५०			२७									२६७			३६८
	९	३३	३२			१७									२४६			३२८

जिल्ला	कक्षा	अवलेली	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	गार्हस्थ्य	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	हुँदै गोले क०मि मू०नि०श०सि०श०	गा०पा०को काम	शिक्षा	वैकल्पिक बाल विकास	जम्मा
	१०	२४	२१			१९								७८		१४२
	जम्मा	८१	६३			६३								६०१		८२८
धनुषा	८	४८८	२०		१६८				५४		४६	७२		५०५		१२१४
	९	४०६	३३		६५				४६		३६	७५		४२४		१११८
	१०	४१८	२२		६०				४८		३८	६८		४३५		१११९
	जम्मा	१३१२	७५		३१०				१४८		१२३	२१६		१३३४		३५५१
महोत्तरी	८	२८२	५७							५६		१९		२३३		६४४
	९	२३५	४०							५४		३३		२०७		५७२
	१०	१५९	३५							३३		१५		१३२		३६४
	जम्मा	६७६	१३२							१६०		६७		६०२		१६१७
सर्लाही	८	२२२	३१२						२४४	४	६७			२११		१०६०
	९	१५६	२४६						१३६	२१	३०			१०६		७४१
	१०	२०८	१४१						१२७	२४	२०			७६		६५६
	जम्मा	६१६	७०२						५२०	४९	८७			३९३		२३६०
जनकपुर	८	६७६	६०३		१२८	६४			४३९	६०	७६	६९		१३८३		३५४८
अञ्चल	९	८६३	४९१		९२	६३			२१४	६५	६६	१०८		११५९		३१७७

जिल्ला	कक्षा	बालखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृहवि०अ०सि०अ०	ईंट चोल्ने इन्कर्गी	सा०आ०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	८२६	२८६		६०	९८			१९५	५७	६८	८३			७६३			२४७२
	जम्मा	२६६८	१३८०		३१०	२५५			८४१	२१६	२१०	२८२			३३३१			६४६७
सिन्धुपाल्चोक	८	२७				३५			६३						२२६			३५१
	९	३३				३१			७१						१५३			२८८
	१०	३४				१९			६७						३१			१४१
	जम्मा	९४				७५			२०१						४१०			७८०
रसुवा	८														२१			२१
	९														२८			२८
	१०														३७			३७
	जम्मा														८६			८६
नुवाकोट	८		८७												२९५			३८२
	९		२४												१२०			१४४
	१०		२३												९०			११३
	जम्मा		१३४												५०५			६३९
धादिङ्ग	८														२१३			२१५
	९														१८०			१८०

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	इलेक्ट्रिक	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	ईंट पोल्ने सम्बन्धी मु०वि०प०नि०अ०	छा०पा०को काम	शिक्षा	बेतबाँस खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०													११८		११८
	जम्मा													५१४		५१४
काभ्रेपलाञ्चोक	८				१५२				६०						४६३	६७५
	९				७२				३२						४६२	५६७
	१०				३६				३१						३६६	४३३
	जम्मा				२६१				११३						१२९१	१६६५
भक्तपुर	८	४४	७०		२४४		३५		१४४	२३७	८५	९२		१०५		१०५७
	९	१५५	४६		२१८		२८		५३	१४५	१०७	५७		१२७		९४६
	१०	१५०	८३		१३७		६८		५१	—	८५	६५		१२७		७६६
	जम्मा	३५०	१९९		५९९		१३१		२४८	३८२	२६०	२१४		३५९		२७६९
काठमाडौं	८		७०		२४८		९१	८५०	१२२०	१५८	३००	४४६	—	१८६८	४४	५३४६
	९		६८		१३५		५८	८१७	१०४१	६१	१८०	३४२	१०५	१४४५	४८	४२६०
	१०		५०		१४२		१६	४६५	८७५	३५	२४०	३३३	८६	६९६	३८	३२४८
	जम्मा		१८८		५२५		१२८	२१५२	३१३६	३१४	६२०	११२१	१९१	४००९	१४१	१२८०७
ललितपुर	८								८४६	७४	४१	१६८	७३	३२७		१५२९
	९								५८६	११	४०	१४३	४०	२६६		१२१७

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	कटिङ	बिजुली	ईंट पोल्ने ढलाई गृ.वि.न.सि.ब.	ना.धा.को काम	शिक्षा	नेतृत्वीय खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०								६५८	५	४०	१६३	१२५	१४३		१०६७
	जम्मा								२१६८	६०	१२१	४८०	२३८	७६६		३८८३
बागमती अञ्चल	८	९२	२२७		२५४	५५	१२६	८५०	२३१६	४५६	३१६	८४६	७३	३११८	५४८	६६५२
	९	१८८	१३८		४२६	३१	४६	८१७	१८८८	२४७	३२७	५५५	१४५	२२५४	५१०	७६६०
	१०	१३४	१५५		३४५	१६	८७	४६५	१६७२	७०	२६५	५४२	२११	१४७२	४०४	६०१२
	जम्मा	४५४	५२१		१४२५	७५	२५९	२१६२	५८६६	७८६	१००८	१९४७	४२८	६८४४	१४६२	२२३३६
मकवानपुर	८		५८						२३३					११७		४०८
	९		४३						१२१					८१		२४५
	१०		६५						९५					५०		२३०
	जम्मा		१६६						४४९					२४८		८८३
चितवन	८	१६६	३४३		५६				३३४		६७			४७०		१४७६
	९	२६४	३७१		५७				३६०		८७			१२६		१३०८
	१०	१०६	२८०		५१				३२१		६३			१४७		१०१८
	जम्मा	५३६	१००७		१६४				१०१५		२१७			८०३		३८०५
रौतहट	८	१०४	२८		९१									२१६		४४६
	९	८०	३३		४७									६५		२५५

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	मु०मि०ग०रि०का०	ईंट पोल्ने डकर्मी	गा०शा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	११६	५२		७६										६३			३१७
	जम्मा	६००	१३३		२१४										३७४			१०२१
बारा	८		४७							८३					१३५५			१४८५
	९		३१							४४					४९९			५६४
	१०		६३							८५					२४२			३९०
	जम्मा		१३१							२१२					२०९६			२४३९
पर्सा	८	४६						५८	३३१	१७	३२	४३	२२		१४०			६९०
	९	७५						९१	१६०	१८	८०	४१	२४		५१			५७०
	१०	५५						६४	१४९	८	९०	२६	२२		१०२			५४६
	जम्मा	१७६						२४३	६४०	४३	२०५	११०	६८		२९३			१८१३
नारायणी	८	३४६	४६६		१४७			५८	८६८	१००	१०३	४३	२३		२३६८			४५१८
अञ्चल	९	४४६	४६८		१०४			९१	७०१	६२	१६७	४१	२४		६०५			२०१२
	१०	३४७	४७०		१२७			६४	५३५	९३	१९३	२६	२२		६३४			२५०१
	जम्मा	११४५	१४३७		३७८			२४३	२१३४	२५५	४२२	११०	६९		३८२७			१००३१
मध्यमाञ्चल	८	१४१७	१३२६		६२६	११६	१२१	६०८	३६४६	३३६	४९२	६८४	२६	७२	६७६६	४४८		१८०२६
विकास क्षेत्र	९	१५००	१०६३		६१९	१२४	४६	६०८	२७९३	४०४	५६३	७०४	९४	१४५	४४०६	५१०		१३८४६

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागबानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	पु०शि०व०शि०प०	इँट पोल्ने वकर्मी	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	देशवास	जम्मा
	१०	१३५०	१९१२		५६२	८७	८७	५८६	२४०२	२२०	५८६	६५२	२२	२११	२६०२	४०४		१०६८६
	जम्मा	४९६७	३३३८		२११३	३३०	२४६	२४०५	८८४१	१२६०	१६४१	२३४०	६६	४९६	१४११०	१४६२		४२८६४
गोरखा	८		१८७					१२३		७२					६८३			६६५
	९		१२५					११४		६६					१६८			४८४
	१०		१००					६७		५८					७३			२९८
	जम्मा		४१२					३०४		१९६					५२४			१४४७
मनाङ्ग	८														१४			१४
	९														५			५
	१०														३			३
	जम्मा														२२			२२
लमजुङ्ग	८	१०७			१३०	२९			५१	८५		१५			४१२			८२९
	९	९०			८४	३४			३३	५१		१५			२८०			५८७
	१०	९०			५९	२९			३३	४२		६			१९३			४५५
	जम्मा	२८७			२७३	९२			११७	१७८		३६			८८५			१८७१
कास्की	८	२१०	२५०		६७६	६०			१२०	२०		११४			६०५	७०		२२२५
	९	२३१	१५८		४६६	४५			६७	१८		६४			३०२	८८		१६६९

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०ब०	ईंट पोल्ने सकर्मी	सा०वा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	२०७	३०३		३५६	३६			६६	१४		५८			१४६	४३		१२६८
	जम्मा	६४८	१०१२		१५०१	१४४			३६२	५२		२२६			१०५६	२०१		४१३२
तनहूँ	८	६३	२२१			८६			६७	६५					२६४			८६०
	९	३५	१८२			५०			६६	७३					१६२			५६८
	१०	५६	१३७			३०			६१	८४					१२१			४६७
	जम्मा	११७	५७१			१७३			२३२	२५२					५५१			१८९५
स्याङजा	८	१६०	१७६		२०३	१७८		८२				८३			५८५			१४६६
	९	१०५	११८		१३१	१०५		१०३				—			३६६			६३१
	१०	९४	८४		८६	१०५		७३				—			१७८			५५०
	जम्मा	३५९	३७८		४२०	३८८		२५८				८२			११२९			३०१७
गण्डकी अञ्चल	८	५४०	६३४		१००६	३५३		२०५	२६८	२७२		२११			२१६७	७०		६०५९
	९	४६१	७१५		६८१	२२५		२१७	१६६	२०८		७६			१२५६	८८		४२१५
	१०	४१०	३५४		५०४	२१०		१४०	१६८	१६८		६७			७१७	४३		३१४१
	जम्मा	१४११	२३८३		२१९४	७८७		५६२	६६२	६७८		३५७			४१५०	२०१		१३४१५
नवलपरासी	८				६५						८१				५०२			६४७
	९				६२						४८				३६३			५०३

जिल्ला	कक्षा	बुनौटी	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्वेइङ	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०ज०	ईंट पोल्ने डकर्मी	मा०शि०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०				६१						१५				२३०			३३७
	जम्मा				२४७						१४५				११९४			१५१७
पाल्पा	८	२५			६६				५६	५५		३८			५४५			८१६
	९	१९			७६				३६	३६		३९			४०६			६०४
	१०	१४			५७				२२	२३		२८			३१२			४०६
	जम्मा	५९			२३५				१९४	११८		१०८			१२६३			१८२६
गुल्मी	८					१३९			७६	५३		५			४६६			७४५
	९					१०७			६१	५०		१२			२३१			४५१
	१०					११८			५६	४१		२२			१०५			३४९
	जम्मा					३६४			१९६	१४४		३९			८०५			१५४५
अर्घाखाँची	८		६३		६५	८८			४०						१४८			४०४
	९		३५		७०	८३			२१						७८			२८७
	१०		२५		४४	६५			—						२८			१६२
	जम्मा		१२३		१७९	२३६			६१						२५४			८५३
रूपन्देही	८	११०	२५५		१०५		२३५	३८	१४४			५०			२६५			१२३२
	९	१३५	१४०		१०५		२६५	५५	१०६			४८			१४३			१०२७

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्वेइङ	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०सि०बु०	इंट पोल्ने डकर्मी	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	४१	४५		४८		६३०	४५	७५			७८			१३६			६६८
	जम्मा	२८६	४४०		६५८		७६०	१६८	२२५			१७६			५७४			२९९७
कपिलवस्तु	८		४७		७५	५२		५४							१९१			४१६
	९		२२		७६	२७		१६							१५६			३२०
	१०		७		३०	३२		३२							५७			१५६
	जम्मा		७६		१८१	१११		१२५							४०४			८९२
लुम्बिनी अञ्चल	८	१३५	३६५		४०८	४७६	२३५	६२	३१३	११६	८१	६३			२१५०			४२७६
	९	१४७	१९७		४९४	२१७	२६५	९४	२२४	८६	४८	९२			१२७७			३२०६
	१०	५५	७७		२७०	२१५	२३०	७८	१५३	६४	१६	१३८			८६८			२२०४
	जम्मा	३३७	६३९		११७०	७११	७३०	२३४	७०६	२६२	१४५	२९३			४२९५			९६८६
मुस्ताङ्ग	८														२०			२०
	९														—			—
	१०														—			—
	जम्मा														२०			२०
म्याग्दी	८					५०			२४						१२६			१८०
	९					४०			२५						९९			१७४

जिल्ला	कक्षा	अलखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरा पालन	पशुपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	सेवा	फर्निचर	त्रिभुजी	गृ०वि०व०सि०अ०	ईंट पोल्ने डकर्मी	सा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०					१६			२८						४५			६२
	जम्मा					८६			८७						२७०			४४५
पर्वत	८	११५	१०७			३७			४७						४३१			७३७
	९	७०	११०			४०			५७						२४६			५२६
	१०	७१	१११			२०			३०						८२			३२४
	जम्मा	२५६	३२८			१०७			१३४						८०२			१६२७
बाग्लुङ	८	५६	१०८						१२०						२७०			५५४
	९	७५	१५६						१५५						१८२			५३१
	१०	७२	१५२						२९						११०			३६२
	जम्मा	२०३	३६६						३०४						५६२			१४६८
धौलागिरी	८	१०१	२१५			६७			१६१						८८७			१५३१
अञ्चल	९	१४५	२६६			८०			२४७						५६०			१२७१
	१०	१४३	२४२			४६			८७						२३७			७५९
	जम्मा	४५६	७२३			१९६			५२५						१६५४			३५५१
पश्चिमाञ्चल	८	८४६	१४१४		१४१७	३६६	२३५	२६०	७७८	३५१	८१	३०४			४२३४	७०		११८६६
विकास क्षेत्र	९	७५३	१२११		११०३	४३१	२९५	३११	६६७	२६७	४८	१७१			३११६३	८८		८६८८

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	सिवुनी	गृ०वि०व०शि०व०	ईट पोल्ने डकर्मी	सा०शा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतर्वास	जम्मा
	१०	६०८	६७४		७७४	४७४	२३०	२१८	४४८	६६२	१६	२०५			१८५९	४३		६१०४
	जम्मा	२२०७	३७४९		३९९४	१७०४	७३०	८२६	१८६२	६५०	१४५	६८०			१०४४९	२०१		२६६४८
रुकुम	८	५६				३६									५६			१५१
	९	२६				२७									१०			६३
	१०	२६				१४									१०			५०
	जम्मा	११८				७०									७६			२७४
रोल्पा	८														४७			४७
	९														२१			२१
	१०														३३			३३
	जम्मा														१०१			१०१
सल्यान	८														११७			११७
	९														७७			७७
	१०														१०७			१०७
	जम्मा														३०१			३०१
प्युठान	८	४१	३३						३८			५६			१७६			३५०
	९	४२	३०						३१			६४			७१			२४०

जिल्ला	कक्षा	कृषखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	टंकन	सिकुली	इँट बोली बर्कमि गृ०वि०व०सि०व०	सा०आ०श्री काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबांस	जम्मा
	१०	४५	४२						३६			६६		९४			२५४
	जम्मा	१२८	१०५						१०७			१८६		३१४			८४३
धादिङ	८	३५८	७१		१०६							१२		२८२			८३६
	९	२७४	४५		११२							२०		४६			४९७
	१०	२१०	३५		११८							६		—			३६९
	जम्मा	८४२	२५१		३३६							३८		३३८			१७०५
गोर्खा अध्वल	८	४५५	२०४		१०६	३६			३८			७१		३६१			१६०४
	९	३४२	७५		११२	२७			३३			८४		२२५			८९८
	१०	२६१	७७		११८	१४			३६			७२		४१४			८२२
	जम्मा	१०८८	३५६		३३६	७०			१०७			२२७		११३०			३३२४
डुम्ला	८													४०			४०
	९													२६			२६
	१०													३२			३२
	जम्मा													९८			९८
मुगु	८													३४			३४
	९													३५			३५

जिल्ला	कक्षा	अन्नबाली	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	शर्टह्याण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	नु०वि०व०मि०व०	इँट पोल्ने टकर्मी	सा०आ०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०														४६			४६
	जम्मा														१४५			१४५
डोल्पा	८														३१			३१
	९														३			३
	१०														१४			१४
	जम्मा														४८			४८
कालिकोट	८														१३५			१३५
	९														७३			७३
	१०														१७			१७
	जम्मा														२२५			२२५
जुम्ला	८														११६			११६
	९														६६			६६
	१०														३८			३८
	जम्मा														२२०			२२०
कर्णाली अञ्चल	८														३८९			३८९
	९														२०६			२०६

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	मार्टहेल्थ	कार्यालय संचालन	टेलर	फर्निचर	बिजुली	दोहरे बोल्ने सम्बन्धी गृ०वि०अ०सि०अ०	साल्ठाको काम	शिक्षा	जनरल खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०													१४१		१४१
	जम्मा													४३६		४३६
जाजरकोट	८													६१		६१
	९													५२		५२
	१०													३०		३०
	जम्मा													१४३		१४३
दैलेख	८		६०											८०		१४०
	९		५४											३१		८५
	१०		६६											३५		१०१
	जम्मा		१८०											१४६		३२६
सुर्खेत	८		१११						६९					१०७		२८७
	९		४२						४०					३०		११२
	१०		५२						२४					—		७६
	जम्मा		२०५						१३३					१३७		४७५
बर्दिया	८	१७६							२३१			१०		२१		४३८
	९	१२०							१६८			२३		३४		३४५

जिल्ला	कक्षा	अंग्रेजी	मानविकी	महिलाशास्त्र	कुखुरापालन	पशुपालन	वर्कशप	कार्यालय संचालन	टंकण	फर्निचर	बिजुली	इट्ट पोली ढल्की मूर्तिकलाशिल्प	माध्यमिकको कार्य	शिक्षा	भेटनरी बाल विज्ञान	जम्मा
	१०	५६							१०३			५६		१८		२३३
	जम्मा	३२४							४६४			१०२		२७		१०३४
[illegible]	८	—							७०					३३१		४०१
	९	३१							४६					१६८		२३८
	१०	४३							५२					१५३		२४८
	जम्मा	७४							१७०					६६२		८७७
[illegible]	८	१४६	१३१						३२०			३०		६००		१२२७
	९	११९	१०३						२५०			२२		४०४		८९८
	१०	६२	१११						१६२			४६		२७६		७००
	जम्मा	३२६	३४५						८३२			१०२		१३६१		२८४६
[illegible]	८	६११	३७१		१०६	३८			४२८			६१		१६५०		३३३०
	९	४८३	१०८		११२	२७			३९०			१०३		७१३		१८२३
	१०	३८३	१८८		२१८	१४			३३८			१२१		६०१		१६६३
	जम्मा	१४७७	७४१		३३६	७८			११४६			३२६		२९९७		६८१६
[illegible]	८	१२												५०		६४
	९	१५												१६		३१

जिल्ला	कक्षा	[illegible]	[illegible]	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	[illegible]	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	[illegible]	[illegible]	[illegible]	शिक्षा	गृहविज्ञान खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०	२७															२७
	जम्मा	६०													६६		१२६
बझाङ	८		२२		५७	—				३०					५५		१६४
	९		१९		—	२७				२८					२७		१०१
	१०		२०		—	५०				३०					२४		१२४
	जम्मा		६१		५७	७७				८८					१०६		३८९
अछाम	८	५२							३७						७४		१६३
	९	३१							४५						२३		९९
	१०	६०							३७						—		९७
	जम्मा	१४३							११९						९७		३५९
डोटी	८	२९	४३						२२						५७		१५१
	९	१७	४०						१३						३५		१०५
	१०	३७	३८						२५						२६		१२६
	जम्मा	८३	१२१						६०						११८		३८२
कंचनपुर	८	१५४							२००						१०३		४५७
	९	९४							१६५						१००		३५९

जिला	कक्षा	कृषि	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	सर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व्य०नि०व०	इंडि पोल्ले इनर्मी	सा०का०को कामि	शिक्षा	खेतबारी खाद्य विज्ञान	जम्मा
	१०	८५							११६						१५		२१६
	जम्मा	२६३							४८१						२१८		१०६२
सेती अञ्चल	८	२४२	६६		६७				२६६	३०					३३५		६६६
	९	१५८	४६		—	२७			२४३	—					२०४		७६६
	१०	२०२	५८		—	५०			१८५	३०					६५		५६०
	जम्मा	६०२	१८६		६७	७७			६७७	८८					६०५		२२८८
मार्गुला	८	४६	६६			५४									६६		२०१
	९	४५	१३			६८									७७		१०३
	१०	२६	६४			४०									१५		११५
	जम्मा	१२०	७६			१६२									१६१		४१९
बैतडी	८		५९			८८		२५	२१						२०२		४०५
	९		५५			४१		३०	१८						१०४		२५८
	१०		६६			५५		१८	२४						५६		२२६
	जम्मा		१८०			१६४		७३	६३						३६२		८८९
डडेलधुरा	८	३४			४७										४१		१२२
	९	२८			४५										२५		९८

जिल्ला	कक्षा	अन्नखेती	बागवानी	मत्स्यपालन	कुखुरापालन	पशुपालन	मार्ईहेण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०त्रि०व०नि०ज०	ईंट पोल्ने कर्मी	मा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
	१०	१७			५१										–			६८
	जम्मा	७९			१४३										७६			२९८
कञ्चनपुर	८				७९				६४						११५			२५८
	९				४७				४९						४७			१४३
	१०				२५				२३						१८			६६
	जम्मा				१५१				१३६						१८०			४६७
महाकाली अञ्चल	८	८३	८०		१२६	१४२		३५	८५						४३७			९९६
	९	७३	६८		६२	८९		३०	६७						२५३			६७२
	१०	४३	१००		७६	९५		२८	४७						८६			४७८
	जम्मा	१९९	२४६		२६४	३२६		९३	१९९						७७६			२१४६
सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास	८	३२५	१४३		१८३	१४२		३५	३५४	३०					७७३			१९९५
	९	२३१	१२७		९२	११६		३०	२५०	२८					४५७			१३७१
	१०	२४५	१५८		७६	१४५		२८	२३२	३०					१५४			१०६८
	जम्मा	८०१	४३८		३५१	४०३		९३	८७६	८८					१३८४			४४३४
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	८	४८५५	५२५६	१६०	३१५१	१२०१	३६१	१६१६	६६६२	१२६५	६१७	१९६०	२३	४०६	२०६४५	६७०	६२	४८२०५
	९	४३६५	४११७	५१	२३३६	९५१	३४१	१५४५	५४७६	६१२	६४९	१४१४	२४	२५१	१२६३५	६५२	१२	३६३४४
	१०	३०२०	२३५१	५०	१६१६	८६०	२१७	१४११	४५७८	६६०	६२८	१३०६	२२	२८८	८३२०	४६३	२	२७६३५
	जम्मा	१२६४७	१२७४७	२६१	७४०६	५०१२	१०१६	५१७२	१०८४६	२८२७	१८६४	४६८३	६६	७४५	४१४६१	१८१५	३०	११३१८४

व्यावसायिक विषय विवरण

सारिणी नं. ८

जिल्ला	विद्यालय	कृषि शिक्षा					वाणिज्य विषय			औद्योगिक शिक्षा					गृह विज्ञान		जम्मा
		अन्नबाली	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	अर्थशास्त्र	कार्यालय संचालन	लेखा	पाकविद्या	बिजुली वायरिङ	ईंट पोल्ने इकमी	मोल्डाको काम	बेतकाम	बस्त्र सिलाई बुनाई	अन्य विज्ञान	
ताप्लेजुङ	६	१	१	–	२	–			–	–	–	–	–	–		–	१०
पाँचथर	७	–	१	–	१	–	–	–	१	१	–	–	–	–		–	११
इलाम	८	१	१	१	१	–	–	१	१	–	–	–	–	–	१	–	१५
झापा	१६	३	६	१	–	१	१	१	३	१	१	–	–	–	६	–	४०
मेची अञ्चल	३७	५	६	२	४	१	१	२	५	२	१	–	–	–	७		७६
संखुवासभा	४		१	–	१	–	–	–	२	१	–	–	–	–	–	–	६
भोजपुर	६	१	४	१	१	–	–		२	–		–	–	१	–		१२
तेह्रथुम	४	–	१	–	१		–	१	–	१	–	–	–	–	२	–	१०
धनकुटा	४	२	२	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	१	–	११
मोरङ	१५	३	४	२	–	–	२	३	२	१	–	–	–	–	५	–	४८
सुनसरी	१२	४	२	३	–	–	–	४	४	२	१	–	१	–	३	२	४०
कोशी अञ्चल	४६	१०	१२	६	३	–	२	९	१२	४	१	–	१	१	११	२	१३४

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा: तरकारी	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	वाणिज्य विज्ञान: शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	औद्योगिक शिक्षा: कार्पेन्टर	बिजुली जडान	[illegible]	[illegible]	[illegible]	गृह विज्ञान: कपडा सिलाई बुनाई	खाद्य विज्ञान	जम्मा
सोलुखुम्बु	४	—	१			—	—	—	—	—		—	—		—		५
ओखलढुंगा	५	—	२		—	—			१		—	—	१	—	—	—	११
खोटाङ	५			२	१	—	—	२	—	—	—	—			—	—	६
उदयपुर	६	१				—	—	—	१	१		—	—	—	—		६
सप्तरी	११	४	३	२		—		२	२	१	१	—	—	—	२	—	२६
सिराहा	८	२	१	—		—		१	४	१	२	—	—	—	—		२०
सगरमाथा अंचल	४१	११	७	५	१	—	—	४	९	३	३	—	१	—	४	—	[illegible]
पूर्वी विकास क्षेत्र	[illegible]	२६	२१	१३	८	१	२	६४	२३	१०	४		२	१	२०	२	२६२
दोलखा	१	—	२	—	२	—	—	—	२	—	—	—		—		—	५
रामेछाप	३	—	१	—	१		—	१	—		—	—	—				६
सिन्धुली	४	१	१	१	१	—	—	—	९	—		—	—	—	—		१४
धनुषा	१२	६	१	२	—	—	२	—	२	१	१	—	—	—	१		२२
महोत्तरी	७	४	१	१	१	—	—	—	२	१	२	—	—	—	१	—	१६
सर्लाही	८	३	५	—	—	—	—	—	४	१	१	—	—		१		२३
जनकपुर अंचल	४१	१०	११	४	५	—	२	१	११	३	३		—	—	३	—	१०१
सिन्धुपाल्चोक	४	२	—	२	१		—		१	—	—	—	—	—	—	—	८
रसुवा	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—		२
नुवाकोट	१३	—	३	—		—	—	—	—				—	—	१	—	१७

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा					वाणिज्य/कार्यालय शिक्षा			औद्योगिक शिक्षा					गृह विज्ञान		जम्मा
		अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली जडान	डीजल पोर्टेबल इन्जिन	साइकलको काम	केमीस	वस्त्र सिलाई बुनाई	खाद्य विज्ञान	
धादिङ	८	–	–	१			–	–	–	–				–			९
काभ्रेपलान्चोक	१३	–	२	१	–		–	१	–	–	–	–	–	–	१		१८
भक्तपुर	४	१	१	१	–	–	१	–	५	१	१		–		२	१	१८
काठमाडौं	२८		२	६	–	–	४	५	१७	२	५	–	१	–	११	४	[illegible]
ललितपुर	१०	–	१	–			–	१	१३	१	२			–	४	१	३३
वाग्मती अञ्चल	८२	२	१०	७	१	–	३	७	३६	४	८	–	१	–	१८	४	१५३
मकवानपुर	४	–	३	–	–	–	–	–	६	१	–	–	–	–	१	–	११
चितवन	१०	४	४	२	–		१	–	४	–	१				१		२७
रौतहट	८	२	१	२	–	–	–	–	२	–	१	१	–	–			१७
बारा	८	–	१	१	–	–	–		२	१	–	–	–	–	१	–	१४
पर्सा	६	२	१	१	–	–	१	२	४	२	१	–	१	१	२	–	२४
नारायणी अञ्चल	३६	८	६	३	–	–	२	२	१५	४	३	१	१	१	५	–	८३
मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१५६	२७	२०	१७	६	–	७	१०	६२	११	१४	१	२	१	२६	४	३३७
गोरखा	६	–	४	–	१	–	–	१	–	२				–	१	–	१५
मनाङ	१									–			–	–	–	–	१
लमजुङ	१३	२	२	२	१		–		–	१		–	–	–	१	–	२२
कास्की	११	३	६	६	१		१	–	५	१	१		–		२	१	३४
तनहुँ	८	२	२	१	१		–		५	२	–		–	–		–	१७

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा					वाणिज्यालय विज्ञान			औद्योगिक शिक्षा					गृह विज्ञान		जम्मा
		अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	गार्हस्थ्य	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली जडान	इंट पोल्ने डकर्मी	ग्रा०धा०को काम	बेतबाँस	वस्त्र सिलाई बुनाई	खाद्य विज्ञान	
स्याङ्जा	११	२	५	३	४	–	–	१	–	–	–	–	–	–	१	–	२७
गण्डकी अञ्चल	५३	६	१६	१२	८	–	१	२	२	६	१	–	–	–	५	१	११६
नवलपरासी	१३	–	–	२	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	१	–	१७
पाल्पा	१५	२	–	३	१		१	–	१	२	१	–	–	–	१	१	२८
गुल्मी	८	१	१	–	२	–	–	१	२	१	–	–	–	–	१	–	१७
अर्घाखाँची	२	१	१	१	२	–	–	–	२	–	–	–		–	–	–	११
रुपन्देही	२	३	४	२	–	–	२	१	२	–	–	–	–	–	२	–	२५
कपिलवस्तु	५	१	२	१	१	–	–	१	१	–		–	–	–	–	–	१२
लुम्बिनी अञ्चल	५२	८	९	६	६	–	३	३	६	३	२	–	–	–	५	१	११०
मुस्ताङ	१	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२
म्याग्दी	५	–	१	–	१	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	८
पर्वत	११	२	३	–	१		–	–	२	–	–	–	–	–	१	–	२०
बाग्लुङ	५	१	२	१	–	–	–	–	२	–	–	–	–	–	१	१	१४
धवलागिरी अञ्चल	२२	३	८	१	२	–	–	–	५	–	–	–	–	–	२	१	४४
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१२८	२०	३५	२२	१६	–	४	५	१६	९	३	–	–	–	१२	३	२७३
रुकुम	३	१	१	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	६

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा: तरकारी	बागवानी	कुखुरा पालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	सचिवालय विज्ञान: अकाउन्टिङ	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	औद्योगिक शिक्षा: फर्निचर	बिजुली जडान	ईंट पाल्ने बनाउने	धातुको काम	बनावट	गृह विज्ञान: बस्त्र सिलाई बुनाई	खाद्य विज्ञान	जम्मा
रोल्पा	४	—	—	—				—	—	१	—			—	—	—	५
सल्यान	४	—	१	—	—		—					—	—	—	—	—	५
प्युठान	६	२	१	—	—		—	—	१	—		—	—	—	१	—	८
दाङ	८	[illegible]	१	२	—	—	१	—	—	—	—	—	—		२	—	२१
राप्ती अञ्चल	२२	१०	४	२	१	—	१	—	१	१	—	—	—	—	२	—	४६
हुम्ला	३	—	—	—	—		—	—		—	—		—	—	—	—	३
मुगु	४	—		—	—		—	—	—	—	—	—			—	—	४
डोल्पा	३	—	१	—	—		—			—	—	—	—	—	—	—	४
तिब्रिकोट	५	—	—	—	—	—				—		—	—	—		—	५
जुम्ला	४	—	—	—	—	—	—		—	१	—	—		—	—	—	५
कर्णाली अञ्चल	१८	—	१	—	—	—				१	—	—	—	—	—	—	२१
जाजरकोट	३	—	१			—		—	—		—	—	—	—			४
दैलेख	४	—	२	—		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६
सुर्खेत	६	—	२	१	—	—	—	—	१	१		—		—	—	—	१२
बाँके	३	३	—			—	१		२	—		—	—	—	२	—	११
बर्दिया	८	१	—			—	—	—	१	१		—	—	—		—	११
भेरी अञ्चल	२४	४	५	१	—	—	१	—	४	२	—	—	—	—	२	—	४४
मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	६४	१४	१०	३	१	—	२	—	५	४	—	—	—	—	५	—	१११

जिल्ला	शिक्षा	कृषि शिक्षा					वाणिज्य विज्ञान			औद्योगिक शिक्षा					गृह विज्ञान		जम्मा
		बालीखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली जडान	इँट गारो डकर्मी	सा०वा०क०को काम	बेतबाँस	वस्त्र सिलाई कटाई	खाद्य विज्ञान	
बाजुरा	३	१			–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	४
बझाङ	२	१	१	१	१	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	७
अछाम	३	१	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	५
डोटी	३	१	२	–	–	–	–	–	२	–	–	–	–	–	१	–	९
कैलाली	६	३	–	१	१	–	–	–	२	–	–	–	–	–		–	१२
सेती अञ्चल	१७	७	३	२	१	–	–	–	५	१	–	–	–	–	१	–	३७
डडेलधुरा	२	१	१	१	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	६
बैतडी	७	–	३	१	२	–		१	२	१	–	–	–	–	–	–	१७
दार्चुला	४	१	१	१	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	८
कञ्चनपुर	३	१	–	२	१	–	–	–	२	–	–	–	–	–	१	–	९
महाकाली अञ्चल	१६	३	५	५	३	–	–	१	५	१	–	–	–	–	१	–	४०
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३३	१०	८	७	४	–	–	१	१०	२	–	–	–	–	२	–	७७
नेपाल अधिराज्य	५२८	६७	११४	६२	३५	१	१६	३१	११७	३६	२१	१	४	२	५५	९	११२१

व्यावसायिक शिक्षक विवरण

४०० अंकको

सारिणी नं. ९ (क)

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	वांईडिङ	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व्य०सि०व०	ईंट पोल्ने इकर्मी	सा०सा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
ताप्लेजुङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	५	–	–	५
पाँचथर	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
इलाम	–	–	२	४	–	–	१	२	–	–	१	–	–	–	–	–	१०
झापा	३	२	–	–	–	२	–	–	१	१	२	–	–	२	–	–	१३
मेची अञ्चल	२	२	२	५	–	२	१	२	१	१	३	–	–	७	–	–	२९
संखुवासभा	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
भोजपुर	–	१	१	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	३
तेह्रथुम	–	२	–	–	–	–	–	–	२		–	–	–	२	–	–	६
धनकुटा	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	१	–	–	४	–	–	७
मोरङ	–	–	१	–	–	३	–	–	१	–	२	–	–	–	–	–	७
सुनसरी	–	–	२	–	–	–	३	–	२	–	१	–	–	–	१	–	९
कोशी अञ्चल	–	३	४	१	–	३	३	३	५	–	४	–	–	६	१	–	३३

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फनिचर	बिजुली	गृ०नि०व०सि०बु०	इँट पोल्ने डकर्मी	मा०धा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतबाँस	जम्मा
सोलुखुम्बु	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
खोटाङ्ग	–	२	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२
ओखलढुङ्गा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
उदयपुर	१	–	–	–	–	–		–	–	–	–	–	–	१	–	–	२
सप्तरी	–	१	२	–	–	२	२	–	२	१	२	–	–	२	–	–	१४
सिराहा	४	–	२	–	–	–	३	२	–	१	–	–	–	–	–	–	१२
सगरमाथा अञ्चल	५	४	४	–	–	२	५	२	२	२	२	–	–	३	–	–	३१
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	८	६	१०	६	–	७	९	७	६	३	९	–	–	१६	–	–	८७
दोलखा	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
रामेछाप	–	–	–	–	–		१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
सिन्धुली	–	–	२	–	–		–	२	–	–	–	–	–	–	–	–	४
धनुषा	२	–	–	–	–	२	–	३	२	–	–	–	–	–	–	–	६
महोत्तरी	–	–	२	२	–	–	–	४	–	२	–	–	–	२	–	–	१२
सर्लाही		२	–	–	–	–	–	२	–	–	१	–	–	१	–	–	६
जनकपुर अञ्चल	२	२	४	३	–	२	१	११	२	२	१	–	–	३	–	–	३१
सिन्धुपाल्चोक	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
रसुवा		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
नुवाकोट	–	२	–	–	–	–		–	–	–	२	–	–	–	–	–	४

जिल्ला	अलमेली	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	स्टेनोहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०अ०रि०अ०	ईंट चोल्ने ढकर्मी	सी०आ०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	खेतबारी	जम्मा
धादिङ्ग	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
सिन्धुपाल्चोक	–	३	–	–	–	१	–	–	–	–	१	–	–	१	–	–	६
भक्तपुर	१	१	–	–	–	–	–	–	१	–	१	–	–	–	–	–	४
काठमाडौं	–	२	२	–	–	६	–	६	–	३	७	–	–	–	–	–	२६
ललितपुर	–	२	–	–	–	–	२	–	–	४	४	–	–	२	३	–	१३
बागमती अञ्चल	१	१०	३	–	–	७	२	६	१	७	१५	–	–	३	३	–	५८
मकवानपुर	–	–	–	–	–	–	–	१	१	–	१	–	–	–	–	–	३
चितवन	१	–	१	–	–	२	–	–	–	–	२	–	–	–	–	–	६
रौतहट	–	–	–	–	–	–	–	४	–	२	–	–	–	–	–	–	६
बारा	–	–	२	–	–	–	–	१	–	–	१	–	–	–	–	–	४
पर्सा	–	१	२	–	–	२	–		२	–	२	–	२	२	–	–	१३
नारायणी अञ्चल	१	१	५	–	–	४	–	६	३	२	६	–	२	२	–	–	३२
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	४	१२	१२	२	–	१३	२	२२	६	११	२१	–	२	८	३	–	१२३
गोरखा	–	२	–	२	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	४
मनाङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
लमजुङ	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	३
कास्की	–	–	२	–	–	२	–	–	–	२	२	–	–	–	–	–	८
तनहुँ	१	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२

जिल्ला	बाख्वेनी	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	पत्रस लिने	पार्टटाईम	कारखाना संचालन	नेता	फर्निचर	बिजुली	मु॰ वि॰ स॰ नि॰ सं॰	ईंट पोल्ने कामी	सा॰ क॰ को काम	शिक्षा	खाद्य विभाग	वैदेशिक	जम्मा
स्याङ्जा	–	४	२	१			–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	७
गण्डकी अञ्चल	१	६	९	४	–	२				२	२	–	–	–	–	–	२४
नवलपरासी	–	–	२	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	३
पाल्पा	–		२	१	–	१	–	–	२	१	–	–	–	६	२	–	१५
गुल्मी	१	१	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	३
अर्घाखाँची	२		–	–	–	–	–	२	–	–	–		–	–			४
रुपन्देही	१	२	२	–	–		–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	७
कपिलवस्तु	२	–	२	–	–	–	–	२	–		१	–	–		–	–	७
लुम्बिनी अञ्चल	६	३	८	१	–	१	१	४	२	१	२	–	–	८	२	–	३९
मुस्ताङ	–	१	–						–	–	–	–	–	–	–	–	१
म्याग्दी		१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
पर्वत	–	२		–			–	१	–	–	१	–	–		–	–	४
बाग्लुङ		–	२	–	–	–	–	१	–	–	१	–	–	–	–		४
धवलागिरी अञ्चल	–	४	२	–	–	–	–	२	–	–	२	–	–	–	–		१०
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	७	१३	१९	४		३	१	६	२	३	६	–	–	८	२	–	७३
लमजुङ	–	२	–	–	–		–	–	–	–	–	–	–		–	–	२
रोल्पा	–	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	–		–	–	–	२

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	भटेट्रिङ्ग	कार्यालय संचालन	लेखा	परिवार	बिजुली	गु०नि०न०सि०ध०	इँट पोल्ने उद्यम	सा०भा०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
सल्यान	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१
प्युठान	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
दाङ	४	—	१	—	—	२	—	—	—	—	२	—	—	२	—	—	११
राप्ती अञ्चल	६	३	१	—	—	२	—	—	२	—	२	—	—	२	—	—	१८
हुम्ला	—	—	—	—	—	—	—	—	—			—	—	—	—	—	
मुगु	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
डोल्पा	—	३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३
कालिकोट	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
जुम्ला	—	२	—	—	—	—	—	—	३	—	—	—	—	—	—	—	५
कर्णाली अञ्चल	—	५	—	—	—	—	—	—	३	—	—	—	—	—	—	—	८
जाजरकोट	—	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
दैलेख	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	२
सुर्खेत	—	१	२	—	—	—	—	—	२	—	—	—	—	४	—	—	९
बाँके	१	—	—	—	—	२	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	४
बर्दिया	—	—	—	—	—	—	—	—	३	—	—	—	—	—	—	—	३
भेरी अञ्चल	१	४	२	—	—	२	—	—	५	—	१	—	—	५	—	—	२०
मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	७	१२	३	—	—	४	—	—	१०	—	३	—	—	७	—	—	४६

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०व०शि०व०	ईंट पोल्ने सकर्मी	सा०का०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
बाजुरा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	१
बझाङ्ग	१	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
अछाम	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	१
डोटी	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	१	—	—	—	—	—	२
कैलाली	—	—	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	३
सेती अञ्चल	१	—	३	—	—	—	—	१	—	—	१	—	—	३	—	—	९
दार्चुला	—	—	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
बैतडी	—	१	२	—	—	—	—	२	२	—	—	—	—	१	—	—	८
डडेलधुरा	—	१	—	—	—	—	—	१	२	—	—	—	—	—	—	—	४
कञ्चनपुर	२	—	१	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	१	—	—	५
महाकाली अञ्चल	२	२	५	—	—	—	—	३	४	—	१	—	—	२	—	—	१९
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	३	२	८	—	—	—	—	४	४	—	२	—	—	५	—	—	२८
नेपाल अधिराज्य	२६	५२	४८	१३	—	२७	१३	४०	३१	१७	४२	—	२	४४	५	—	३६१

व्यावसायिक शिक्षक विवरण

२००० अंकको

सारिणी नं. ६ (ख)

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	सर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	गलिचा	सिकर्मी	मूर्तिकलाशिल्प	इँट गोली डकर्मी	माटोभाँडाको काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
ताप्लेजुङ	१	१		१	–	–	–	–	–		–	–	–	४	–	–	७
पाँचथर	–	१	–	–	–	–	–	२	१	–	–	–	–	६	–	–	१०
इलाम		१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	६	–	–	७
झापा	१	५	१	–	१	–	१	३	–	–	४		–	६	–	–	२२
मेची अञ्चल	२	८	१	१	१	–	१	५	१	–	४	–		२२	–	–	४६
संखुवासभा	–	१	–	–	–	–	–	२	१	–	–	–	–	२	–	–	६
भोजपुर	–	२	–	१	–	–	–	१	–	–	–	१	–	५	–	–	१०
तेह्रथुम	–	–	–	१	–	–	१		–	–	१	–	–	२	–		५
धनकुटा	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	४			५
मोरङ	३	४	१		–	–	२	२	–		४	–	–	१७	–	–	३३
सुनसरी	५	२	२	–	–	–	२	५	१	१	१	–	१	८	१	–	२९
कोशी अञ्चल	८	१०	३	२		–	५	१०	२	१	६	१	१	३८	१	–	८८

जिल्ला	बालखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शार्टहेन्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	मु०वि०अ०प्रि०ब०	टेलिफोन टकर्मी	सा०भा०... काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	नलबीन	जम्मा
सोलुखुम्बु	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४	—	—	४
खोटाङ	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	—	—	१	—	—	—	२
ओखलढुङ्गा	—	—	२	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४
उदयपुर	—	—	—	—	—	—	—	१	१	—	—	—	—	—	—	—	२
सप्तरी	५	२	२	—	—	—	—	१	—	—	१	—	—	५	—	—	१६
सिराहा	४	१	—	—	—	—	—	२	१	—	—	—	—	२	—	—	६
सगरमाथा अञ्चल	६	३	५	१	—	—	—	४	२	—	१	—	१	१४	—	—	४०
पूर्वाञ्चल क्षेत्र	१९	२१	६	४	१	—	३	१९	५	१	११	१	२	३३	१	—	१०७
दोलखा	—	२	—	१	—	—	—	२	—	—	—	—	—	१	—	—	६
रामेछाप	—	—	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६	—	—	७
सिन्धुली	१	१	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३
धनुषा	६	१	२	—	—	—	—	१	—	१	२	—	—	१०	—	—	२३
महोत्तरी	२	१	—	—	—	—	—	—	१	—	—	—	—	६	—	—	११
सर्लाही	३	४	—	—	—	—	—	२	१	१	—	—	—	७	—	—	१८
जनकपुर अञ्चल	१३	८	२	३	—	—	—	५	२	२	२	—	—	३०	—	—	६९
सिन्धुपाल्चोक	१	—	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	४	—	—	६
रसुवा	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
नुवाकोट	—	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६	—	—	८

जिल्ला	अस्खेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	लेखा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०अ०ति०अ०	ईंट पोर्ने डकर्मी	सा०भा०की काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	बेतबाँस	जम्मा
छालिङ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७	—	—	७
का०प्रा०पलान्चोक	—	—	१	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	११		—	१३
धनकुटा	१	१	—	—	—	—	—	—	२	—	१	—	—	—	—	—	५
काठमाडौं	—	१	२	—	—	—	७	११	२	३	६	—	३	२५	३	—	६६
ललितपुर	—	—	—	—	—	—	१	१०	१	१	३	—	१	७	—	—	२४
बागमती अञ्चल	२	४	३	१	—	—	८	२२	५	४	१३	—	४	५०	३	—	१२९
मकवानपुर	—	२	—	—	—	—	—	२	—	—	—	—	—	२	—	—	६
चितवन	३	५	१	—	—	—	—	४		१	—	—	—	३	—	—	१७
रौतहट	२	१	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	८	—	—	१३
बारा	—	१	—		—	—	—	१	१	—	—	—	—	८	—	—	११
पर्सा	२	—	—	—	—	—	१	४	१	१	१	—	—	३	—	१	१४
नारायणी अञ्चल	७	६	३	—	—	—	१	११	२	२	१		—	२४	—	१	६१
मध्यमाञ्चल क्षेत्र	२२	२२	८	४	—	—	६	३९	६	८	१६	—	४	११४	३	१	२४३
गोरखा	—	३	—	—	—	—	१	—	२	—	१	—	—	३	—	—	१०
मनाङ्ग	—	—	—	—	—			—	—	—	—	—		१	—	—	१
लमजुङ्ग	२	—	२	१	—	—		२	१	—	१	—	—	११	—	—	२०
कास्की	२	७	५	१	—	—	—	१	१	—	१	—	—	८	१	—	२८
तनहुँ	९	—	१	१	—	—	—	१	२	—	—	—	—	६	—	—	१९

जिल्ला	अन्नखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	शर्टहैण्ड	कार्यालय संचालन	सेवा	कम्पोजर	बिजुली	गृ०वि०म०लि०ब०	ईंट पोल्ने डकर्मी	मा०भा०की काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	दैवज्ञ	जम्मा
स्याङ्जा	२	२	२	२	–	–	१	–	–	–	–	–	–	११	–	–	२२
गण्डकी अञ्चल	१२	१३	१०	६	–	–	२	४	६	–	२	–	–	४०	१	–	६७
नवलपरासी	२	२	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	१०	–	–	१५
पाल्पा	१	–	२	–	–	–	–	१	२	–	१	–	–	८	–	–	१५
गुल्मी	–	–	–	२	–	–	–	२	१	–	१	–	–	१४	–	–	२०
अर्घाखाँची	–	१	१	२	–	–	–	–	–	–	–	–	–	४	–	–	८
रुपन्देही	२	३	१	–	–	४	१	१	–	–	२	–	–	२	–	–	१६
कपिलवस्तु	–	१	१	१	–	–	१	–	–	–	–	–	–	५	–	–	९
लुम्बिनी अञ्चल	५	७	५	५	–	४	२	४	३	१	४	–	–	४३	–	–	८३
मुस्ताङ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	१
म्याग्दी	–	–	–	१	–	–	–	१	–	–	–	–	–	४	–	–	६
पर्वत	१	२	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	४	–	–	८
बाग्लुङ	१	१	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	४	–	–	७
धवलागिरी अञ्चल	२	३	–	१	–	–	–	३	–	–	–	–	–	१३	–	–	२२
पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१६	२३	१५	१२	–	४	४	११	६	१	७	–	–	६६	१	–	२०२
रुकुम	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	२
रोल्पा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–

जिल्ला	कलखेती	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	सर्टहेण्ड	कार्यालय संचालन	सेवा	फर्निचर	बिजुली	गृ०वि०ज०गि०स०	ईंट पोल्ने उद्योग	शा०आ०को काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेतवनि	जम्मा
सल्यान	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	२
प्यूठान	१	१	–	–	–	–	–	१	–	–	१	–	–	७	–	–	११
दाङ	७	१	१	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	६	–	–	१६
राप्ती अञ्चल	८	२	१	–	–	–	–	१	–	–	२	–	–	२०	–	–	३४
हुम्ला	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	३	–	–	३
मुगु	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
डोल्पा	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	२
कालिकोट	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	४	–	–	४
जुम्ला	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	२
कर्णाली अञ्चल	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	११	–	–	१२
जाजरकोट	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	२	–	–	२
दैलेख	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	१
सुर्खेत	–	१	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	३	–	–	५
बाँके	१	–	–	–	–	–	–	२	–	–	१	–	–	१	–	–	५
बर्दिया	–	–	–	–	–	–	–	१	–	–	–	–	–	–	–	–	१
भेरी अञ्चल	१	२	–	–	–	–	–	४	–	–	१	–	–	७	–	–	१५
मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्र	१०	४	१	–	–	–	–	५	–	–	३	–	–	३९	–	–	६२

जिल्ला	कृषिबाली	बागवानी	कुखुरापालन	पशुपालन	मत्स्यपालन	मार्केटिङ	कार्यालय सञ्चालन	लेखा	पत्रिकार	बिजुली	गृ०वि०व०शि०अ०	छेदे गहने उपकर्मी	माउन्टेनरी काम	शिक्षा	खाद्य विज्ञान	वेटनरी	जम्मा
बाजुरा	१	—	—	—		—	—	—	—	—	—	—	—	२	—		३
बझाङ	—	१	—	१	—		—	—	१	—	—	—	—	२	—	—	५
अछाम	१	—	—	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	१	—	—	३
डोटी	१	२		—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	३	—	—	७
कैलाली	२	—	—	—	—	—	—	२	—	—	—	—	—	१	—	—	५
सेती अञ्चल	५	३	—	१	—	—	—	४	१	—	—	—		९	—	—	२३
दार्चुला	१	१	—	१		—	—	—	—	—	—	—	—	१	—	—	४
बैतडी	—	२	—	१	—	—	—	१	—	—	—	—	—	३	—	—	७
डडेलधुरा	१	—	१	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
कञ्चनपुर	—	—	१	—	—	—	—	१	—	—	—	—	—	१	—	—	३
महाकाली अञ्चल	२	३	२	२	—	—	—	२	—		—	—	—	५	—		१६
सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र	७	६	२	३	—	—	—	६	१	—	—	—	—	१४	—	—	३९
नेपाल अधिराज्य	७०	७३	३५	२३	१	४	१२	८०	२४	१०	३८	१	५	३४०	५	१	७३६

उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस तथा विद्यार्थी स्थिति

देशको विविध आवश्यकता अनुरूप निम्न, मध्यम र उच्च स्तरको जनशक्ति पुऱ्याउने उद्देश्यलिई प्राविधिक र साधारण तर्फका विभिन्न अध्ययन संस्थाहरु सुरुआत गरी उच्च शिक्षामा व्यापक सुधार गरिएपछि विभिन्न अध्ययन संस्थान अन्तर्गतका विभिन्न क्याम्पसहरूमा अध्ययनगर्ने विद्यार्थी संख्यामा वृद्धि हुँदै आइरहेको कुरा विगत केही वर्षहरुको तथ्यांकले स्पष्ट झल्काउँछ। निजी क्याम्पसहरुलाई संचालन गर्न दिने नीति अनुरुप ३६ वटा निजी क्याम्पसहरुको पनि स्थापना भएको छ।

२०४८ को तथ्यांक अनुसार प्राविधिक व्यावसायिक र साधारण गरी उच्च शिक्षाको विभिन्न तहमा अध्ययन गर्ने विभिन्न विद्यार्थीहरुको संख्या ६०,२६६ देखिएको छ। जसमध्ये ११,६८४ अर्थात १९.४ प्रतिशत छात्राहरु छन्। यी विद्यार्थीहरु विभिन्न अध्ययन संस्थान अन्तर्गत अधिराज्यको विभिन्न जिल्लाहरूमा संचालित १०१ क्याम्पसहरूमा अध्ययन गरिरहेको देखिन्छ।

अधिराज्यका यी १०१ क्याम्पसहरुमध्ये त्रिभुवन विश्व विद्यालय अन्तरगत संचालित ६५ वटा क्याम्पस र नीजि (त्रि.वि. बाट सम्बन्धीकृत) क्याम्पस ३६ वटा भएको देखिन्छ–

	(Multiple) बहुमुखी	(Unitary) एक विषयमा अध्यापन गराउने	जम्मा
त्रि. वि. वि. बाट संचालित क्याम्पस	१७	४८	६५
नीजि	८	२८	३६
जम्मा	२५	७६	१०१

उल्लेखित १०१ वटा क्याम्पसहरुमा अध्ययन अध्यापनको लागि विज्ञान, चिकित्सा इन्जिनियरिङ, कृषि शिक्षा, कानून, मानविकी, संस्कृत, व्यवस्थापन विषयहरु समावेश गरिएको छ। यी विषयहरु अध्यापनकोलागि विभिन्न जिल्ला मा गरी प्राविधिक अध्ययन संस्थान २६, व्यावसायिक तर्फ ४५ र साधारण तर्फ ६२ समेत जम्मा १३३ वटा अध्ययन तह तर्फको व्यवस्था भएको देखिन्छ (तालिका नं १०)। यी अध्ययन संस्थानहरुमा अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरुको पूर्ण विवरण तालिका नं ११ मा दिइएको छ।

त्रिभुवन विश्व विद्यालय अन्तर्गत संचालित क्याम्पसहरू
तथा
निजी क्षेत्रमा संचालित क्याम्पसहरूको सूची

क्याम्पसको नाम, ठेगाना	स्तर
(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)	
१) महेन्द्र रत्न क्याम्पस इलाम	शिक्षा : निम्न, प्रमाणपत्र मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
२) मेची क्याम्पस, भद्रपुर झापा	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
३) महेन्द्र मोरङ आदर्श क्याम्पस विराटनगर, मोरङ	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर विज्ञान : प्रमाणपत्र स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
४) विराटनगर क्याम्पस विराटनगर, मोरङ	चिकित्सा : निम्न
५) महेन्द्र क्याम्पस धरान, सुनसरी	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
६) धरान क्याम्पस धरान, सुनसरी	विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक
७) पीण्डेश्वर क्याम्पस धरान, सुनसरी	संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक
८) धनकुटा क्याम्पस धनकुटा	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक शिक्षा : निम्न, प्रमाणपत्र, स्नातक
९) तेह्रथुम क्याम्पस म्याङलुङ, तेह्रथुम	मानविकी : प्रमाणपत्र

१०) भोजपुर क्याम्पस, भोजपुर	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
११) महेन्द्र बिन्देश्वरी क्याम्पस राजविराज, सप्तरी	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक कानून : प्रमाणपत्र, स्नातक
१२) श्री सूर्यनारायण सत्यनारायण मं. खेता यादव क्याम्पस सिराहा	शिक्षा : प्रमाणपत्र व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र

(मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र)

(उपत्यका बाहिर)

१३) रामस्वरूप रामसागर क्याम्पस जनकपुर, धनुषा	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक विज्ञान : प्रमाणपत्र
१४) याज्ञवल्क्य लक्ष्मी नारायण क्याम्पस मटिहानी, महोत्तरी	संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक
१५) ठाकुरराम क्याम्पस वीरगंज, पर्सा	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक विज्ञान : प्रमाणपत्र
१६) चिकित्सा शास्त्र क्याम्पस वीरगंज, पर्सा	चिकित्सा : निम्न
१७) हेटौंडा क्याम्पस हेटौंडा, मकवानपुर	वन : प्रमाणपत्र
१८) सुर्दिक क्याम्पस चिसापानी, मकवानपुर	मानविकी : प्रमाणपत्र विज्ञान : प्रमाणपत्र
१९) रामपुर क्याम्पस रामपुर, चितवन	कृषि : प्रमाणपत्र, स्नातक
२०) बीरेन्द्र क्याम्पस भरतपुर चितवन	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
२१) भरतपुर विस्तार क्याम्पस भरतपुर, चितवन	चिकित्सा : निम्न

(उपत्यका भित्र)

२२) भक्तपुर क्याम्पस भक्तपुर	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
२३) सानोठिमी क्याम्पस सानो ठिमी, भक्तपुर	शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक
२४) पाटन संयुक्त क्याम्पस पाटनढोका, ललितपुर	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर विज्ञान : प्रमाणपत्र
२५) पुल्चोक क्याम्पस पुल्चोक, ललितपुर	इन्जिनियरिङ : प्रमाणपत्र, स्नातक
२६) पाटन क्याम्पस मिन भवन	व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
२७) महेन्द्र रत्न क्याम्पस ताहाचल, काठमाडौं	शिक्षा : प्रमाणपत्र
२८) नरदेवी आयुर्वेद क्याम्पस नरदेवी, काठमाडौं	चिकित्सा : प्रमाणपत्र
२९) पब्लिक युथ क्याम्पस धोबिचौर, काठमाडौं	व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
३०) सरस्वती क्याम्पस लैनचौर, काठमाडौं	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
३१) अमृत क्याम्पस लैनचौर, काठमाडौं	विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक
३२) महाराजगंज क्याम्पस महाराजगंज, काठमाडौं	चिकित्सा : प्रमाणपत्र, स्नातक
३३) ललितकला क्याम्पस भोटाहिटी,काठमाडौं ।	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
३४) नर्स क्याम्पस महाबौद्ध, काठमाडौं	चिकित्सा : प्रमाणपत्र, स्नातक
३५) त्रि–चन्द्र क्याम्पस घण्टाघर, काठमाडौं	मानविकी : स्नातक, स्नातकोत्तर विज्ञान प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
३६) पद्म कन्या क्याम्पस बागबजार, काठमाडौं	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर विज्ञान : प्रमाणपत्र
३७) जन प्रशासन क्याम्पस डिल्लीबजार, काठमाडौं	जनप्रशासन : स्नातक, स्नातकोत्तर
३८) शंकरदेव क्याम्पस पुतली सडक, काठमाडौं	व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
३९) विस्तार केन्द्र पुतली सडक, काठमाडौं	शिक्षा : स्नातक, स्नातकोत्तर
४०) वाल्मीकि क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौं	संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर

४१) रत्नराज्य लक्ष्मी क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौं — मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक

४२) नेपाल ल क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौं — कानून : प्रमाणपत्र, स्नातक

४३) विश्व भाषा क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग, काठमाडौं — मानविकी अन्य, प्रमाणपत्र

४४) थापाथली क्याम्पस थापाथली, काठमाडौं — इन्जिनियरिङ : प्रमाणपत्र

४५) कीर्तिपुर बहुमुखी क्याम्पस कीर्तिपुर — मानविकी : स्नातकोत्तर
विज्ञान : स्नातकोत्तर
व्यवस्थापन : स्नातकोत्तर
शिक्षा : स्नातक, स्नातकोत्तर

(पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

४६) गोरखा क्याम्पस गोरखा — शिक्षा : प्रमाणपत्र

४७) लमजुङ क्याम्पस सुन्दरबजार, लमजुङ — कृषि : प्रमाणपत्र

४८) पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा, कास्की — मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक, स्नातकोत्तर
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान : प्रमाणपत्र, स्नातक
शिक्षा : प्रमाणपत्र, स्नातक
कानून : प्रमाणपत्र

४९) पोखरा क्याम्पस भीमकाली बगर पोखरा, कास्की — वन : स्नातक

५०) त्रिभुवन क्याम्पस तानसेन, पाल्पा — मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
विज्ञान : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र, स्नातक

५१) आयुर्वेद चिकित्सा सहायक क्याम्पस, तानसेन, पाल्पा — चिकित्सा : निम्न

५२) [illegible] क्याम्पस तानसेन, पाल्पा — चिकित्सा : निम्न

५३) बुटवल क्याम्पस बुटवल, रुपन्देही — शिक्षा : प्रमाणपत्र

५४) भैरहवा क्याम्पस भैरहवा, रुपन्देही — मानविकी, प्रमाणपत्र, स्नातक

५५) पक्लिहवा क्याम्पस पक्लिहवा, भैरहवा, रुपन्देही — कृषि : प्रमाणपत्र

५६) महेन्द्र क्याम्पस बागलुङ — मानविकी : प्रमाणपत्र

(मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

५७) जनता क्याम्पस बिजौरी, दाङ	संस्कृत : प्रमाणपत्र, स्नातक स्नातकोत्तर
५८) महेन्द्र क्याम्पस दाङ	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
५९) महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज, बाँके	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक विज्ञान : प्रमाणपत्र व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र कानून : प्रमाणपत्र
६०) नेपालगंज क्याम्पस नेपालगंज, बाँके	शिक्षा : निम्न, प्रमाणपत्र
६१) नेपालगंज विस्तार क्याम्पस नेपालगंज, बाँके	चिकित्सा : निम्न
६२) सुर्खेत क्याम्पस सुर्खेत	चिकित्सा : निम्न
६३) जुम्ला विस्तार क्याम्पस जुम्ला	शिक्षा : निम्न

(सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

६४) डोटी क्याम्पस, डोटी	मानविकी : प्रमाणपत्र, स्नातक
६५) सिद्धनाथ क्याम्पस महेन्द्रनगर, कञ्चनपुर	विज्ञान : प्रमाणपत्र

आ. व. २०३७।०३८ को सत्र देखि निजी क्षेत्रमा संचालन गर्न अनुमति प्राप्त प्रमाणपत्र स्तरका निजी क्षेत्रका क्याम्पस

(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)

१) संखुवासभा क्याम्पस सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, चैनपुर बजार, संखुवासभा	व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र (बिहान)
२) कन्या क्याम्पस आदर्श बालिका व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय, विराटनगर, मोरङ	मानविकी : प्रमाणपत्र (बिहान)

३) सुनसरी क्याम्पस
भगवती व्यावसायिक माध्यमिक
विद्यालय, इनरुवा, सुनसरी

मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

४) दिक्तेल क्याम्पस
सरस्वती माध्यमिक विद्यालय
दिक्तेल, खोटाङ

मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

(मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र)

उपत्यका बाहिर

५) रामानन्द जलेश्वर महेन्द्र क्याम्पस
ज०च०मु०व्य०मा०वि०
जलेश्वर, महोत्तरी

मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

६) सर्लाही क्याम्पस
श्रीमती कृष्णादेवी माध्यमिक विद्यालय
विष्णुपुर मलंगवा, सर्लाही

व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

७) मकवानपुर क्याम्पस
आधुनिक राष्ट्रिय माध्यमिक
विद्यालय, हेटौंडा, मकवानपुर

व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

८) कमर्स क्याम्पस
नेपाल माध्यमिक विद्यालय
रत्न नगर भरतपुर, चितवन

व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

९) काभ्रे क्याम्पस
आजाद माध्यमिक विद्यालय
बनेपा, काभ्रे

मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

(उपत्यका भित्र)

१०) नमुना मच्छिन्द्र क्याम्पस
नमुना मच्छिन्द्र व्यावसायिक मा० वि०
लगनखेल, ललितपुर — मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

११) ताहाचल क्याम्पस
महेन्द्र रत्न क्याम्पस भवन,
ताहाचल, काठमाडौं — मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

१२) रत्नज्योती बहुमुखी क्याम्पस
क्षेत्रपाटी, काठमाडौं — मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

१३) कन्या क्याम्पस
कन्या माध्यमिक विद्यालय
लैनचौर, काठमाडौं — मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

१४) डिल्लीबजार कन्या क्याम्पस
पद्मकन्या विद्याश्रम माध्यमिक विद्यालय
डिल्लीबजार — मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

१५) पशुपती क्याम्पस
पशुपति मिश्र माध्यमिक विद्यालय
चावहील काठमाडौं — मानविकी : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

(पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

१६) बन्दीपुर क्याम्पस
बन्दीपुर तनहुँ — मानविकी : प्रमाणपत्र
(दिउँसो)

१७) वालिङ क्याम्पस
भुगौत भवानी व्यावसायिक मा० वि०
वालिङ, स्याङ्जा — मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

१८) कपिलवस्तु क्याम्पस
श्री ५ रत्न माध्यमिक विद्यालय
आनन्दबाग निग्लिहवा, कपिलवस्तु — मानविकी : प्रमाणपत्र (विज्ञान)

(मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

१९) स्वर्गद्वारी क्याम्पस
मुक्ति माध्यमिक विद्यालय
दाखाक्वाडी, प्यूठान — मानविकी : प्रमाणपत्र (विज्ञान)

२०) मुसिकोट खलंगा क्याम्पस
त्रि०ज०व्या०मा०वि०
मुसिकोट खलंगा, रुकुम — मानविकी : प्रमाणपत्र (शिक्षा)

२१) सल्यान क्याम्पस
त्रिभुवन जन व्यावसायिक मा०वि०
खलंगा, सल्यान — मानविकी : प्रमाणपत्र (विज्ञान)

(सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

२२) कैलाली बहुमुखी क्याम्पस
दनौडा व्यावसायिक माध्यमिक वि०
धनगढी, कैलाली — व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
मानविकी : प्रमाणपत्र (विज्ञान)

२३) सिद्धनाथ मानविकी क्याम्पस
बैजनाथ व्यावसायिक माध्यमिक वि०
महेन्द्रनगर, कञ्चनपुर — मानविकी : प्रमाणपत्र (विज्ञान)

आ. व. २०३८।०३९ देखि सञ्चालनार्थ स्वीकृति प्राप्त

(पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र)

२४) फिदीम क्याम्पस, पाँचथर
श्री फिदीम व्या. मा. वि. पाँचथर, फिदीम — मानविकी : प्रमाणपत्र

२५) दमक क्याम्पस
हिमाली साधारण माध्यमिक विद्यालय
दमक, झापा
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बिहान)

२६) म्याङलुङ क्याम्पस
सिंहवाहिनी व्यावसायिक मा० वि०
म्याङलुङ बजार, तेह्रथुम
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

२७) आदर्श क्याम्पस
आदर्श व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
विराटनगर
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन :प्रमाणपत्र
(बेलुका)

(मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र)

२८) गौरीशंकर क्याम्पस
भीम माध्यमिक विद्यालय
दोलखा बजार, दोलखा
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

२९) पिपरा क्याम्पस
काठमाडौं
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र

३०) रामराजा मोहन विक्रम शाह क्याम्पस
श्री ३ चन्द्र व्या० मा० वि०
भवानीपुर कलैया, बारा
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

३१) हरी खेतान क्याम्पस पर्सा
श्री त्रिजुद्ध व्या० मा० वि० विर्ता, विरगंज
मानविकी : प्रमाणपत्र
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

३२) महालक्ष्मी क्याम्पस
श्री म. मा० वि० लुभु, ललितपुर
मानविकी : प्रमाणपत्र
(बिहान)

(पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

३३) लुम्बिनी वाणिज्य क्याम्पस
श्री ५ कान्ति माध्यमिक विद्यालय, बुटवल
व्यवस्थापन : प्रमाणपत्र
(बेलुका)

(मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

३४) वीरेन्द्र नगर क्याम्पस
जन व्यावसायिक माध्यमिक विद्यालय
वीरेन्द्र नगर, सुर्खेत
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)

३५) जोगराज अग्रवाल क्याम्पस
सरस्वती माध्यमिक विद्यालय
नेपालगंज
मानविकी : प्रमाणपत्र
(शिक्षा)

(सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र)

३६) जय पृथ्वी क्याम्पस
सत्यवादी व्यावसायिक माध्यमिक वि.
भोजपुर, बझाङ
मानविकी : प्रमाणपत्र
(विज्ञान)

उच्च शिक्षा तर्फको क्याम्पस अनुसार विद्यार्थी विवरण

सारिणी नं. ११

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	निम्न जम्मा	निम्न छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
मानविकी	१. महेन्द्र रत्न क्याम्पस इलाम	—	—	६६	११	३३१	५९	—	—	३९७	७०
तथा	२. पिंची क्याम्पस भद्रपुर	—	—	८३	१५	५६४	१५१	—	—	६४७	१६६
सामाजिक	३. महेन्द्र क्याम्पस धरान	—	—	१४५	४१	५७०	१७५	—	—	७१५	२१६
शास्त्र	४. धनकुटा क्याम्पस धनकुटा	—	—	८६	१५	२५३	४४	—	—	३३९	५९
	५. भोजपुर क्याम्पस भोजपुर	—	—	११३	१६	३२१	४९	—	—	४३४	६५
	६. महेन्द्र मोरङ आदर्श क्याम्पस विराटनगर	१८३	१४	४९९	९७	८३९	२५७	—	—	१५२१	३६८
	७. महेन्द्र बिन्देश्वरी क्याम्पस राजबिराज	—	—	१०९	१५	४४६	७४	—	—	५५५	८९
	८. तेह्रथुम क्याम्पस म्याङ्लुङ	—	—	—	—	७५	५	—	—	७५	५
	९. आदर्श क्याम्पस विराटनगर (निजी)	—	—	—	—	१९२	—	—	—	१९२	—
	१०. कन्या क्याम्पस विराटनगर (निजी)	—	—	—	—	१७४	१७४	—	—	१७४	१७४
	११. सुनसरी क्याम्पस इनरुवा (निजी)	—	—	—	—	३६०	४७	—	—	३६०	४७
	१२. त्रिवेणी क्याम्पस धोंटाङ्ग (निजी)	—	—	—	—	२५३	१७	—	—	२५३	१७
	१३. फाप्लुङ्ग क्याम्पस तेह्रथुम (निजी)	—	—	—	—	९८	१७	—	—	९८	१७
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	१८३	१४	१०३१	२१०	४५०६	१०६९	—	—	५७२०	१२९३
	१. रा. रा. क्याम्पस जनकपुर	१८	—	२५२	२६	८३५	१००	—	—	११०५	१२६
	२. ठाकुरराम क्याम्पस वीरगंज	—	—	११२	५३	५९५	२०४	—	—	७०७	२५७

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	निम्न जम्मा	निम्न छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
मानविकी	३. भक्तपुर क्याम्पस भक्तपुर	—	—	६२	१५	३१८	९८	—	—	३८०	११३
तथा	४. पाटन संयुक्त क्याम्पस पाटन	६०	१५	५६४	१३३	२१२९	४३५	—	—	२७५३	५८३
सामाजिक	५. पद्म कन्या क्याम्पस बागबजार	१७४	१७४	८८४	८८४	२०८६	२०८६	—	—	३१४४	३१४४
शास्त्र	६. सरस्वती क्याम्पस (लेखनाथ मार्ग) लैनचौर	—	—	१०५	२२	८५२	१६२	—	—	९५७	१८४
	७. रत्नराज्य क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग	—	—	२००	१३	११४४	१२२	—	—	१३४४	१३५
	८. ललितकला क्याम्पस भोटाहिटी	—	—	२६	७	७५	१८	—	—	१०१	२५
	९. बीरेन्द्र क्याम्पस भरतपुर	—	—	१२१	१२	५३३	१०६	—	—	६५४	११८
	१०. त्रि चन्द्र क्याम्पस काठमाडौं	५०	१७	११६९	९९	—	—	—	—	१२१९	११६
	११. कीर्तिपुर क्याम्पस कीर्तिपुर	१२२६	२०३	—	—	—	—	—	—	१२२६	२०३
	१२. विश्वभाषा क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग	—	—	—	—	१३	—	४०६	८७	४१९	८७
	१३. सुपिन्न क्याम्पस सुपिन्न भीमफेदी	—	—	—	—	४६	—	—	—	४६	—
	१४. रामानन्द विश्वेश्वर क्याम्पस जलेश्वर महोत्तरी (निजी)	—	—	—	—	३०३	३०	—	—	३०३	३०
	१५. काभ्रे क्याम्पस बनेपा (निजी)	—	—	—	—	२१५	४८	—	—	२१५	४८
	१६. नमूना मछिन्द्र क्याम्पस ललितपुर (निजी)	—	—	—	—	११४	७	—	—	११४	७
	१७. कन्या क्याम्पस लैनचौर	—	—	—	—	१६०	१६०	—	—	१६०	१६०
	१८. रत्न ज्योति बहुमुखी क्याम्पस क्षेत्रपाटी (निजी)	—	—	—	—	२५१	८	—	—	२५१	८
	१९. ताहाचल क्याम्पस ताहाचल (निजी)	—	—	—	—	३२८	५४	—	—	३२८	५४
	२०. पशुपति क्याम्पस चाबहिल (निजी)	—	—	—	—	२६३	१६	—	—	२६३	१६
	२१. डिल्लीबजार क्याम्पस डिल्लीबजार (निजी)	—	—	—	—	१३४	१३४	—	—	१३४	१३४
	२२. गौरीशंकर क्याम्पस दोलखा (निजी)	—	—	—	—	८२	१०	—	—	८२	१०
	२३. रामराजा मो. वि. क्याम्पस	—	—	—	—	५५१	५०	—	—	५५१	५०
	२४. पिपल्स क्याम्पस काठमाडौं	—	—	—	—	१६१	१७	—	—	१६१	१७
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१५३१	५०६	३५३५	१२५४	११२१८	३६६५	४०६	८७	१६६८०	५७२५

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर		स्नातक		प्रमाणपत्र		निम्न		कुल जम्मा	
		जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
मानविकी तथा सामाजिक शास्त्र	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा	१०५	३	२७४	२६	८७८	११५	–	–	१२५७	१४४
	२. त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पा	–	–	५९	१५	२६०	८१	–	–	३४६	९६
	३. भैरहवा क्याम्पस भैरहवा	–	–	१७२	२०	२६७	९८	–	–	४६६	११८
	४. महेन्द्र क्याम्पस बागलुङ्ग	–	–	१५	२	१०६	२४	–	–	१२१	२६
	५. बन्दीपुर क्याम्पस तनहुँ (निजी)	–	–	–		१२४	१५		–	१२४	१५
	६. वालिङ्ग क्याम्पस स्याङजा (निजी)	–	–	–	–	२१९	१०	–	–	२१९	१०
	७. कपिलवस्तु क्याम्पस तौलिहवा (निजी)	–	–	–	–	२५	७	–	–	२५	७
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	१०५	३	५२०	६३	१९५९	३५०	–	–	२५८४	४१६
	१. महेन्द्र क्याम्पस दाङ्ग	–	–	८२	१	२०९	३६	–	–	२९१	३७
	२. महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज	–	–	५६	१२	९३	२६	–	–	१४९	३८
	३. वीरेन्द्र नगर क्याम्पस सुर्खेत (निजी)	–	–	–	–	१३५	२१	–	–	१३५	२१
	४. स्वर्गद्वारी क्याम्पस प्यूठान (निजी)	–	–	–	–	६२	३	–	–	६२	३
	५. सल्यान क्याम्पस सल्यान (निजी)	–	–	–	–	५६	१२	–	–	५६	१२
	६. मुसिकोट खलंगा क्याम्पस रुकुम (निजी)	–	–	–	–	५७	६	–	–	५७	६
	७. नाग राज अग्रवाल क्याम्पस (निजी)	–	–		–	३१	२	–	–	३१	२
	मध्य-पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	१३८	१३	६७६	१०६	–	–	८१४	११९
	१. डोटी क्याम्पस डोटी	–	–	४९	८	८०	१४		–	१२९	२२
	२. कैलाली क्याम्पस कैलाली (निजी)	–	–	–	–	१०७	१४	–	–	१०७	१४
	३. सिद्धनाथ मानविकी क्याम्पस कञ्चनपुर (निजी)	–	–	–	–	२०२	४	–	–	२०२	४
	४. जय पृथ्वी क्याम्पस बझाङ्ग (निजी)	–	–	–	–	१०१	३	–	–	१०१	३
	सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	४९	८	४९०	३५	–	–	५३९	४३
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१८१९	५२६	५२६३	१५५८	१८८४९	५४३५	४०६	४७	२६३३७	७५६६

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	डिप्लोमा जम्मा	डिप्लोमा छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
कानून	१. महेन्द्र विन्देश्वरी क्याम्पस राजविराज	—	—	९०	१	५६३	४	—		६५३	५
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	—		९०	१	५६३	४	—	—	६५३	५
	१. नेपाल ल क्याम्पस काठमाडौं	—	—	७६८	६७	१३६२	८३	—	—	२१३०	१५०
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	७६८	६७	१३६२	८३	—	—	२१३०	१५०
	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा	—	—	—	—	२७१	५	—	—	२७१	५
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	—	—	२७१	५	—	—	२७१	५
	१. महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज	—	—	—	—	१६०	५	—	—	१६०	५
	मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	—		१६०	५	—	—	१६०	५
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	—		८५८	६८	२३५६	९७	—	—	३२१४	१६५
विज्ञान तथा प्रविधि	१. महेन्द्र मोरङ्ग आदर्श क्याम्पस विराटनगर	—	—	११०	१२	४९४	३९	—	—	६०४	५१
	२. विज्ञान क्याम्पस धरान	—	—	४४	६	४२१	३५	—	—	४६५	४१
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	१५४	१८	९१५	७४	—	—	१०६९	९२
	१. ठा. रा. क्याम्पस जनकपुर	—	—	—	—	७२१	२२	—	—	७२१	२२
	२. ठाकुर राम क्याम्पस वीरगंज	—	—	—	—	२६४	१६	—	—	२६४	१६
	३. पाटन संयुक्त क्याम्पस पाटन	—	—	—	—	८४६	८४	—	—	८४६	८४
	४. त्रि-चन्द्र क्याम्पस काठमाडौं	११	१	४५७	९६	९१५	१५८	—	—	१३८३	२५५

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	निम्न जम्मा	निम्न छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
	५. अमृत क्याम्पस ठमेल	—	—	१६८	२६	११३५	१८३	—	—	१३४३	२०९
	६. कीर्तिपुर क्याम्पस कीर्तिपुर	३१५	९८	—	—	—	—	—	—	३१५	९८
	७. सुचिकित्सा क्याम्पस मीनभवन	—	—	—	—	४६	—	—	—	४६	—
विज्ञान	८. पद्म कन्या क्याम्पस बागबजार	—	—	—	—	७१	७१	—	—	७१	७१
तथा	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	३२६	९९	६२५	१२२	४०६८	५३७	—	—	५०१९	७५८
प्रविधि	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा	—	—	७	—	३४१	२८	—	—	३४८	२८
	२. त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पा	—	—	—	—	५०	५	—	—	५०	५
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	७	—	३९१	३३	—	—	३९८	३३
	१. महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज	—	—	—	—	१६०	६	—	—	१६०	६
	मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	—	—	१६०	६	—	—	१६०	६
	१. सिद्धनाथ क्याम्पस महेन्द्रनगर कञ्चनपुर	—	—	—	—	२२७	६	—	—	२२७	६
	सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	—	—	२२७	६	—	—	२२७	६
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३२६	९९	७८६	१४०	५७९१	६५६	—	—	६९०३	८९५
संस्कृत	१. बिन्देश्वरी क्याम्पस धरान	—	—	२६	१	५५	—	—	—	८१	१
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	—	—	२६	१	५५	—	—	—	८१	१
	१. याज्ञवल्क्य ल. ना. क्याम्पस मटिहानी	—	—	२९	—	७३	—	—	—	१०२	—
	२. वाल्मीकि क्याम्पस प्रदर्शनी मार्ग	८८	—	६२	२	१४०	—	—	—	२९०	२

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर		स्नातक		प्रमाणपत्र		निम्न		कुल जम्मा	
		जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	८८	–	६१	२	२१६	–	–	–	३६२	२
	१. जनता क्याम्पस दाङ	५		३८	–	७०	११	–	–	११३	११
	मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	५	–	३८	–	७०	११	–	–	११३	११
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	६३	–	१५५	३	३३८	११	–	–	५८६	१४
व्यवस्थापन	१. महेन्द्र मोरङ आदर्श क्याम्पस विराटनगर	३६०	९	२२०	६	१०५६	३६	–	–	१६३६	५१
	२. महेन्द्र क्याम्पस धरान	–	–	१०४	१४	५६५	६४	–		६६९	७८
	३. सु. रा. मो. जे. ना. क्याम्पस सिराहा	–	–		–	३००	८	–	–	३००	८
	४. संखुवासभा क्याम्पस संखुवासभा (निजी)	–	–	–	–	२१३	२६	–	–	२१३	२६
	५. दमक क्याम्पस झापा (निजी)	–	–	–	–	४३६	२४	–	–	४३६	२४
	६. आदर्श क्याम्पस विराटनगर (निजी)	–		–	–	२४५		–		२४५	–
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	३६०	९	४२४	२०	२८४८	१६१	–	–	३६३२	२२०
	१. रा. रा. क्याम्पस जनकपुर	–	–	१८१	१	७५३	१७	–	–	९३४	१८
	२. ठाकुरराम क्याम्पस वीरगंज	–	–	११०	४	५७३	६०	–	–	६८३	६४
	३. सरस्वती क्याम्पस लेनचौर	–	–	४४१	३२	६८६	६५	–	–	११२७	९७
	४. पब्लिक युथ क्याम्पस धोबिचौर	–		४४६	५३	११४५	१५७	–	–	१५९१	२१०
	५. पाटन क्याम्पस मिनभवन	–	–	३२०	२४	८४८	१२१		–	११६८	१४५
	६. शंकर देव क्याम्पस काठमाडौं	२४८	९	४४४	६९	७२१	१२०	–	–	१४१३	१९८
	७. जन प्रशासन क्याम्पस डिल्लीबजार	२१५	६	७०	६	–	–		–	२८५	१२
	८. कीर्तिपुर क्याम्पस कीर्तिपुर	२७२	३२		–			–	–	२७२	३२
	९. गिरला क्याम्पस काठमाडौं (निजी)	–	–	–	–	१६५	६	–	–	१६५	६
	१०. सर्लाहि क्याम्पस सर्लाहि (निजी	–		–	–	३६५	२२	–	–	३६५	२२
	११. मकवानपुर क्याम्पस मकवानपुर (निजी)	–	–	–	–	६६६	११२	–		६६६	११२

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर		स्नातक		प्रमाणपत्र		निम्न		कुल जम्मा	
		जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
व्यवस्थापन	१२. नमुना गण्डिक क्याम्पस ललितपुर (निजी)	–	–	–	–	१९०	३	–	–	१९०	३
	१३. रत्नज्योति बहुमुखी क्याम्पस अंशपाटी (निजी)	–	–	–	–	३०१	२	–	–	३०१	२
	१४. शाहाचल क्याम्पस शाहाचल (निजी)	–	–	–	–	४४२	४१	–	–	४४२	४१
	१५. कमर्स क्याम्पस चितवन (निजी)	–	–	–	–	६३३	५७	–	–	६३३	५७
	१६. काभ्रे क्याम्पस बनेपा (निजी)	–	–	–	–	५३	१६	–	–	५६	१६
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	७१५	४७	२०१५	१८९	७५७४	७९९	–	–	१०३२४	१०३५
	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा	–	–	६१	१	२२३	२८	–	–	२८४	३१
	२. त्रिभुवन क्याम्पस पाल्पा	–	–	११७	६	४४९	२४	–	–	५६६	३०
	३. लुम्बिनी क्याम्पस बुटवल (निजी)	–	–	–	–	११२	१३	–	–	११२	१३
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	१७८	९	८८४	६५	–	–	१०६२	७४
	१. महेन्द्र क्याम्पस नेपालगंज	–	–	–	–	१४३	६	–	–	१४३	६
	मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१४३	६	–	–	१४३	६
	१. कैलाली क्याम्पस कैलाली (निजी)	–	–	–	–	२४५	८	–	–	२४५	८
	सुदूर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	२४५	८	–	–	२४५	८
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१०६५	५६	२२१७	२१८	११६९४	१०५६	–	–	१५४०६	१३४३
चिकित्सा	१. विराटनगर शिक्षार क्याम्पस विराटनगर	–	–	–	–	१७	१७	–	–	१७	१७
शास्त्र	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१७	१७	–	–	१७	१७

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर		स्नातक		प्रमाणपत्र		निम्न		कुल जम्मा	
		जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
चिकित्सा शास्त्र	१. भरतपुर विस्तार क्याम्पस भरतपुर	–	–	–	–	–	–	६१	६१	६१	६१
	२. महाराजगंज क्याम्पस महाराजगंज	–	–	७१	५	३७१	२४	–	–	४४२	२९
	३. महाबौद्ध नर्सिङ्ग क्याम्पस महाबौद्ध	–	–	३०	३०	२३६	२३६	–	–	२६६	२६६
	४. चिकित्सा शास्त्र क्याम्पस मोरंग	–	–	–	–	५१	२	२७	–	७८	२
	५. नरदेवी आ. क्याम्पस नरदेवी	–	–	–	–	६३	४	२३	–	८६	४
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	१०१	३५	७२४	२७०	११६	६१	९४१	३०४
	१. तानसेन विस्तार क्याम्पस पाल्पा	–	–		–		–	१०४	१०४	१०४	१०४
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–			–	–	१०४	१०४	१०४	१०४
	१. सुर्खेत क्याम्पस सुर्खेत		–	–	–	–	–	५१	–	५१	–
	२. नेपालगंज विस्तार क्याम्पस नेपालगंज			–	–		–	४७	४७	४७	४७
	मध्य पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	–	–	९८	४७	९८	४७
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	–		१०१	३५	७४१	२५०	३२१	२२०	११६३	४७२
इन्जिनियरिङ्ग	१. पुल्चोक क्याम्पस पुल्चोक	–	–	४२	–	१२७०	२९	–	–	१३१२	२९
	२. थापाथली क्याम्पस थापाथली	–	–	–	–	१७८		–	–	१७८	–
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	४३		१४४८	२९	–	–	१४९१	२९
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	–	–	४३	–	१४४८	२९	–	–	१४९१	२९

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	निम्न जम्मा	निम्न छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
कृषि	१. रामपुर क्याम्पस रामपुर	–	–	२०४	–	–	–		–	२०४	–
तथा	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	२०४	–			–	–	२०४	–
पशु विज्ञान	१. लमजुङ क्याम्पस लमजुङ	–	–	–	–	३२१	५	–	–	३२१	५
	२. पक्लिहवा क्याम्पस पक्लिहवा	–	–	–	–	३८९	४	–	–	३८९	४
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र		–		–	७१०	९		–	७१०	९
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	–	–	२०४	–	७१०	९	–	–	९१४	९
वन विज्ञान	१. हेटौंडा क्याम्पस हेटौंडा	–	–		–	३८२	–	–	–	३८२	–
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र		–	–	–	३८२	–	–	–	३८२	–
	१. पोखरा क्याम्पस पोखरा	–	–	३०					–	३०	
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	३०	–	–	–	–	–	३०	
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	–	–	३०	–	३८२	–	–	–	४१२	–
शिक्षा शास्त्र	१. महेन्द्र रत्न क्याम्पस इलाम	–	–	–	–	१२०	१५	–		१२०	१५
	२. धनकुटा क्याम्पस धनकुटा	–	–	५५	१७	१६०	४२	९९	९९	३१४	१५८
	३. सिराहा क्याम्पस सिराहा	–	–	–	–	२४०	३०		–	२४०	३०
	पूर्वाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	५५	१७	५२०	८७	९९	९९	६७४	१७४
	१. त्रिभुवन क्याम्पस ...	–	–	१८६	६१	२७६	७६	–	–	४६२	१३७

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर जम्मा	स्नातकोत्तर छात्रा	स्नातक जम्मा	स्नातक छात्रा	प्रमाणपत्र जम्मा	प्रमाणपत्र छात्रा	निम्न जम्मा	निम्न छात्रा	कुल जम्मा जम्मा	कुल जम्मा छात्रा
शिक्षा शास्त्र	२. विस्तार केन्द्र काठमाडौं	७८	१४	८५	२५	–	–	–	–	१६३	३९
	३. महेन्द्र रत्न क्याम्पस ताहाचल	–	–	–	–	५२६	१४५	–	–	५२६	१४५
	४. ठाकुरराम क्याम्पस वीरगंज	–	–	१८१	४४	३३८	८१	–	–	५१९	१२५
	५. कीर्तिपुर क्याम्पस कीर्तिपुर	६३	२३	३५५	१११	–	–	–	–	४१८	१३४
	मध्यमाञ्चल विकास क्षेत्र	१४१	३७	८०७	२७१	११६३	३०५	–	–	२०६१	६१३
	१. पृथ्वी नारायण क्याम्पस पोखरा	–	–	८६	१५	२५६	६६	५९	५९	४०१	१४०
	२. बुटवल क्याम्पस बुटवल	–	–	–	–	२६५	८३	–	–	२६५	८३
	१. गोरखा क्याम्पस गोरखा	–	–	–	–	६४	१२	–	–	६४	१२
	पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	८६	१५	५८५	१६१	५९	५९	७३०	२३५
	१. नेपालगंज क्याम्पस नेपालगंज	–	–	–	–	१५०	११	४९	४९	१९९	६०
	२. जुम्ला विस्तार क्याम्पस जुम्ला	–	–	–	–	–	–	८६	६	८६	६
	मध्यपश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्र	–	–	–	–	१५०	११	१३५	५५	२८५	६६
	नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१४१	३७	९४८	३०३	२५२८	४७५	२२३	१६३	३८७०	१०८८
	१. विज्ञान तथा प्रविधि	३२६	९९	७८६	१४०	५०९१	६५९	–	–	६२०३	८९८
	२. चिकित्सा शास्त्र	–	–	१०१	३५	७४१	२८७	३२१	३२०	११६३	६४२
	३. इन्जिनियरिङ्ग	–	–	४३	–	१४४८	२६	–	–	१४९१	२६
	४. कृषि तथा पशु विज्ञान	–	–	२०४	–	३१०	६	–	–	५१४	६
	५. वन विज्ञान	–	–	३०	–	३८२	–	–	–	४१२	–
	प्राविधिकको जम्मा	३२६	९९	११६४	१७५	७९७२	९७८	३२१	३२०	१०८८३	१५७२

अध्ययन संस्थान	क्याम्पसको नाम र ठेगाना	स्नातकोत्तर		स्नातक		प्रमाणपत्र		निम्न		कुल जम्मा	
		जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा	जम्मा	छात्रा
	१. शिक्षा शास्त्र	१४१	३७	६४८	३०३	२५२८	५७५	२५३	१७३	३५७०	१०८८
	२. व्यवस्थापन	१०६५	५६	२३१७	२१८	११६९४	१०६९	—	—	१५०७६	१३४३
	३. कानून	—	—	८५८	६८	२३५६	९७	—	—	३२१४	१६५
	व्यावसायिकको जम्मा	१२०६	९३	३८२३	५८९	१६५७८	१७४१	२५३	१७३	२१८६०	२५९६
	१. मानविकी तथा सामाजिक	१८१९	५२६	५२६३	१५५८	१८८४९	५४३५	४०६	८७	२६३३७	७६०६
	२. संस्कृत	९३	—	१५५	३	२३८	११	—	—	४८६	१४
	साधारणको जम्मा	१९१२	५२६	५४१८	१५६१	१९०८७	५४४६	४०६	८७	२६८२३	७६२०
	नेपाल अधिराज्यको उच्च शिक्षा क्षेत्रको कुल विद्यार्थी संख्या	३४७४	७१८	११००५	२२२५	४४८२७	८१६१	९८०	५८०	६०२८६	११६८४

प्राविधिक १८.०%
व्यावसायिक ३७.५%
साधारण ४४.५%

छात्रवृत्ति विवरण

सन् १९८२।८३ को लागि कोलम्बो योजना अन्तर्गत भारत सरकारबाट प्राप्त विभिन्न विषयको छात्रवृत्तिहरू

१.	एम. बि. बि. एस.	२
२.	सिभिल इन्जिनियरिङ्ग	२०
३.	इलेक्ट्रीकल "	१०
४.	टेलिकम्युनिकेशन "	५
५.	मेकानिकल "	५
६.	माइनिङ्ग "	४
७.	केमिकल "	४
८.	आर्किटेक्चर "	३
९.	स्यानिटरी "	३
१०.	आयुर्वेदिक मेडिसिन	४
११.	बि. एस्सी कृषि	१२
१२.	भेटनरी साइन्स	१२
१३.	बि. एस्सी. डेरी टेक्नोलजी	३
१४.	फरेष्ट्री (डिप्लोमा)	४
१५.	सिमेन्ट टेक्नोलजी डिग्री	२
१६.	कम्प्युटर साइन्स	२

अमेरिकी पार्टिसिपेन्ट प्रोग्राम अन्तरगत प्राप्त विभिन्न विषयको छात्रवृत्ति

१.	बि. एस्सी. कृषि इन्जिनियरिङ्ग	१६
२.	बि. एस्सी. कृषि	२
३.	भेटनरी साइन्स	५

युनेस्कोबाट प्राप्त छात्रवृत्ति भारतमा अध्ययनको व्यवस्था भएको

१.	हाइड्रोलजी (डिग्री)	३

सन् १९८२।८३ को लागि बंगलादेश सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. मेडिसिन ६

सन् १९८२।८३ को लागि सोभियत रूस (लुमुम्बा विश्व विद्यालय) सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. म्यानुफ्याक्चरिङ्ग एण्ड मेन्टिनेन्स अफ मेसिनरी १
२. जिओलोजी १
३. केमेष्ट्री १
४. बुटेक्नीक १
५. मेडिसिन १
६. इकोनोमिक्स १
७. एग्रोनोमी १

सन् १९८२।८३ को लागि पाकिस्तान सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. एम. बि. बि. एस. २
२. बि. एससी. इन्जीनियरिङ्ग १

सन् १९८२।८३ को लागि सोभियत रूस (स्टेट)बाट प्राप्त विभिन्न विषयहरूको छात्रवृत्तिहरू

१. मेडिसिन ८
२. मिनिङ्ग टेक्नोलोजी १
३. हिटो मिकानिकल मेथकरा अफ टाफिक १
४. मिल्क एण्ड मिल्क प्रोडक्ट्स टेक्नोलोजी १
५. एग्रिकल्चर इकोनोमी १
६. इन्टरनेशनल इकोनोमिक्स रिलेशन १
७. इन्टरनेशनल ला १
८. इन्टरनेशनल रिलेशन १
९. बि. फार्मेसी २
१०. लेदर एण्ड फर प्रोसेसिङ्ग १
११. भेटेनरी साइन्स १
१२. प्लान्ट प्रोटेक्सन १

१३. एग्रोनोमी	१
१४. सुगर टेक्नोलजी	१
१५. फुड प्रिजर्भेशन टेक्नोलजी	१
१६. एयरपोर्ट कन्सट्रक्सन	१
१७. रेफ्रिजेरेशन एण्ड एयरकन्डिशन	१
१८. इलेक्ट्रीक पावर स्टेशन	१
१९. जर्नालिजम	१
२०. रेफ्रीजरेशन एण्ड कण्डेसिङ्ग इक्युपमेण्ट	१
२१. हाइवे कन्स्ट्रक्शन	१
२२. वाटर सप्लाइ एण्ड सिवेज	१
२३. आर्किटेक्चर	२
२४. हाइड्रोलिक एण्ड पावर प्लान्ट कन्स्ट्रक्शन	१
२५. इलेक्ट्रीकल नेट वर्क एण्ड सिस्टम	१
२६. वाटर सप्लाइ एण्ड सिवेज	१
२७. एयरपोर्ट कन्स्ट्रक्शन	१
२८. ब्रिजेज एण्ड टनेल	१
२९. इन्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल इन्जिनियरिङ्ग	१
३०. एयरपोर्ट कन्स्ट्रक्शन	१
३१. हाइड्रोलिक एण्ड पावर प्लान्ट कन्स्ट्रक्शन	१
३२. हाइवे कन्स्ट्रक्शन	१
३३. कन्स्ट्रक्शन एण्ड रोड विल्डिङ्ग मेसिनरी	१
३४. वाटर सप्लाइ एण्ड सिवेज	२
३५. इन्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल	१
३६. वाटर सप्लाई	१
३७. मोटर ट्रान्सपोर्ट	१
३८. वाटर सप्लाइ एण्ड सिवेज	१
३९. इण्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल	१
४०. ब्रिजेज एण्ड टनेल	१
४१. हाइवे कन्स्ट्रक्शन एण्ड मेन्टिनेन्स	१
४२. इण्डस्ट्रीयल इलेक्ट्रीक ड्राइभ एण्ड इक्युपमेन्ट	१
४३. हाइवे कन्स्ट्रक्शन एण्ड मेन्टिनेन्स	१

सन् १९८२।८३ को लागि सिंगापुर सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. मेकानिकल इन्जिनियरिङ्ग	१
२. इलेक्ट्रीकल एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स इन्जिनियरिङ्ग	१

३. बिल्डीङ्ग मेटिरीयल १
४. बिजिनेश स्टडीज १

सन् १९८२।८३ को लागि युगोस्लाभिया सरकारबाट प्राप्त कृषि छात्रवृत्ति

१. कृषि १

सन् १९८२।८३ को लागि चीन सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. हाइवे एण्ड ब्रीज इन्जिनियरिङ्ग २
२. इलेक्ट्रीकल इन्जिनियरिङ्ग १
३. केमिकल इन्जिनियरिङ्ग १
४. इण्डस्ट्रीयल एण्ड सिभिल आर्किटेक्चर १
५. कटन टेक्सटाइल्स १
६. एग्रोनोमी १
७. मेडिसिन ४
८. फार्मास्युटिकल साइन्स २

सन् १९८२।८३ को लागि क्युबा सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. मेडिसिन २

सन् १९८२।८३ को लागि बर्मा सरकारबाट प्राप्त छात्रवृत्तिहरू

१. सिभिल इन्जिनियरिङ्ग १

एस० एल० सी० परीक्षा विवरण

नेपाल शिक्षा व्यवस्थामा विद्यालय शिक्षामा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक गरी तीन तह परेको छ। विद्यालय शिक्षाको अन्तिम तह माध्यमिक शिक्षाको २०८ परिक्षा पछि एस. एल. सी. परिक्षा लिने गरिएको छ। यो परीक्षा उत्तीर्ण हुने छात्र छात्राहरूलाई मात्र उच्च शिक्षामा प्रवेश गर्ने अवसर दिइन्छ। २०३८ सालको एस. एल. सी. परीक्षामा ७६६६८ परीक्षार्थी सम्मिलित भएकोमा १३३३७ उत्तीर्ण भइ परीक्षा नतिजा १५.९ प्रतिशत भएको देखिन्छ।

पाँचौं योजनाको अवधिमा शिक्षाको विकास

देशको विकासको निमित्त शिक्षाको विकास हुनु अपरिहार्य छ । यस वास्तविकतालाई हृदयङ्गम गरी शिक्षाको विकासको निमित्त राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनाको प्रादुर्भाव भएको हो । राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनामा शिक्षाको संख्यात्मक विकासको साथ साथै गुणात्मक विकासमा पनि जोड दिइएको छ । शहरी क्षेत्रमा मात्र बढी केन्द्रित शिक्षाको विकासलाई गाउँ घरमा पनि सुलभ रूपमा शिक्षाको सुविधा उपलब्ध गराउने हिसाबले सके सम्म हिड्न सक्ने दूरीमा प्राथमिक विद्यालयको सुविधा पुऱ्याई शिक्षाको समान अवसर बढीमा बढी जनताले उपभोग गर्न पाउन् भन्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

राष्ट्रिय शिक्षा पद्धतिको योजनामा उल्लेखित उद्देश्य अनुरूप सञ्चालन गरिएका शैक्षिक कार्यक्रमहरूको पाँचौं योजनामा सुदृढीकरण गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । यसको साथै शिक्षाको विस्तारमा यथासंभव सन्तुलन होस् भन्ने अभिप्राय अनुरूप क्षेत्र क्षेत्रमा समान रूपले शिक्षाको सुविधा उपलब्ध गराउने चेष्टा गरिएको छ ।

छैठौं योजनाको सुरुको शिक्षामा भएको प्रगतिलाई हेर्न शिक्षाको विभिन्न तहमा भएको प्रगति विवरणको संक्षेपमा यहाँ प्रस्तुत गरिने चेष्टाको रूपमा ६–१० वर्ष को जनसंख्या र प्राथमिक विद्यार्थी भर्ना प्रतिशत विवरण (२०३८ भाद्र) नेपाल अधिराज्यको क्षेत्र अनुसारको विद्यालय, विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण (०३८ भाद्र) नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक निम्न माध्यमिक तथा माध्यमिक तहको विद्यालय, विद्यार्थी र शिक्षकको विवरण तथा वृद्धि प्रतिशत (२०३७–०३८) समेत तालिका १२ देखि १६ सम्ममा प्रस्तुत गरिएको छ ।

प्राथमिक शिक्षा

पाँचौं योजनाको अवधिमा प्राथमिक शिक्षा तर्फ अपेक्षित रूपमा अभिवृद्धि भएको तथा यो योजनाको सन्दर्भमा विद्यालय एवं विद्यार्थीहरू उत्तरोत्तर वृद्धि हुँदै गएको पाउँछौं । यसरी वृद्धि हुँदै गएको कारण राष्ट्र नायक श्री ५ महाराजाधिराज सरकारको शुभ राज्याभिषेकको पुनीत अवसरमा जनताले शिक्षाको उज्यालो घामबाट वंचित हुनु नपरोस् भन्ने उद्देश्य अनुरूप प्राथमिक विद्यार्थीहरूलाई निःशुल्क पढाईको व्यवस्था गरिएबाट यसरी प्राथमिक विद्यार्थीहरूको भर्ना संख्यामा ठूलो अभिवृद्धि हुन गएको छ । यस अतिरिक्त २०३८ सालमा प्राथमिक कक्षा १–३ बाट १–५ पुग्ने यो विद्यार्थीहरूलाई पनि निःशुल्क पढाईको व्यवस्था भएबाट पनि सकारात्मक प्रभाव परेको छ । पाँचौं योजनामा प्राथमिक शिक्षामा ६–८ वर्ष उमेरका जनसंख्याको ६४ प्रतिशत पुऱ्याउने लक्ष्य भएकोमा यो उमेरको जनसंख्याको ६०.४ प्रतिशतलाई शिक्षाको सुविधा उपलब्ध भएकोले लक्ष्य भन्दा निकै अगाडि पुगेको स्पष्ट हुन आउँछ । विद्यालय र विद्यार्थी संख्या योजना अवधिका प्रशस्त मात्रामा अभिवृद्धि भएझैं शिक्षक संख्यामा पनि ठूलो संख्यामा अभिवृद्धि भएको छ ।

छैठौं योजना २०३८ आद्यको तथ्यांक अनुसार विद्यार्थी संख्या जम्मा १२,८८,००१ छात्रा संख्या ३,७३,७३६ र शिक्षक संख्या २६,१२४ मध्ये ता. प्रा. १०,५८५ हुन गएको छ । विद्यार्थी भर्ना प्रतिशतलाई विचार गर्दा सुदूर पश्चिमाञ्चल क्षेत्र अन्य विकास क्षेत्रको तुलनामा केही पछि परेको देखिन्छ ।

तालिका नम्बर १२

६–१० वर्षको जनसंख्या र प्राथमिक विद्यार्थीको भर्ना प्रतिशत विवरण

विकास क्षेत्र	जनसंख्या प्रक्षेपण २०३८	जनसंख्या (% मा)	६–१० वर्षको जनसंख्या प्रक्षेपण २०३८	जनसंख्या (% मा)	प्राथमिक विद्यार्थी संख्या	भर्ना (% मा)
पूर्वाञ्चल	३,७०३,८४८	२४.७%	५,२३,२४६	२४.७%	३,५४,७८१	६७.७%
मध्यमाञ्चल	४६,१५,६०७	३२.७%	६,६४,४८१	३२.७%	४,२४,१४१	६१.१%
पश्चिमाञ्चल	३१,२५,५५४	२०.६%	४,४२,६६६	२०.६%	३,७३,२६३	८४.४%
मध्य पश्चिमाञ्चल	१८,५२,३०६	१३.०%	२,७५,३४७	१३.०%	१,४४,१३४	५२.२%
सुदूर पश्चिमाञ्चल	१२,११,८३२	८.७%	१,८५,३९५	८.७%	६१,५५२	४६.५%
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१,४०,२०,४४१	१००.%	२१,२१,९९८	१००.%	१२,८८,००१	६५.४%

तालिका नं० १२

नेपाल अधिराज्यको प्राथमिक विद्यालय, विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण

(२०३७-२०३८)

विकास क्षेत्र	२०३७ भाद्र			२०३८ भाद्र			२०३७-२०३८ को वृद्धिदर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल	२,३६४	२,७४,२७६	७,०४२	२,५३१	३,५४,०८१	७,२६२	५.७	२६.०	३.१
मध्यमाञ्चल	२,७३४	३,१६,१८६	७,८६४	२,८८६	४,२४,१४१	८,०३०	५.४	३४.१	२.१
पश्चिमाञ्चल	२,६४७	२,८६,०६७	७,३८७	२,६८२	३,७३,९६३	८,०२६	१.३	२६.२	८.६
मध्य पश्चिमाञ्चल	१,४३३	१,१२,३६१	३,२४७	१,५६२	१,४४,१३४	३,४६१	९.०	२८.२	३.४
सुदूर पश्चिमाञ्चल	९२२	७६,०१९	२,१६४	९७१	९१,६५२	२,३५५	५.३	२०.२	८.८
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	१०,१३०	१०,६५,९१२	२५,८०५	१०,६२८	१३,८८,००१	२९,१३४	४.९	२९.६	४.७

६ देखि १० वर्ष उमेरका जनसंख्याको अनुपातमा प्राथमिक विद्यार्थी विवरण

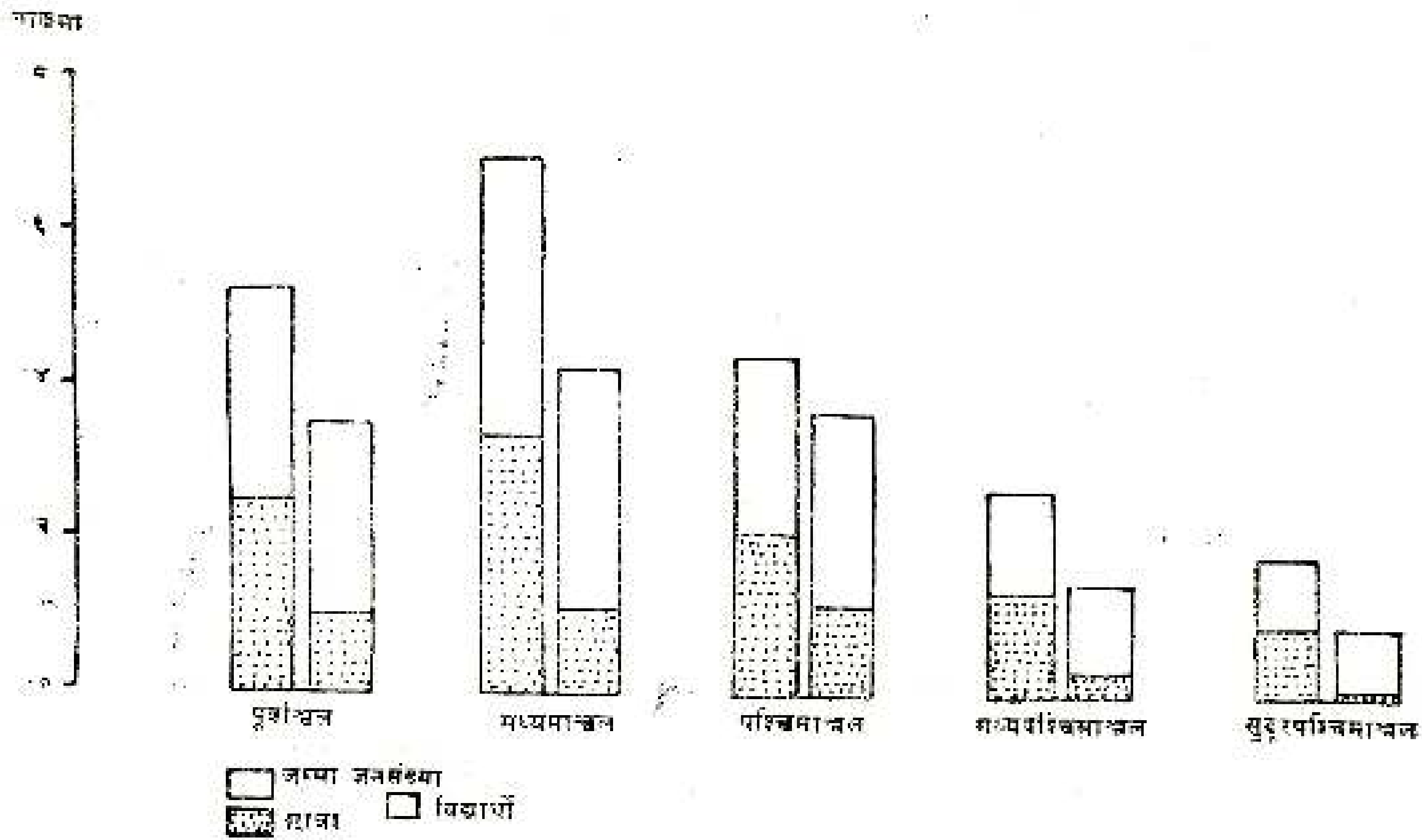

निम्न माध्यमिक शिक्षा

देशभक्ती तथा राजभक्ती सिकाई चरित्र निर्माण गर्ने र पूर्व व्यावसायिक शिक्षा प्रारम्भ गर्ने दिने उद्देश्य भएको निम्न माध्यमिक शिक्षाको शिक्षा क्षेत्रमा महत्वपूर्ण स्थान छ । पाँचौं योजनाको अन्त्यमा निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या ३५०१ रहेकोमा छैठौं योजनामा आएर निम्न माध्यमिक विद्यालय संख्या २७८६ पुगेको छ । २०३८ को तथ्यांक अनुसार प्राथमिक विद्यालय संख्यामा वृद्धि र निम्न माध्यमिक विद्यालयको संख्यामा कमी आउनुको कारण प्राथमिक तह १–३ बाट १–५ प्राथमिक तह कायम गरिएको र ४–७ बाट ६–७ कक्षा मात्र नि. मा. वि. कायम गरी नि. मा. वि. को २ कक्षा प्राथमिक तहमा गाभीन गएकाले यसो देखिएको छ ।

तालिका नं० १४
नेपाल अधिराज्यको निम्न माध्यमिक विद्यालय, विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण
(२०३७–२०३८)

विकास क्षेत्र	२०३७ माघ			२०३८ माघ			२०३७–०३८ को वृद्धिदर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल	८०१	१०३,२४७	२,९२९	६५७	४५,४९२	३,१९६	–१७.९	–५६.०	६.८
मध्यमाञ्चल	९२९	१,२१,९३२	३,२११	७४६	५३,४९७	३,४६५	–२०.५	–५४.५	७.६
पश्चिमाञ्चल	८८१	१,००,६२८	३,५०८	६६४	४२,०८६	३,५१७	–२१.१	–५८.१	०.३
मध्य पश्चिमाञ्चल	४९९	३५,६०६	१,१५२	३३५	१४,६६६	१,२७७	–३१.६	–५६.०	१०.९
सुदूर पश्चिमाञ्चल	३९१	२६,६११	८६३	२७४	११,९३०	८५७	–३१.६	–५६.७	४.०
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	३,५०१	३,९१,४२७	११,६६३	२,३८६	१,६६,५६४	१२,३४५	–२०.४	–५६.६	४.७

जनसंख्याको अनुपातमा
निम्न माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

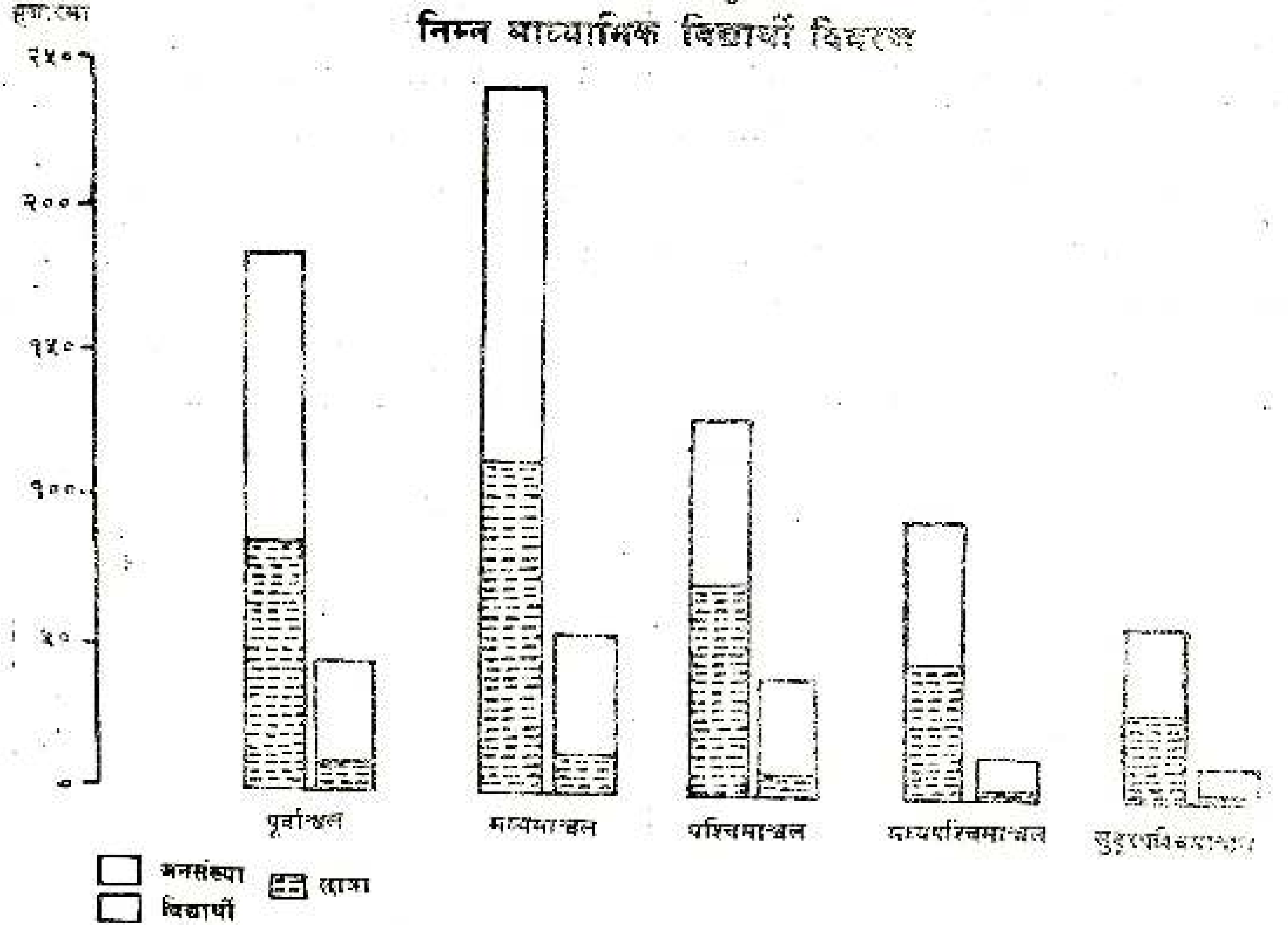

माध्यमिक शिक्षा

माध्यमिक शिक्षाको उद्देश्य व्यावसायिक शिक्षा दिई उत्पादनशिल र उपयोगी नागरिक तयार गर्नु हो। अतः देश विकासको क्रममा माध्यमिक शिक्षाको महत्वपूर्ण स्थान छ। जनताको आवश्यकता र मागलाई दृष्टिगत गरी कम्तीमा प्रत्येक जिल्लामा एक माध्यमिक विद्यालय स्थापना गर्नुको अतिरिक्त आवश्यक ठाउँमा माध्यमिक विद्यालय स्वीकृत दिँदै आइरहेको छ। २०३७ मा माध्यमिक विद्यालयको संख्या ७८५ थियो भने २०३८ को प्राप्त तथ्यांक अनुसार ९१८ माध्यमिक विद्यालय संख्या पुगेको छ। २०३२ साल देखि प्राथमिक शिक्षा निःशुल्क भएदेखि माध्यमिक तहमा पनि यसको असर परी विद्यार्थी संख्या बढेको प्राप्त तथ्यांकबाट थाहा हुन्छ। २०३८ को प्राप्त तथ्यांक अनुसार ४६०९ शिक्षक संख्या पुगेको छ। यो संख्या २०३७ को दाँजोमा ४.८% ले बृद्धि भएको देखिन्छ। देशको पाँचै क्षेत्रलाई दृष्टिगत गरी हेर्दा क्षेत्र क्षेत्रमा कुन किसिमको विकास भएको छ भनेमा अन्य क्षेत्रको दाँजोमा सु. प. केही पछाडि परेको छ।

तालिका नं. १५

नेपाल अधिराज्यको माध्यमिक विद्यालय विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण

(२०३७–२०३८)

विकास क्षेत्र	२०३७ माघ			२०३८ माघ			२०३७–०३८ को बृद्धि दर		
	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक	विद्यालय	विद्यार्थी	शिक्षक
पूर्वाञ्चल वि. क्षेत्र	१९८	३३१८०	११६५	२२८	४०२११	१३३६	१५.२	२१.२	५.२
मध्यमाञ्चल वि. क्षेत्र	२६०	४५५६५	१३६१	२८७	५४१९९	१७९०	१०.४	१८.९	१.५
पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	१९९	२७१४५	११५६	२४२	३२८६५	१२०३	२१.६	२१.२	३.८
मध्यपश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	७०	८५०१	२५५	९५	६८४४	४०६	३५.७	१५.८	१४.४
सुदूर पश्चिमाञ्चल वि. क्षेत्र	५८	६५८६	२४३	६६	७१९२	२८४	१३.८	९.०	१६.९
नेपाल अधिराज्यको जम्मा	७८५	१२१००७	४६८३	९१८	१४४३३१	४६०९	१६.९	१९.३	४.८

जनसंख्याको अनुपातमा माध्यमिक विद्यार्थी विवरण

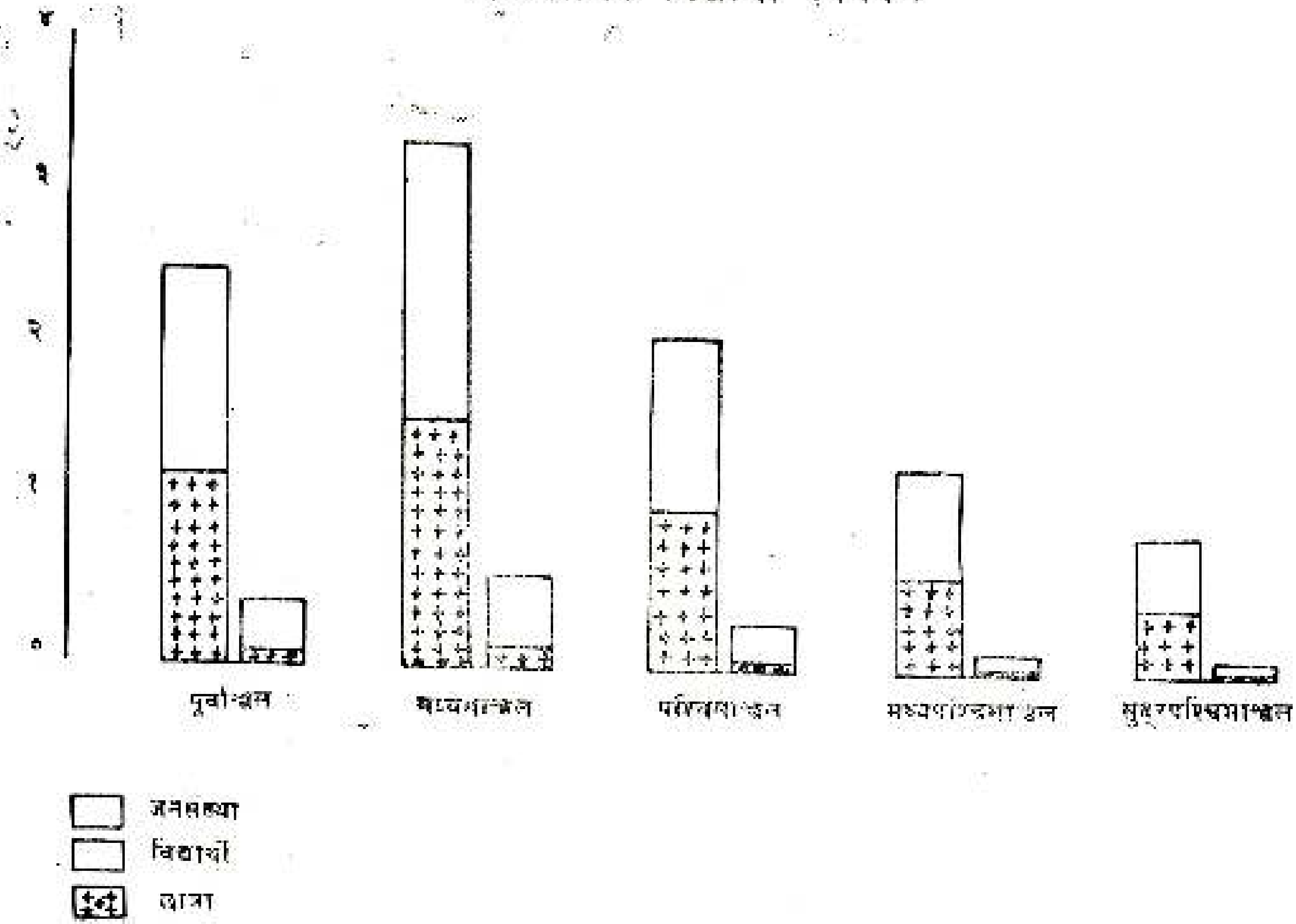

तालिका नं० १६

नेपाल अधिराज्यको क्षेत्र अनुसारको विद्यालय विद्यार्थी तथा शिक्षक विवरण

(२०३८ भाद्र)

विकास क्षेत्र	विद्यालय संख्या						विद्यार्थी संख्या						शिक्षक संख्या					
	प्राथमिक		निम्न माध्यमिक		माध्यमिक		प्राथमिक		निम्न माध्यमिक		माध्यमिक		प्राथमिक		निम्न माध्यमिक		माध्यमिक	
	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत	जम्मा	प्रतिशत
पूर्वाञ्चल	२,५३१	२३.८	६६०	२३.६	२२८	२४.८	३,५४,०८१	२५.५	४५,४२८	२६.८	४०,९९१	२८.२	७,५६९	२४.९	३,१२३	२५.६	१,२२५	२५.०
मध्यमाञ्चल	२,८८२	२७.१	७४५	२६.८	२८७	३१.३	४,२४,१३१	३०.६	५५,४२७	३२.७	५४,११९	३७.२	८,०३०	२६.६	३,४६५	२८.३	१,७३०	३५.४
पश्चिमाञ्चल	२,६८२	२५.२	७७४	२७.८	२४२	२६.४	३,७३,९९३	२६.९	४२,०८६	२४.८	३२,८९५	२२.६	८,०२६	२६.५	३,५१७	२८.७	१,२०६	२४.५
मध्य पश्चिमाञ्चल	१,५६२	१४.७	३३५	१२.०	९५	१०.३	१,४४,११४	१०.४	१४,५९९	८.७	९,८४४	६.८	३,४६१	११.२	१,२७७	१०.४	४०६	८.३
सुदूर पश्चिमाञ्चल	९७१	९.१	२७४	९.८	६६	७.२	९१,६५९	६.६	११,९३०	७.०	७,१८२	५.०	२,४५५	८.१	८५७	७.०	२८४	५.८
नेपाल अधिराज्य	१०,६२८	१००.	२,७८६	१००.	९१८	१००.	१३,८८,००१	१००.	१,६९,५६४	१००.	१,४५,३३१	१००.	३०,४३४	१००.	१२,२४४	१००.	४,९०९	१००.

उच्च शिक्षा

देशको विकास कार्यको निमित्त चाहिने विभिन्न तहको आवश्यक जनशक्ति उपलब्ध गराउने प्रमुख भूमिका उच्च शिक्षाको रहेको छ । उच्च शिक्षामा पाँचौं योजनाको अन्तको विद्यार्थी संख्याको दृष्टिकोणबाट गतिशीलता देखा परे तापनि प्राविधिक शिक्षामा जुन किसिमको उत्साहले यसको अभिवृद्धि हुनु पर्ने हो सो उपलब्ध गर्नमा अझै साँचो प्रयास गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

पाँचौं योजनाको अन्तमा उच्च शिक्षामा केवल ३८,४५० मात्र विद्यार्थी संख्या रहेकोमा २०३८ सालको तथ्यांक अनुसारको संख्या ६०,२६६ पुग्न गएको देखिन्छ । यसरी पाँचौं योजनाको अन्तमा उच्च शिक्षाको विद्यार्थी संख्या र छैटौं योजनाको सुरुको विद्यार्थी संख्यामा ५६.८%ले वृद्धि भएको देखिन्छ । यसरी उच्च शिक्षामा भईरहेको विद्यार्थी संख्याको अभिवृद्धिलाई दृष्टिगत गर्दा सन्तोषजनक मान्नु पर्ने स्थिति देखा पर्न आउँछ, तापनि प्राविधिक शिक्षाका तीव्र रूपले विकास गरी देशको आवश्यकता अनुरूपको प्राविधिक जनशक्ति बढाउने तर्फ ध्यान दिनु नितान्त आवश्यक छ ।